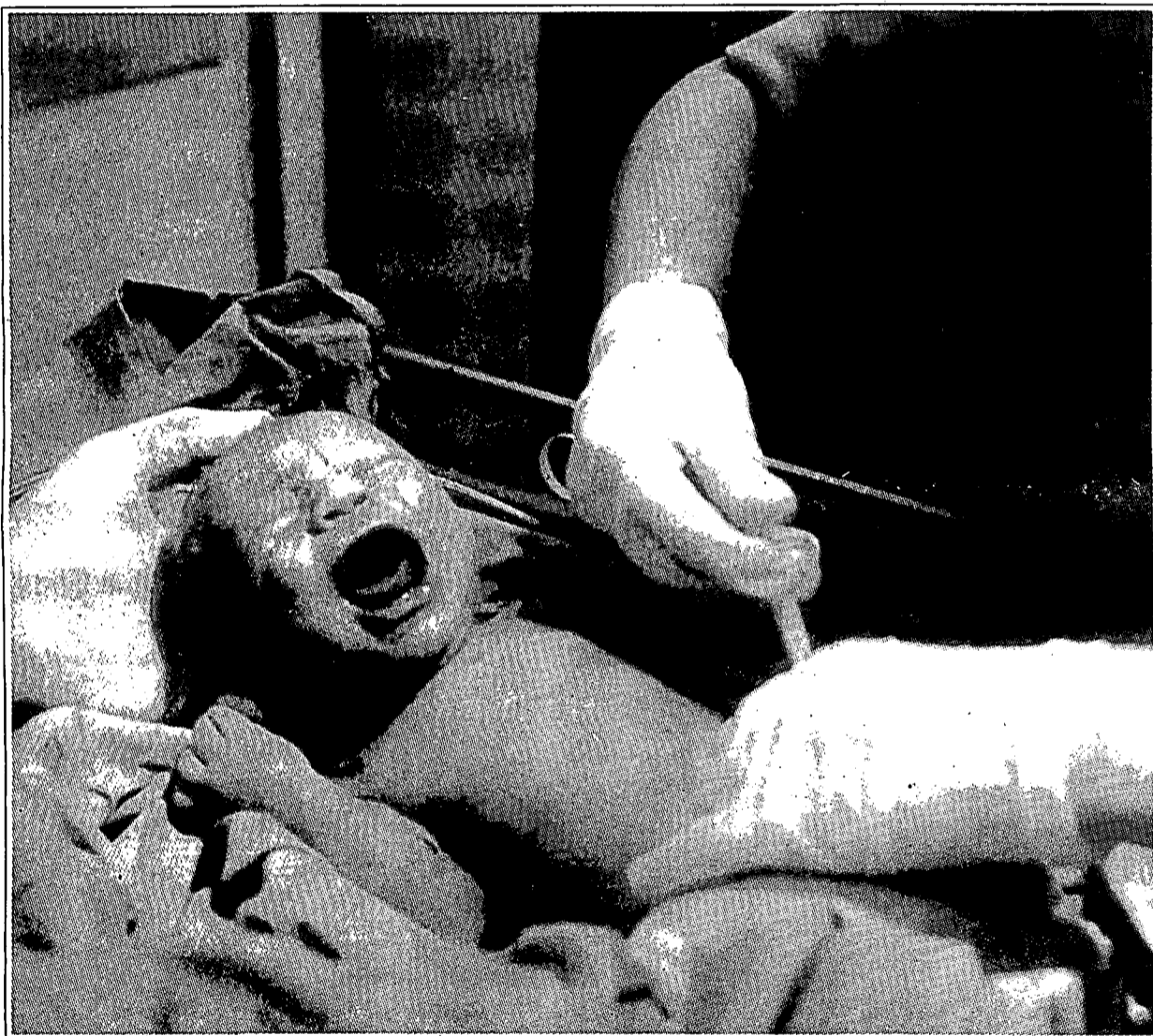

L'avantprojecte de la llei sobre l'avortament

¿Una maniobra de distracció i d'oportunisme polític?

El lector pot llegir en aquesta pàgina de portada el text íntegre de la nota de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, sobre l'avantprojecte de la llei sobre l'avortament. Per la seva banda, l'arquebisbe de Saragossa i president de la Conferència Episcopal Espanyola ha advertit que l'aprovació de l'avortament lliure pot posar fi al bon clima d'enteniment que hi ha en aquest moment entre l'Església catòlica i el govern socialista. Mons. Yanes ha dit també que li sembla molt bé que hi hagi persones que «aixequin la seva veu per protestar» i les ha comparat amb les veus que «s'han alçat per protestar contra la corrupció política».

Com algú ha dit molt bé, aquestes actuacions del govern indueixen a creure en l'existència d'un «integritisme laic, agnòstic, mil vegades pitjor que qualsevol altra religió perquè obliga amb una més gran subtileza a cometre actes contraris a la condició humana». L'avantprojecte de llei sobre l'avortament que ara es proposa ens sembla tècnicament poc presentable i conceptualment enganyós. No deixa de ser paradoxal que mentre en molts camps el govern socialista ha introduït la categoria dels valors com a elements de prevenció: les campanyes sobre seguretat vial o sobre fiscalitat que han deixat de ser tècniques, rebutgi frontalment fer-ho en un fenomen molt més inherent a la condició humana, innat i instintiu, com és la relació sexual.

És una greu contradicció que mentre cap entitat privada que ajuda les dones que no volen avortar no rebí per aquest motiu cap subvenció del govern i que sí, en canvi, aquest subvencioní les entitats avortistes. De fet, el govern socialista va demostrant per la via dels fets quina és la seva política sobre aquests temes, una política amb la que, des de la nostra consciència cristiana, difícilment podem estar d'acord.

(Més informació: editorial d'avui i manifest associacions pro-vida a pàg. III (Afinant).)

«Davant les peticions que m'han fet diversos mitjans de comunicació de manifestar el meu parer sobre l'avantprojecte de llei sobre l'avortament, donada a conèixer pel Govern central, em sembla oportú de manifestar el que segueix.

1. Cal recordar que la vida humana s'ha de respectar i protegir des del moment de la concepció. Em fa por una societat que no és capaç de protegir eficaçment l'ésser humà des del primer moment de la seva existència i al lloc que ha de ser per a ell el més segur: el si de la seva mare. Em pregunto quins valors i quin respecte a la vida estarà en condicions de promoure una societat que ni tan sols respecta la vida dels propis fills.

2. Faig una crida a les autoritats civils i a tots els ciutadans invitant-los a preguntar-se, sobretot en les actuals circumstàncies, en què el nostre país té la taxa de natalitat més baixa d'Europa i es planteja un veritable problema de renovació demogràfica—amb implicacions de tota mena—, si és aquesta la reforma legal més urgent i necessària pel bé comú de la nostra societat.

Nota de l'Arquebisbe de Barcelona sobre l'avantprojecte de llei sobre l'avortament

3. Invito els cristians perquè, davant aquest avantprojecte, recordin que l'Església, des dels seus mateixos orígens, ha afirmat sempre la malícia moral de tot avortament provocat. Aquest ensenyament no ha canviat; continua invariable. L'avortament directe, és a dir, volgut com un fi o com un mitjà, és greument contrari a la llei moral. Així queda expressat en diversos documents cristians primitius, en sentències tan clares com aquestes: «No mataràs l'embrió mitjançant l'avortament, ni donaràs mort al nadó» (*Didaché*, 2,2) i «(els cristians) es casen com tothom, engendren fills; però no exposen els nadons» (*Carta a Diognet*, 5,5).

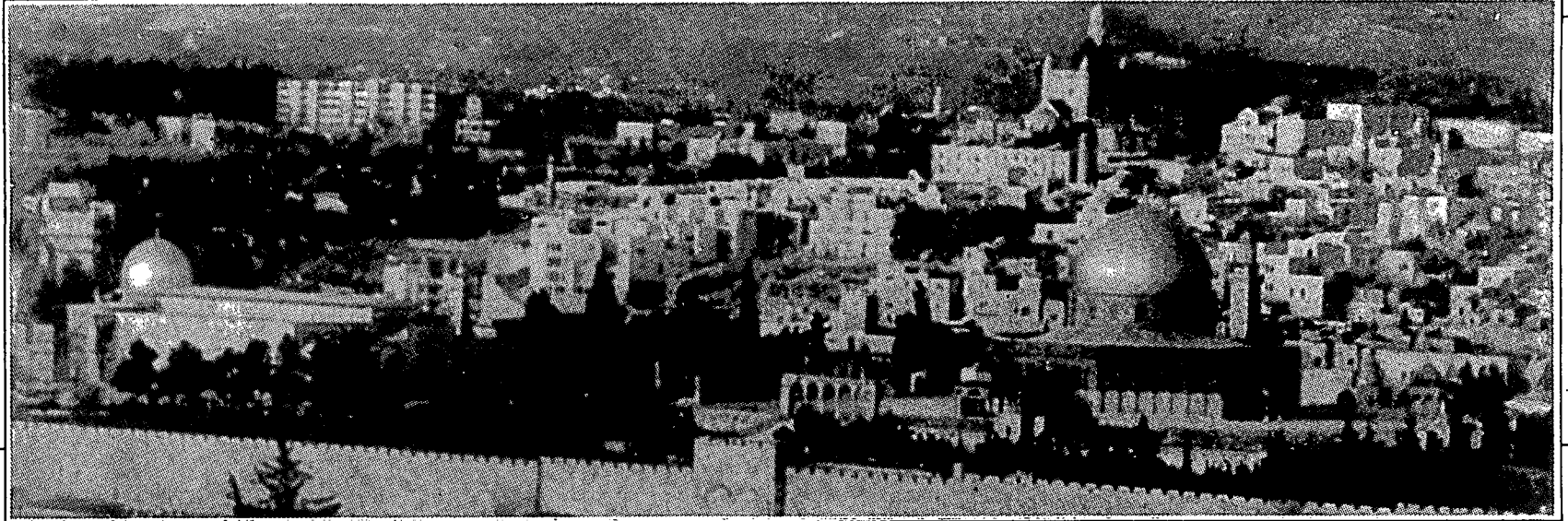
Aquests textos mateixos demostren que no és cap progressisme tornar a pràctiques freqüents fa segles a la cultura mediterrània, que havien estat ja superades.

4. Lamento profundament que en un tema de tanta gravetat es puguin barrejar motivacions de distracció o d'oportunisme polític. Aquesta és una estratègia política de conseqüències fatals, perquè comporta la mort per a moltes vides humanes.

5. És encomiable l'oposició de tants metges i juristes a la pràctica de l'avortament. Faig una crida a la classe mèdica i al món de la judicatura, sobretot a aquells dels seus membres que siguin cristians, que siguin coherents a respectar el dret de tots a la vida—fins a l'objecció de consciència—, que cal que sigui reconeguda en les eventuals disposicions legals, i en jutjar sobre les exigències del text de la nostra Constitució, que diu que «tots tenen dret a la vida i a la integritat física i moral» (2,15).»

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

Pelegrinatge a Terra Santa

■ Del 5 al 14 d'agost

Pelegrinatge a Roma i per terres d'Itàlia

■ Del 2 al 14 d'agost

visitant:

MONACO ■ PISA ■ FLORÈNCIA ■ SIENA
ROMA ■ ASSÍS ■ RÀVENA ■ VENÈCIA ■ PÀDUA
VERONA ■ MILÀ ■ TORÍ

Autocar gran turisme - Pensió completa -
Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Pelegrinatge per terres de Polònia

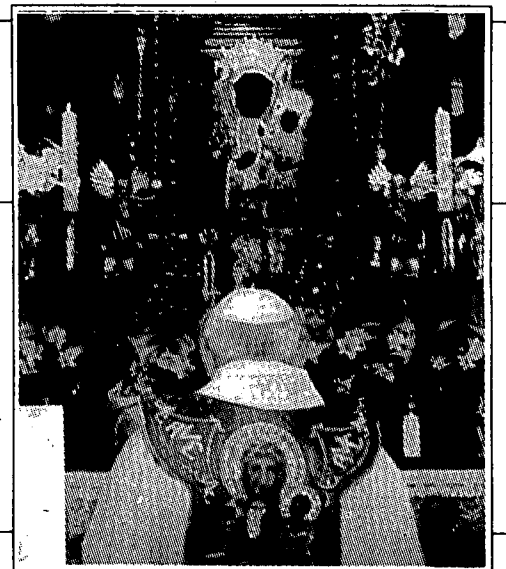
■ Del 19 al 30 d'agost

visitant:

VARSÒVIA ■ CRACÒVIA ■ CZESTOCHOWA ■ OSWIECIM ■ WIELIZKA
MONTS TATRA ■ WROCLAW ■ BERLÍN (Alemanya) ■ GDANSK ■ MALBORK

Pensió completa - Vols regulars Barcelona-Varsòvia-Barcelona
Autocar gran turisme - Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Assistència tècnica ULTRAMAR EXPRESS

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

L'avortament, altra vegada

Altra vegada, el tema de l'avortament...

En un dels nostres més antics textos catequètics, la Didakhé, escrit entre els anys 50 i 70 de l'era cristiana, se'ns explica que «hi ha dos camins, un de la vida i un de la mort, i és gran la diferència entre tots dos». Després passa a explicar el camí de la vida i adverteix, entre altres preceptes: «No mataràs, no cometràs adulteri, no corrompràs els menors, no fornicares, no robaràs, no et dedicaràs a la màgia, no faràs ús de bruixeries, no destruiràs el fetus per avortament, no mataràs el nou nat...» És de sempre, doncs, que els cristians hem considerat que la destrucció del nasciturus

en el si de la mare va contra el cinquè manament de la llei de Déu: «no mataràs». ¿Quantes vegades, al llarg del temps, aquesta doctrina ens ha posat en contradicció amb els poders d'aquest món? De vegades, una visió superficial de les coses fa semblar que l'Església s'interfereix amb l'Estat, quan reivindica el dret a la vida. Però, en realitat, són els estats, ara l'un, ara l'altre, els qui, en aquest cas, ataquen un dret humà fonamental reconegut per l'Església a través dels segles, i no només per ella.

Ara bé, el poder de l'Estat no és il·limitat. Ja deia Sant Tomàs d'Aquino que «l'home no està subordinat a la comunitat política en tot el seu ésser ni en totes les seves coses». Els drets de la persona, entre ells el dret a la vida, són anteriors a l'Estat. Convé mantenir clara la distinció entre allò que és honest, tant si la llei ho reconeix com si no, i allò que és simplement legal, és a dir, admès per la llei. Una llei no torna bona una acció perversa. L'aspiració humana més lògica és de fer coincidir honestat i legalitat. Tots els ciutadans, en l'Estat democràtic, tenen un paper a jugar en aquest sentit.

Davant el projecte del Govern espanyol d'ampliació dels supòsits que permeten l'avortament, tots hem d'assumir les nostres responsabilitats, especialment els parlamentaris, que tindran a la mà la facultat de decidir amb el seu vot. Són els ciutadans els qui els han donat aquest poder i són aquests els qui, lògicament, hauran de fer atenció a la manera com és exercida la seva representació.

Si es tractava d'una llei que incidís solament en la vida personal de cadascú, la seva gravetat seria menor. Es podria apel·lar, aleshores, a la llibertat individual. Però aquí està en joc la vida d'un altre que, a més, es troba indefens. En aquests casos de drets socials —del dret a la vida al dret a la propietat, del dret al salari just al dret a la vaga— no es pot dir que cadascú actui com vulgui perquè la llibertat d'un ciutadà acaba justament on comença el dret d'un altre.

No cal repetir, d'altra banda, que la nostra societat té recursos suficients per a respondre al dret de les mares en circumstàncies especials a no veure's abocades a l'avortament com a única sortida.

TRIBUNA

Davant la mort d'una persona molt estimada, com és Mons. Antoni Briva en aquest cas, hom se sent colpit i li vénen a la memòria molts detalls, els quals et fan adonar de quantes coses bones som deutors els qui ens beneficiarem del seu exemple i del seu influx. Voldria, en l'espai de què puc disposar, recollir, com un pom de flors escollides, alguns d'aquests records, que poden fer descobrir als qui no el coneixen la seva gran qualitat humana i cristiana.

La figura primera seva, que em ve a la memòria, era la d'un seminarista jove, fa uns cinquanta anys, que ens apuntava amb dolcesa i delicadesa als qui volien posar-se a la llista dels confessors del seminari. Poc a poc es va anar creant un lligam de simpatia i d'estima mútua que es solidificà en una amistat plena i enriquidora. Fou l'anada a la ciutat de Roma, al Col·legi Espanyol, quan el descobriment de les seves notables qualitats i virtuts es va anar fent més i més complet. M'impresionava el seu equilibri, el seu seny, els seus judicis tan encertats, el seu tracte tan respectuós amb les persones. La seva inesgotable capacitat d'acollida, de bon consell i de paciència, semblava no tenir límit.

Quant a la seva aptitud intel·lectual i la seva dedicació als estudis eren sobresortints, com ho manifesten les notes que recollia. Recordo una vegada que va ser el ponent d'un d'aquells exercicis de teologia escolàstica; ell va anar exposant el tema i rebatent les objeccions sense cap apunt, sense llegir en cap paper, i va deixar sense defensa els contradictors. Em comentà un dels professors —el P. Filograssi— que aquell exercici que acabàvem de seguir era per a ell una gran satisfacció en comprovar la solidesa de la formació teològica que es donava a la Universitat Gregoriana.

Més tard, i de retorn cap a Barcelona

M'impresionava el seu equilibri, el seu seny, els seus judicis tan encertats, el seu tracte tan respectuós amb les persones. La seva inesgotable capacitat d'acollida, de bon consell i de paciència, semblava no tenir límit.

Ordenació Episcopal del Dr. Antoni Briva Mirabent: Astorga, 2 de juliol de 1967

El meu record de Mons. Briva

■ Joan-Maria Cascante i Dàvila

—haviem decidit de comú acord i amb el consentiment dels seus pares viure plegats a les dependències del capellà del Col·legi del Sagrat Cor de Sarrià—, vaig poder anar penetrant en el coneixement

de la seva riquesa, sobretot interior, i en el que podem anomenar vida sacerdotal. La seva fidelitat a la pregària, i no sols la litúrgica i pública, sinó també la privada i personal, era total. Moltes vegades l'havia

pogut veure arribar en plena nit de tasques pastorals i quedar-se resant al seu despatx el rosari i altres pregàries de devoció particular.

Recordo frases seves, rotundes, que demostren un criteri molt fonamentat i viscut constantment. Així, deia sovint que hem d'assolir «l'obsessió de servir els altres». I, de fet, en celebracions que acabaven tardanes: com ara la Missa del Gall o d'altres, ell duia sempre amb el cotxe els companys als seus domicilis, per lluny que fossin. Una altra frase seva que recordo era: «Si no et compromets a les peticions i els desigs dels altres, no faràs feina seriosa.»

Crec que no es pot deixar de banda la seva capacitat d'escriure i de treballar en el camp intel·lectual. A part la publicació de la tesi doctoral, i de molts articles i llibres, fou l'iniciador i el director —durant una colla d'anys— de la revista «Orbis catholicus», promoguda per Editorial Herder, de molta altura i qualitat.

També caldria esmentar les seves innumbrables conferències, xerrades, classes; el seu càrrec de rector del Seminari Major de Barcelona; i també, en un altre àmbit, l'assistència espiritual als que vivien aleshores a les barraques de Montjuïc (al lloc conegut com a Tres Pins), on actuà bastants anys com si fos una parròquia de barriada.

Tanco aquí aquesta ràpida i molt sentida visió personal de Mn. Briva, i que s'ha limitat a la part menys coneguda potser: la seva vida a la nostra ciutat i diòcesi de Barcelona, perquè la tasca pastoral desenvolupada a la diòcesi d'Astorga —la seva dedicació, i fins les vivències dels seus diocesans— queda recollida en els documents publicats amb motiu del seu 25è aniversari episcopal (1993) en aquella ciutat.

Joan-Maria Cascante i Dàvila és prevere i canonge de la seu de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Colléll, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRU; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo.

Compaginació: Carles Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Reste d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

◆ Matar en nom de Déu

Sr. Director:

A través de la ràdio acabo de sentir una tristíssima notícia: a l'Ulster, un grup que s'anomena «protestant» va dur a terme, i avui l'ha reivindicada, una acció terrorista disparant indiscriminadament sobre un col·lectiu catòlic, mentre veien un partit de futbol per TV. Aquest fet, ha declarat, és en represàlia pel que fa uns dies duqué a terme un altre grup que es confessa «catòlic», causant també diversos morts.

En un moment en què de manera tan insistient es reclama la reevangelització, començant pels qui ens anomenem cristians per poder oferir l'anunci de Vida Nova als altres, ¿quina credibilitat, quin aval, quina garantia, quina motivació, quin interès pot tenir aquest anunci de l'Evangeli, quan la gent es fixi en l'actuació d'unes persones que s'anomenen catòliques o protestants, en definitiva cristians?

Evidentment, és un grup que en diríem marginal i fins i tot incontrolat, però en això no es posa cap èmfasi quan es llança la notícia a les ones i el que sí sona es que és una guerra oberta entre «cristians». ¿On queda, doncs, l'autenticitat, la sinceritat? ¿On el seguiment del qui va dir «perdoneu»?

Jo demano a la jerarquia de l'Església que pels canals que ells tenen oberts demanin de la veu autoritzada del Papa, unit a persones igualment autoritzades d'altres confessions cristianes, que públicament,

de forma clara, desautoritzin i demanin a l'Esperit que convenci de pecat, aquestes accions.

En fidelitat he escrit i en fidelitat deixo la meua crida suplicant perquè faci el seu efecte.

VICTORIA RODRÍGUEZ DE FARRÉ
Barcelona

◆ No es pot batejar perquè no hi ha pila baptismal

Sr. Director:

A aquesta església es van casar uns esposos que ara tenen uns bessons; era il·lusió seva batejar-los en ella, i l'excusa que dóna el capellà, és que no hi ha pila baptismal; això ens ho deia el dia 5 d'abril i dos dies abans un nen d'uns amics i veïns nostres d'una urbanització batejaven el seu nét a l'ermita de Santa Càndia o Càndida d'Urpí, Carme, de la zona d'Igualada i van batejar-lo, a falta de pila baptismal, en un bol. Els amics ens deixaven el bol; era per demés perquè a Barcelona «nihil obstat»; a Tarragona sí que hi ha inconvenient.

Els padrins que amb il·lusió guardaven aigua del Jordà de Terra Santa des de fa un any per batejar el nadó tenen la possibilitat de regalar-la a amics de la diòcesi de Barcelona; l'arxidiòcesi de Tarragona, o alguns dels seus pastors, són més —que

direm— «ecclesials», «normatius», quasi «dogmàtics», però no per afavorir els fidels sinó per dificultar les seves justes, humanes i vitals il·lusions.

SALVADOR SERRAMIÀ I NIN
Tarragona

◆ La missa no és trista

Sr. Director:

Fa pocs dies, seguint per la T.V. un debat sobre els temes fonamentals entorn del Concili tarragoní, en tractar la qüestió litúrgica i de la conveniència de la seva eventual renovació, es va fer aquesta afirmació contundent i sense matisos: «La missa és trista».

Respectant l'opinió de qui així s'expressava, voldria dir que no ho jutjo pas així.

¿No serà que ens manca capacitat de reflexió i de penetració dels misteris divins? Per això —sense menysprear la conveniència, potser, de certs canvis— crec que, el que urgeix és una formació cada vegada més sòlida i acurada. Hem perdut la capacitat de pensar —venia a dir el papa Pau VI— i de reflexió seriosa. Potser és per això que són escassos els filòsofs i els pensadors profunds en els nostres temps.

Ja sé que la societat actual —en general— li agrada el soroll i la gatzara, la música, la discoteca... Però, no es poden

aplicar aquestes tendències a la litúrgia..., a la missa, que si és un banquet, una festa —la celebració de la Pasqua gloriosa de Jesucrist— també és el memorial de la seva Passió i Mort pels nostres pecats.

Tot això ho dic respectant i comprenent la inculturació de costums ancestrals, per exemple, de l'Àfrica, introduïts a la litúrgia a la mesura que siguin «inculturables».

La missa és la representació del sacrifici de la Creu, que cal celebrar d'una manera summament digna, devota i respectuosa. La mateixa litúrgia recomana que els cants siguin moderats, per tal de donar lloc a la reflexió, a l'oració personal, a l'intimitat amb Crist, tot assaborint els grans misteris que se celebren.

Anar a missa no és anar a un espectacle. Pot suposar, fins i tot, algunes vegades, un veritable sacrifici. Però quedaria malament parlar de misses divertides i de misses avorrides.

MN. RAMON ROCA I SALLAS
Vic

El text de les «cartes al director» no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai, han d'anar signades amb nom i cognoms, adreça i telèfon, encara que si volen fer constar unes sigles o pseudònim, «CC» no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remitent.

RETALLS

El País (29-VI-94)

Mossèn Pont

L'apostasia del sacerdot Manuel Pont des del púlpit de la petita parròquia de Vilamari és una de les notícies més sorprenents dels últims temps. Abans que el fàcil penjament de sacerdot apòstata taqui el seu nom m'agradaria subratllar alguns aspectes essencials de la seva personalitat.

Manuel Pont i Bosch, sacerdot, com acostumava a signar els seus articles de premsa, va tenir un paper rellevant en la vida eclesial de la diòcesi de Girona durant els anys 60 i 70. Natural d'Anglès, va ser en aquella època

un dels sacerdots que van impartir un magisteri religiós i ciutadà més vast i intens.

Nomenat per Narcís Jubany director des de la seva fundació de Ràdio Popular de Figueres, exercí també la direcció de l'antic setmanari *Vida parroquial*. Des d'ambdues tribunes, va orientar l'opinió catòlica amb prudència però també amb fermesa en la línia de renovació del Concili Vaticà II. Amb aquest mateix tarannà obert i mesurat, mossèn Pont va impulsar la renovació del periodisme local dels seixanta, de tal manera que el setmanari confessional, creat el 1928, ja utilitzava la llengua catalana fins i tot abans d'anomenar-se civilment *Setmanari V.P. de Figueres*.

La petita premsa catòlica comarcal va tenir un paper destacat en l'aprofitament de les possibilitats obertes per la Llei de Premsa de 1966. La revista mensual *Vida catòlica de Girona*, la quinzenal *Horizontes*, de Banyoles, i els setmanaris *Misión* i *V.P.*, d'Olot i Figueres, van fer un número conjunt l'abril de 1966 com a assaig d'un *non nato* diari de la diòcesi de Girona.

Només els olotins participaren en la definitiva renovació democràtica amb *L'Olot*, però la primera fase del canvi periodístic i cultural de l'Empordà va començar a l'emissora i el setmanari dirigits per mossèn Pont. *Canigó* a Figueres i *Presència* a Girona protagonitzaren el dinamisme dels anys setanta amb una major fermesa. Mossèn Pont, en la seva triple dimensió de sacerdot, periodista i poeta, es va mantenir així uns anys al front de l'emissora i el setmanari. Per fer públic la seva retirada de l'Església ha utilitzat la seva tribuna natural, el púlpit. Casualment lluny, he llegit la notícia del seu inesperat sermó de Corpus. «No crec en l'Església ni en el Credo de Roma», diu. La fotografia del diari em mostra, efectivament, un home canviat.

El nou Manuel Pont ens sorprèn i ens fa pensar. Penso en altres dels seus antics amics i col·laboradors. Jordi Vallmajó, director d'*Hora Nova*; Eduard Puig, ex-alcalde; el desaparegut Just Casero; Bertran Teixidor a Manresa; la poetessa Montserrat Vayreda. Potser compartim la mateixa sorpresa i, sens dubte, podem demanar el mateix respecte per la seva llibertat. Abans que la notícia s'etiqueti com el cas del sa-

cerdot apòstata, he cregut útil explicar qui ha estat mossèn Pont.

■ **Jaume Guillaumet**

La Vanguardia (29-VI-94)

Avortament o pretext

Que el Govern continuï legislant és tota una novetat. Semblava que després de tants mesos d'eleccions, sospites, diners evanescents i cançons de Roldán, era sols una paret de frontó on es practicava cada dia el bonic joc de tirar pilotes de paper premsa i esperar que rebotessin. Però de sobte, com una pluja després d'una persistent sequera, se'ns diu que el Govern prepara un projecte de llei. I que aquest projecte de llei faculta la dona per decidir si avorta o no avorta sempre que es trobi durant les dotze primeres setmanes de gestació. En altres paraules: s'imposa el sistema de terminis per a l'alliberament de l'avortament, un sistema molt més objectiu que el que atorgava a metges, jutges i tercers una decisió que si afecta algú és a la futura mare, que no desitja ser-ho.

És difícil una anàlisi exclusivament política de l'avortament. I encara més difícil és aplicar la paraula progressista a certes lleis. Difícilment quelcom tan delicat i traumàtic com és la interrupció de l'embaràs pot ser considerat progressista amb totes les connotacions positives que aquest qualificatiu comporta. Avortar no és cap festa ni molt menys un acte que dignifiqui l'espècie humana. Allò veritablement pro-

gressista seria intensificar la informació sobre la manera de prevenir els embarassos no desitjats sense necessitat d'haver d'arribar a una decisió tan cruel com és la de l'avortament. Però, en qualsevol cas, el progressista és aquesta despenalització tàcita i aquest reconeixement de la llibertat individual de la dona sobre una decisió que afectarà decisivament la seva vida.

Avortistes i antiavortistes tenen altra vegada el camp adobat per al seu ancestral debat. I aquest debat, li convé, sobretot, al Govern. És una manera de fer arribar la confrontació política cap a un terreny on es mou amb més comoditat i que ressuscita les fronteres actualment bastant difuminades entre els temes totèmics de l'esquerra i els de la dreta. El Govern, amb aquest projecte de llei, ens dóna pistes per intuir quina serà la seva manera de reprendre la iniciativa després de la desfeta dels mesos anteriors. Legislarà preferentment en aquells terrenys on la permissivitat, les llibertats individuals i la despenalització xoquen frontalment amb allò que defensen amplis sectors que donen suport al PP. Fent córrer pel camp polític la llebre progressista, el Govern intenta que treguin el cap els llebrers de la reacció i que bordin. Només així podran mostrar a aquests tres milions de votants socialistes que no van anar a les urnes, que el PSOE, més enllà de Roldán i de reformes laborals, continua essent el partit de la tolerància i del respecte a la lliure decisió de les persones. Per aquí, pel terreny legislatiu, aniran les properes batalles.

■ **Joan Barriol**

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

V
A
T
I
C
À

Document
de
Justícia i Pau

La Santa Seu demana més control del tràfic d'armes

ROMA.— El Vaticà ha fet una crida als estats de tot el món perquè intensifiquin la seva vigilància sobre la «lliure circulació d'armes» i perquè contribueixin a crear una «major transparència» en aquest sector de l'econo-

mer dedicat específicament a aquesta matèria— porta la data del primer de maig d'enguany i la signatura del cardenal Roger Etchegaray, president del Pontifici Consell Justícia i Pau. El seu objectiu —com ha dit en con-

primera cosa que s'ha de dir d'aquest document és que no condemna el tràfic d'armes pel que fa al cor de la qüestió, encara que sí precisa que tota transferència d'armament «ha d'estar estrictament sotmesa al control

pòlitic». «En un món en el qual subsisteixen el mal i el pecat, existeix el dret a la legítima defensa mitjançant el recurs a les armes», diu el text vaticà. «Aquest dret —precisa— pot arribar a ser un greu deure per a qui és responsable de la vida d'altres, del bé comú de la família o de la societat. Només aquest dret pot justificar la possessió o la transferència d'armes».

Es tracta, tanmateix, d'un dret-deure que es troba limitat pel «principi de la suficiència», en virtut del qual «un Estat pot posseir només les armes necessàries per assegurar la seva legítima defensa». Aquest principi s'oposa a «l'acumulació excessiva d'armes o a la seva

transferència indiscriminada». «El fet d'introduir noves armes en una regió —precisa el document del Vaticà— pot posar en marxa una cursa d'armaments entre països veïns o desestabilitzar tota la regió».

El document vaticà conté moltes directrius ètiques i poques referències concretes. Recorda, no obstant això, que els estats «ja no tenen el dret a la indiferència» en relació amb les matances perpetrades en altres països.

Hi ha una àmplia referència a la producció creixent d'armes pels països del Tercer Món, que abans les importaven «però que ara per ara han decidit fabricar-les localment i entrar en el mercat mundial d'armaments».

El document del cardenal Et-

chegaray denuncia el fet que «part de les immenses existències d'armes a Europa oriental estan essent llançades al mercat, de manera oberta o clandestina, a preus per sota del mercat i pràcticament sense discriminació pel que fa als seus destinataris».

El text vaticà conclou amb una cita de l'encíclica *Pacem in terris*, de Joan XXIII (1963), en la qual recorda que el desarmament comença en la pròpia consciència dels homes.

● C.C.

mia mundial. L'exhortació està continguda en un document de gairebé 40 pàgines presentat al Vaticà que constitueix una «reflexió ètica» sobre «el comerç internacional d'armes» clàssiques.

El document —potser el pri-

mer document de premsa del cardenal mateix— «és posar el dit sobre una de les nafres mundials més obertes i alhora més secretes de la nostra època».

En contra del que podria suggerir una reflexió precipitada, la

El Papa qualifica
d'inacceptables
l'homosexualitat,
l'anticoncepció i
l'amor lliure

La sexualitat, llenguatge al servei de l'amor

ROMA.— Davant nombrosos pelegrins reunits a la Plaça de Sant Pere, el Papa va parlar el propassat diumenge 26 de juny de la sexualitat a la qual va qualificar de «llenguatge al servei de l'amor que no pot ser viscut de manera purament instintiva». Afirmà que «l'homosexualitat, la anticoncepció i l'anomenat amor lliure són moralment inacceptables, atès que es tracta de comportaments que desvirtuen el profund significat de la sexualitat».

«A l'Església, digué Joan Pau II, se l'acusa de vegades de fer del sexe un tabú, però la veritat és ben distinta, ja que a través de la història, «el pensament cristià ha desenvolupat una visió harmònica i positiva de l'ésser humà, reconeixent la funció significativa i preciosa que la masculinitat i la femineïtat exerceix a la vida de l'home». «La sexualitat juga un paper preciós i significatiu a la vida dels homes i les dones, però la seva banalització i els comportaments moralment inacceptables com l'homosexualitat, l'amor lliure i l'anticoncepció la desnaturalitzen», va dir el Papa.

El Pontífex assegurà que la sexualitat posseeix una «estructura psicològica i biològica» destinada

«tant a la comunió entre home i dona, com al naixement de noves persones».

Joan Pau II en dirigir-se des del balcó del seu estudi del Vaticà als fidels congregats a la Plaça de Sant Pere per a la pregària de l'*Angelus* va dir que precisament per tot això s'ha de «demander a cadascú que respecti la sexualitat en la seva profunda natura».

«La sexualitat, com a dimensió inscrita en la totalitat de la persona, constitueix un llenguatge al servei de l'amor i no pot, per tant, ser viscuda com a pur instint. Ha de ser governada per l'home com ésser intel·ligent i lliure», va dir el Papa.

Joan Pau II va tornar a referir-se a la conferència sobre *Població i Desenvolupament* de les Nacions Unides que se celebrarà el setembre a El Caire i on es presentaran projectes per als control de la natalitat als quals s'oposa el Vaticà. El Papa va expressar la seva esperança que «els representants de les nacions assumeixin decisions inspirades en els autèntics valors humans que es troben a la base de la civilització de l'amor».

(EFE).

Després d'una votació de 159 frares capitulars provinents de tot el món

Nou General dels Caputxins

ROMA.— El canadenc frai John Corriveau ha estat elegit nou general dels franciscans caputxins després d'una votació de 159 frares capitulars reunits a Roma i provinents d'arreu del món. El pare Corriveau substitueix en el càrrec l'italià Flavio R. Carraro, qui ha regit l'orde durant 12 anys.

El Capítol General ha escollit també els vuit consellers que, juntament amb el pare Corriveau, estaran al servei dels més d'11.000 caputxins el proper sexenni. Frai Aürèlio Laite ha estat elegit conseller pel grup lingüístic espanyol. És llicenciat en Teologia i especialista en les Sagrades Escriures, i és actualment encarregat dels grups de formació de l'orde a Frascati (Itàlia).

El nou ministre general, de 53 anys d'edat, està format culturalment als Estats Units i va ser professor al seminari menor «Mount Alverno». Membre de la Comissió per a l'Ecumenisme, actualment era superior provincial del Canadà Central. (SIC).

E

XERCICIS ESPIRITUALS PER A TOTHOM A L'ESTIU

Del 31 de juliol al 4 d'agost

P. Miquel Estradé, monjo.

Del 12 al 18 de setembre

P. Oriol Diví, monjo.

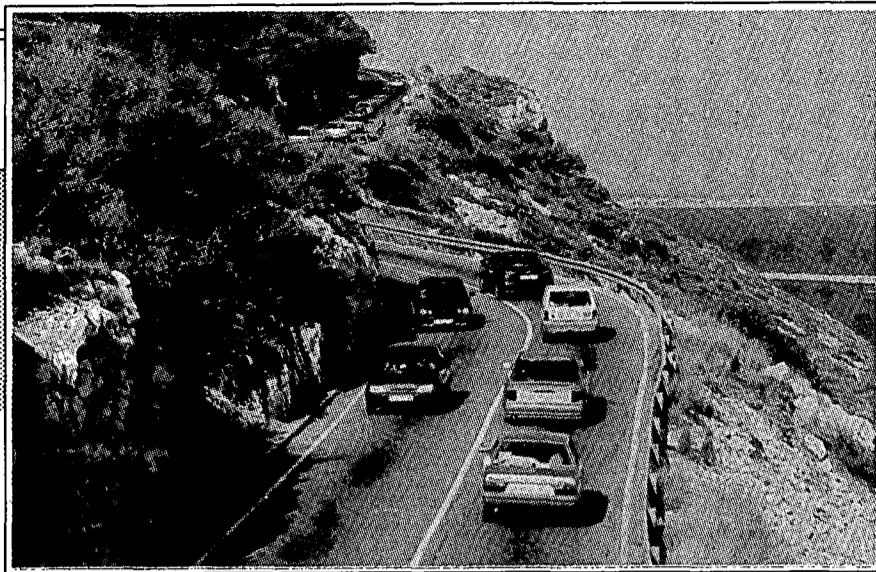
- Comencen i acaben a la tarda.
- Reserva d'habitació amb la màxima anticipació.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

ESPANYA
Dia de Responsabilitat en el Trànsit

«Si condueixes, sigues prudent; si ets prudent, condueix»

GRANADA.— «Conductor, siguis qui vulgui», si condueixes, siguis prudent; si ets prudent, condueix». Aquest és el missatge del bisbe de Cadis i Ceuta, Mons. Antonio Caballos, en el Dia de la Responsabilitat en el Trànsit, que es va celebrar el diumenge, dia 26 de juny, sota el lema «Pels teus, siguis prudent», en sintonia amb l'Any Internacional de la Família.

La família és, segons Mons. Caballos, «bressol ideal per educar en el respecte a la vida pròpia i la dels altres i, sobretot, a la carretera». Per la seva part, la carretera, «és el punt d'esguard de la família», ja que «d'una manera o altra sempre la família es veu copejada pels accidents en la carretera». Així «siguis qui vulgi, per la

família, siguis prudent a la carretera».

El prelat afirma que la prudència és, «la millor consellera», i recomana estar atents als missatges i recomanacions dels experts en trànsit. Per altra banda assenyala, «si ets prudent, condueix». És a dir, tinguis ben apreses les normes i els principis de trànsit i aplica-les a la realitat».

Per acabar Mons. Caballos recorda que «el conductor ha de saber que una possible negligència seva posa en perill el sagrat dret a la vida pròpia i a la dels altres i, sobretot, a la família. Tanmateix, tot conductor, per justícia, ha d'ajudar les víctimes d'accidents, a la carretera i no anar-se'n sense fer res». (S/C).

Curs a la Facultat de Teologia de Granada
Increença i evangelització

GRANADA.— La Facultat de Teologia de Granada ha organitzat un curs sobre «Increença i Evangelització», que es desenvoluparà del 27 de juny a l'1 de juliol a la Casa Diocesana d'Espiritualitat. La direcció del curs anirà a càrrec del professor de Filosofia i Teologia de la Religió, José Luis Sánchez Nogales.

Els sacerdots, religiosos, religioses, agents de pastoral, professors en general, i especialment de religió i moral catòlica, són els destinataris d'aquest curs, que serà inaugurat per l'arquebisbe de Granada, Mons. José Méndez Asensio. L'acompanyarà a l'acte d'obertura el Rector de la Facultat, Antonio González Dorado.

El programa d'aquest curs consta de set ponències en les quals s'analitzarà «El desafiament de l'ateisme i de l'agnosticisme a la fe», «¿Què fer davant la indiferència religiosa?» «Patrimoni cultural i evangelització», «El rept de la nova religiositat: una espiritualitat sense Déu», «L'Educació religiosa en un ambient postmodern», «L'anunci de la fe en una societat en crisi econòmica i política», i «¿Com evangelitzar en un món d'increença?».

A més a més, hi ha previstes les comunicacions sobre «Moral cristiana i ètica civil: relació i possibles conflictes»; «La importància de la pastoral juvenil en un context d'increença»; «Trets peculiars de la religiositat andalusa», i «Com predicar sobre els evangelis en una societat complexa i pluralista». En la Conferència de cloenda, el bisbe de Màlaga, Mons. Antonio Dorado, dissertarà sobre «L'Església andalusa davant el món de la increença: reptes i esperances». (S/C).

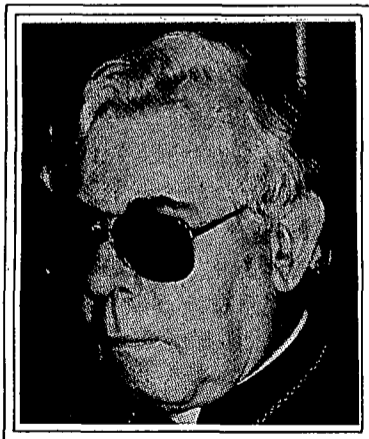
Mor de sobte el bisbe d'Astorga, Dr. Antoni Briva

ASTORGA.— Monsenyor Antoni Briva Mirabent, bisbe de la diòcesi, va morir de sobte, víctima d'un atac de cor, el matí del dilluns 20 de juny, quan es disposava esmorzar. De 68 anys, el Dr. Briva era un dels prelats espanyols amb més experiència al front d'una mateixa diòcesi, per a la qual fou nomenat l'any 1967.

El dimecres posterior a la seva mort, 22 de juny, se celebrà el solemne funeral

enterrament, al qual hi assistiren 2 cardenals i 27 arquebisbes i bisbes, més el Nunci, monsenyor Tagliaferri. Va presidir l'Eucaristia l'arquebisbe d'Oviedo, Gabino Díaz Merchán, el qual en la seva homilia comentà el lema del bisbe difunt, *la veritat en la caritat*. «Un lema que aplicà a la seva vida —digué monsenyor Gabino— sempre al servei de la Veritat, Crist

i al servei dels sacerdots i fidels de la seva diòcesi, que estimà amb tendresa.» Acabat l'acte litúrgic, el cos del Dr. Briva fou enterrat a la capella de la Mare de Déu de la Majestat, de la catedral astorgana.

Dades biogràfiques

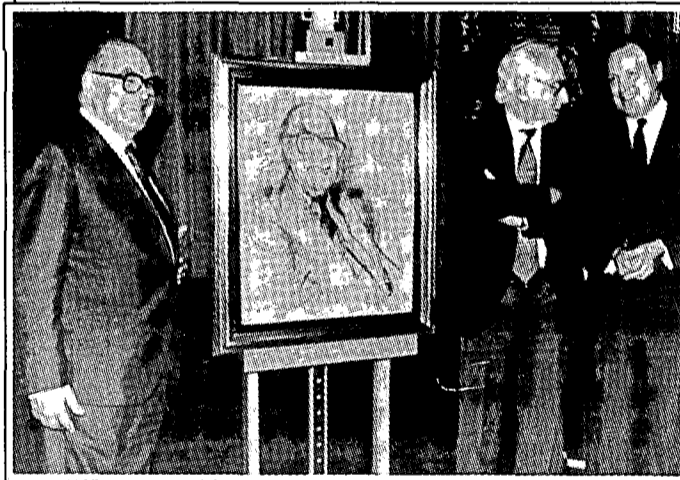
Va néixer a Sitges (Barcelona) el 31 de gener del 1926, monsenyor Briva cursà els estudis eclesiàstics entre 1939 i 1945 al Seminari de Barcelona. D'allí se'n va anar a Roma, on es doctorà en Teologia per la Unversitat Gregoriana (1946-51) i fou ordenat prevere (1950). Al seu retorn de la Ciutat Eterna, el jove sacerdot treba-

llà com a coadjutor en diverses parròquies catalanes. L'any 1964 fou nomenat vice-rector del Seminari de Barcelona per, uns mesos més tard, passar a rector d'aquest mateix centre i convertir-se en canònic de la catedral de la Ciutat Comtal, on hi romandrà fins a la seva consagració com a bisbe d'Astorga el 2 de julio del 1967. Durant els gairebé 27 anys d'exercici pastoral, monsenyor Briva exercí com a

Administrador Apostòlic de la diòcesi d'Oviedo (1969) després del trasllat de monsenyor Tarancón a Toledo també Administrador Apostòlic de la diòcesi de Zamora, en l'interregne de tres anys (1973-76) sorgit entre els episcopats de monsenyor Martínez i el meu successor, monsenyor Poveda.

Monsenyor Briva exercí una dilatada tasca docent com a professor de Filosofia, Edesiologia i de Religió a la Universitat de Barcelona. Reconegut expert en Teologia protestant, publicà diversos títols sobre aquest tema, entre els quals destaca *El temps de l'Església en la teologia de Culmann* (Barcelona, 1961). No obstant, tractà en diversos escrits el tema de la col·legialitat episcopal. Fou membre, a més a més, del Secretariat Romà per a la Unió dels Cristians (1969-77) i actualment, era membre de la Comissió Episcopal de la Doctrina de la Fe.

Que descansi en pau aquest pastor, nascut a Catalunya i mor a Castella-Lleó.

Escriptors i filòsofs reivindiquen la importància de la seva obra

Homenatge a Julián Marías en complir 80 anys

«Si hagués de resumir en una sola paraula la clau de tota la vida de Julián Marías elegiria la paraula servir. Ha servit la seva vocació d'home, de cristià, d'espanyol, de filòsof i d'escriptor», assenyala Pedro Lain Entralgo en un còctel que clausurava l'homenatge retut al pensador espanyol en els seus 80 aniversari. Nombroses personalitats del món de la cultura acudiren al Parc del Retiro per saludar l'autor de «Historia de la filosofia».

En la imatge, en presència de l'alcalde de Madrid, el pintor Alvaro Delgado li fa lliurament d'un retrat en nom de tres entitats organitzadores de l'homenatge: Fundes, el Colegio Libre de Eméritos i la Asociación de Amigos de Julian Marías.

PINZELLADES

Per evitar els perills cal eliminar les causes. Qualsevol virtut, la castedat, per exemple, cal defensar-la de lluny, evitant els perills. «Qui estima el perill, en ell morirà» (Eccl 3,27). Com el senyor que s'aixecava tard pel matí i no feia oració. Va fer exercicis espirituals. Propòsit: No precisament matinar més, sinó anar a dormir abans.

Boabdil el Noi, rei de Granada, va reunir els magnats del seu regne en un saló encatifat. Al centre va posar-hi una plàtera d'or, i els va

proposar: «El que abasti la plàtera sense trepitjar la catifa, se la quedarà» Varen intentar-ho tots, però ningú no va aconseguir-ho. Aleshores el rei va recollir la catifa, arribà fins la plàtera i la va agafar. «Això, els va dir, és el que ha fet el rei Ferran. Ha anat conquerint les places llunyanes, després les properes —al de la meva Alhambra!— i qualsevol dia prendrà Granada».

■ Justo López Melús

INTERNACIONAL

Serà tractat en el Sínode de la vida consagrada preparat durant quatre anys

El paper de la dona en la vida religiosa

Les noves «associacions» o grups religiosos sorgits en l'Església, i el poder decisor de les dones de vida consagrada, seran tractats en el Sínode de Bisbes sobre la «Vida consagrada» que se celebrarà el proper octubre, al Vaticà. Així ho assenyala el secretari general del Sínode de Bisbes, Jan Schotte, en la presentació, al Vaticà, de l'«Instrumentum Laboris» o «Llibre de treball» que orientarà la tasca sinodal.

L'Instrumentum Laboris, de 152 planes en la seva versió castellana, recull les respostes a un qüestionari previ que la Secretaria General del Sínode envià a les Conferències Episcopals, organismes de la Cúria, Unions Internacionals de Superiors i Superiores d'Ordes i Congregacions religioses, i a la Conferència Mundial dels Instituts Seculars.

Segons Schotte, aquest Sínode sobre la vida consagrada ha suscitat un ampli debat previ de la base interessada, i un dels més alts percentatges de respostes prèvies als sínodes: 84 que representen un 65 per cent de les consultes enviades.

Un dels afers més importants que serà debatut en aquest sínode és la naturalesa de les noves formes de vida consagrada, o «noves associacions», que han anat sorgint en l'Església en els darrers temps, i que conscientment han buscat uns altres patrons d'identitat diferents dels tradicionals.

«Es tracta de formes de vida religiosa en continu creixement, que no volen ser considerades com a «vida consagrada» per no assumir les característiques de les ja instituïdes, formades tant per laics

Fa uns mesos aixecà una gran polseguera un informe que la Unió de Superiores Majors envià al Sínode sobre el paper de la religiosa en l'Església

com per religiosos, tant per cèl·lules com per casats, homes i dones, a temps complet o parcial, que volen «una cosa diferent» que no saben com definir-se sinó dient que no són religiosos ni tampoc no són laics consagrats», afirmà l'arquebisbe Schotte.

El sínode «haurà de veure si són de vida consagrada i l'Església haurà de definir aquesta novetat, com ja en el passat va definir nous models de vida consagrada, i si realment són quelcom diferents dels actuals, encara que

alguns d'ells siguin més rigorosos en la pobresa que certs ordes religiosos tradicionals».

Un altre dels afers claus del proper sínode serà «el de les dones». Fa uns mesos aixecà una gran polseguera un informe que la Unió de Superiores envià al sínode.

L'Instrumentum Laboris ha recollit en part algunes idees d'aquest informe, en el seu paràgraf número 88.

Es constata que les dones «constitueixen les tres quartes parts de les persones consagrades, i la seva contribució a l'Església és un dels fenòmens més rellevants de la vida de l'Església i la seva missió».

«És urgent reconèixer amb més precisió i de manera oficial el paper que elles desenvolupen en l'Església, i estan lluny encara d'una inserció eclesial plena, malgrat les directrius del Magisteri a aquest respecte», afirma l'Instrumentum i afegeix que «moltes respostes demanen que les dones puguin accedir als llocs de reflexió, de consulta i de decisió».

El sínode sobre la vida consagrada ha tingut quatre anys de preparació. (E.F.)

Uns dies sobre tot el que interessa al jovent d'avui

Sisena Trobada Juvenil Europea

BRÈSCIA.— L'associació juvenil europea ERA ha organitzat per al proper estiu i en el nord d'Itàlia, la sisena edició de la «Trobada Juvenil Europea», oberta a nois i noies d'arreu d'Europa. Tindrà lloc en el Desenzano del Garda (Brèscia).

En un full de propaganda difós pels Parets Rogacionistes, que dirigeixen la trobada, es diu:

Un moment de trobada entre joves procedents de diversos països europeus...

6 dies per fer amistat, per conèixer-se i intercanviar experiències entre cultures i vocacions diferents...

La possibilitat d'aprofundir i conèixer la nostra

pròpia vocació, al costat d'altres joves que han fet el mateix camí que tu, amb l'ajut de sacerdots i animadors...

Un temps per reflexionar sobretot el que interessa al jove d'avui: els seus problemes, les seves creences i il·lusions i els seus projectes per al futur...

Hi són convidats tots els joves d'Europa...

Tu també... així que ¿per què no t'animes?

Per a més informació:

E.R.A. — c/ José Paulete, 16, 1.º C, 28038 Madrid — Tel (91) 477 14 91

o també

Tarragona: (977) 23 16 81 — Barcelona: (93) 417 07 29

LÍBIA

«No a l'embargament»

TRÍPOLI.— «L'embargament contra Líbia és injust, i és contra la veritat». Segons ha afirmat monsenyor Giovanni Martinelli, vicari apostòlic a Trípoli, en el curs d'una conferència de premsa al Vaticà durant el desenvolupament del Sínode africà de l'abril passat. Referint-se a les dures sancions econòmiques decretades per l'ONU, fa dos anys, contra Gadaffi acusat de fomentar el terrorisme a USA i a Anglaterra. (A.)

GRÈCIA

Incident a la catedral d'Atenes

ATENES.— Quatre persones, segons la policia, vint segons els manifestants, resultaren ferides durant una sèrie d'incidents que van tenir lloc entre forces de seguretat especialitzades en disturbis i fidels d'un bisbe ortodox rebel a les disposicions del Sant Sínode, el bisbe de Larissa. Els manifestants protestaven davant la catedral ortodoxa d'Atenes per l'entronització d'un nou bisbe per substituir l'anterior, del qual ells són partidaris.

Els dos-cents manifestants fidels a monsenyor Théologos arribaren des de Larissa (en el centre del país) i s'establiren pels voltants de la catedral ortodoxa per protestar per l'entronització de monsenyor Ignatios.

Nombroses forces policials antidisturbis havien acordonat la catedral, mentre els manifestants cridaven a fora diversos lemes contra el primat ortodox de Grècia, monsenyor Serapheim, i llançaven pedres i altres objectes contra els policies.

El portaveu del Govern grec, Evángelos Vénizélos, expressà la seva «tristesia» pel que ha passat. «El Govern —digué—, que vol la pau, la serenitat i la unitat en el si de l'Església, no interindrà en els afers interns». (E.P.)

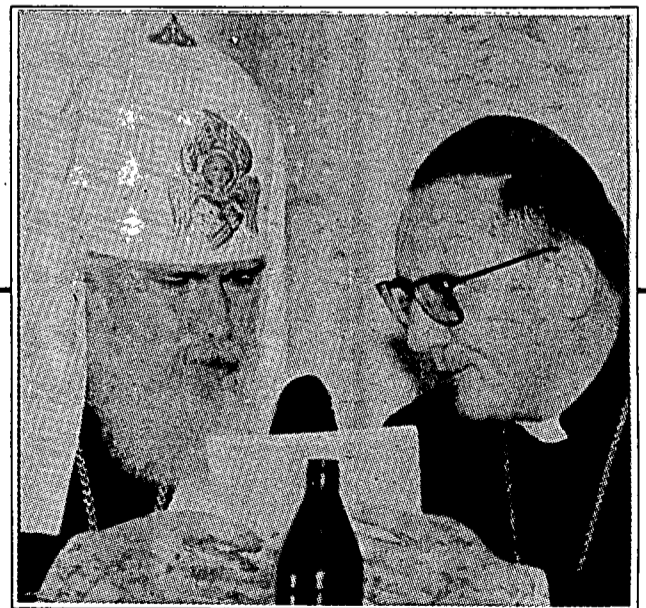
ITÀLIA

Gairebé 4.000 són els instituts religiosos arreu del món

ROMA.— Els instituts religiosos masculins i femenins existents en el món superen actualment els 3.600, segons afirmà el secretari general del sínode dels bisbes, monsenyor Jan Schotte, durant la presentació del proper sínode, que se celebrarà al Vaticà del 2 al 29 d'octubre.

Els membres d'aquests instituts de vida consagrada, d'àmbit pontifici o diocesà, superen el milió de persones, de les quals el 72,5 per cent són dones. La xifra, encara que significativa, representa el 0,12% del total del catòlics d'arreu del món.

Monsenyor Schotte va oferir aquestes dades en conèixer l'«Instrument de treball» del sínode, és a dir, un document base, de 150 planes, sobre el qual s'articularen els debats de l'assemblea sinodal que estarà dedicada precisament a «La vida consagrada i la seva missió en l'Església i en el món». (E.P.)

Moscú ha celebrat la conferència interconfessional «Fe Cristiana i Enemistat Humana»

El Patriarca de Moscú i Totes les Rússies, Alexis II, i l'arquebisbat catòlic monsenyor Tadeush Kondrusiewicz, s'entrevistaren recentment a Moscú amb motiu de la celebració de la conferència interconfessional «Fe Cristiana i Enemistat Humana». Alexis II pretén amb aquesta reunió aturar el vessament de sang en els conflictes que afecten les nacions de la CEI i protegir els drets humans.

Declaracions del bisbe, Jaume Camprodon:

«Cal més solidaritat davant el problema de l'atur»

GIRONA

«Quan en hores de treball es veu pel carrer un home de més de quaranta anys, sa i ben disposat, acompanyant una criatura a escola, un dia i un altre, fa pensar de debò. Tenir 40 anys o més, amb salut, i llevar-se cada dia pensant en què ocuparà les hores, ha de ser angoixant». Això va dir el bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon.

Segons el bisbe, l'atur afecta moltes més persones de les que pensem essent «un problema no sols econòmic, sinó profundament humà». En aquest context, el bisbe de Girona cita les declaracions del

Papa fetes a Barcelona l'any 1982: «D'un atur prolongat neix la inseguretat, la falta d'iniciativa, la desconfiança en la societat i en si mateix; es perd l'entusiasme, l'amor al bé; sorgeixen les crisis familiars, les situacions personals desesperades, etc.»

Mons. Camprodon no comparteix l'opinió que a les comarques de Girona la temporada d'estiu absorbeix tota la mà d'obra desocupada. Segons ell, «les empreses de serveis volen gent jove amb més disponibilitat i agilitat».

El bisbe demana que la societat es faci conscient del problema de l'atur. «Tot i essent molt personal esdevé d'abast social; vol dir que afecta a tots» —diu el bisbe. I

afegeix: «En la crisi actual, l'atur no es pot resoldre només amb criteris d'economia o de desplaçament».

Mons. Camprodon demana un canvi de manera de pensar pel que fa a la distribució dels bens i a la concepció d'una societat del benestar. Segons les seves paraules: «això només s'aconsegueix quan la convenció dels drets humans —entre els quals figura el dret al treball— la solidaritat i la fraternitat, passen al davant del projecte de societat del benestar que predica la publicitat a tort i a dret».

I en referir-se a la publicitat, el bisbe pregunta: «¿Quan serà que a la televisió apareixeran spots publicitaris dient que

potser cal treballar menys hores cobrant menys, però descomptat, a fi que el treball i els ingressos corresponents siguin més equilibrats?». I continua posant un altra pregunta: «¿Quan serà que s'anivellaran les diferències exagerades dels sous, que l'Administració reduirà pressupostos de dietes, de cotxes, de fons perduts?».

Al final, el bisbe es dirigeix als diocesans de les comarques gironines demanant-los més sensibilitat davant l'atur, especialment en el context del treball que es porta a terme per a preparar el Concili Provincial Tarraconense.

■ G.I.E.C.

Publicaran un mapa dels santuaris i ermites de la diòcesi

URGELL

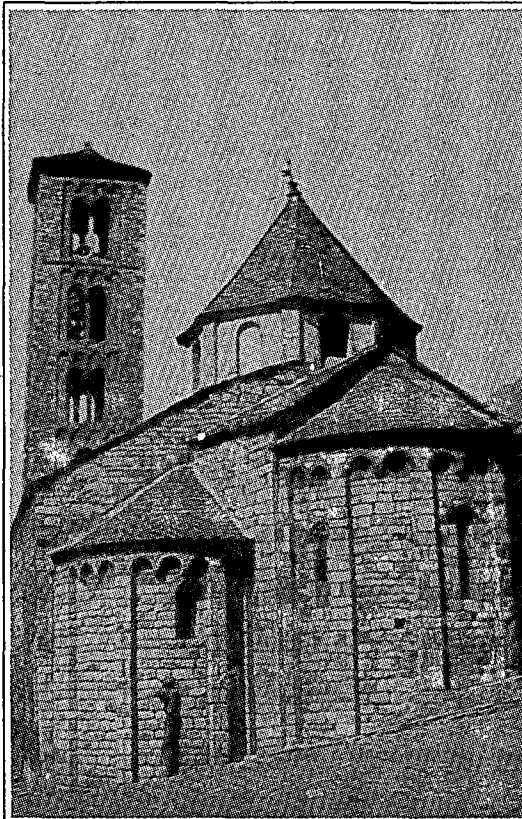
LA SEU D'URGELL.— El bisbat d'Urgell prepara la publicació d'un mapa amb els principals santuaris i ermites que hi ha a les comarques diocesanes. El mapa serà un exponent alhora de religiositat i cultura, també un recordatori de festes i aplecs.

En la redacció del mapa hi han col·laborat els rectors de les parròquies i responsables dels centres de devoció popular. A l'esbós inicial apareixeran els titulars de 162 santuaris i ermites: 95 són dedicats a sants i 67 a la Mare de Déu.

A la majoria dels santuaris s'hi celebra aplec anual, els devots hi acudeixen en pelegrinatge, participen a l'eucaristia, canten els goigs i dinen al camp. Algunes d'aquestes diades —Meritxell, Bonrepòs, El Remei, La Trobada, Montgarri, Núria—, reuneixen centenars de devots, altres presenten característiques d'un ambient més familiar. Totes les advocacions, però han marcat l'ànima del poble i les devocions configuren la identitat de pobles i comarques. A part de la devoció popular, també els santuaris són elegits com a llocs per a celebracions del matrimoni, primeres comunions i aniversaris. També acostumen a ser centres de visites ocasionals. «Deixeu oberta la porta de l'ermita perquè, quan anem i venim del camp, puguem entrar a visitar la Mare de Déu», ho deia una mestressa a les majorales de la capella.

La devoció als titulars d'ermites i santuaris constitueix l'entranyable litúrgia de les hores que el poble salmeja amb l'alè que anima la vida quotidiana.

■ Antoni Mirabet

L'església de Sant Climent de Taüll, una de les mostres romàniques més belles del món

Cinc peces d'art de Boí en una exposició

EL PONT DE SUERT.— Cinc peces d'art, propietat de diferents parròquies de la vall de Boí, han format part de l'exposició que s'ha fet al Pont de Suert.

La recent restauració i habilitació de l'església antiga del Pont de Suert suggerí la iniciativa de muntar-hi una exposició d'art amb les principals peces de la comarca de l'Alta Ribagorça. L'exposició ha pres el nom de *Christus* perquè els sancristes han ocupat la part principal de la mostra.

A l'exposició s'hi ha pogut admirar onze crucifixos, quatre creus processionals, tretze peces d'orfebreria, quinze imatges i vuit obres variades. De la vall de Boí hi havia cinc peces: els sancristes de Barruera i Boí, la Pietat de Barruera, la Mare de Déu del Roser d'Erill i la Crucifixió de Boí.

Les peces van ser cedides a l'exposició amb l'autorització prèvia del bisbat d'Urgell i de Marcel·li Farré, rector de les parròquies de la vall de Boí.

■ F.D.

Càritas estableix una oficina d'informació agrícola al Pallars

TREMP.— Càritas Diocesana d'Urgell, la primera setmana d'abril obrí, a Tremp, un servei d'informació, assessorament i orientació per als agricultors del Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça.

L'origen és el resultat d'una sessió del Consell Diocesà de Pastoral (30-V-92) i de la Delegació d'Acció Caritativa i Social del Bisbat que s'ha volgut solidaritzar amb el col·lectiu agrícola i fer-s'hi present amb una obra social. Atenent els resultats d'una enquesta s'ha obert el servei de «Promoció i Orientació Social» (P.O.S.) amb els objectius d'oferir «informació, orientació, recollir dades relacionades amb el sector i organitzar activitats». Els agricultors disposaran d'un espai de trobades i reunions. Rosa Batalla atén el servei el matí del dilluns i la tarda de dimarts a divendres.

■ F.D.

ILLUMINARE RESIDENCIAL

3A. EDAT

- Habitacions dobles, individuals amb bany.
  - Consultori mèdic.
  - Cuina pròpia (adap. necessitats dietètiques).
  - Capella. Missa dominical.
  - Petita zona enjardinada.
  - Ambient molt familiar
- C/ Alt de Gironella, 44 - torre (zona Tres Torres)
Tel. 202 04 50.

Sense cap compromís, us agraïrem la vostra visita

Cinc pelegrinatges als santuaris d'Europa

LA SEU D'URGELL.— Miquel Torres, de 44 anys d'edat i resident a Rubí, en compliment d'una promesa, ha visitat cinc vegades a peu els principals santuaris d'Europa.

Miquel treballava en la construcció i va caure des d'una vuitena planta, entrà en coma, però a poc a poc va refer-se de l'accident. Aleshores va prometre visitar a peu i cinc vegades els santuaris d'Europa. Actualment realitza el cinquè pelegrinatge i visitarà la catedral d'Urgell i l'endemà va ser rebut pel senyor bisbe.

La cinquena etapa de la seva promesa la realitza acompanyat de dos nebots que han volgut compartir amb ell l'experiència.

Un d'ells va perdre un germà a causa d'una sobredosi de droga i ara ha volgut portar un missatge «contra la droga i a favor de la vida» als joves europeus.

Miquel Torres és fill de Jaén i, en acabar el pelegrinatge es dedicarà a atendre minusvàlids en un centre assistencial.

■ F.D.

Algunes alumnes i ex-alumnes amb les germanes que van rebre l'homenatge

Emotiu homenatge a tres germanes del Sagrat Cor

TARRAGONA

Recentment s'ha celebrat un homenatge a les germanes del Sagrat Cor: Pilar Sánchez, Francisca Aixalà i Antonia Lladó pel seu servei en l'àmbit educacional a la ciutat. L'acte es va emmarcar dins de la celebració de la festivitat de les ex-alumnes de l'escola del Sagrat Cor i van assistir-hi més d'un centenar de persones.

La germana Pilar, de 69 anys, va ser alumna del col·legi i després professora, fins que la seva vocació la va portar a terres brasileres, on fa 42 anys va fundar la congregació del Sagrat Cor, a la població de Maringá. A més de la seva missió evangèlica, ajudant al vicari i al poble en general, també exerceix de professora d'un col·legi privat que

compta amb 1.000 alumnes que van de pre-escolar fins al segon grau.

Les germanes Francisca i Antonia sempre han treballat a Tarragona, fent classes en el Sagrat Cor, fins que es van jubilar fa un parell d'anys. En el transcurs de l'homenatge, Carme Vericat, regidora d'Ensenyament de l'Ajuntament tarragoní i ex-alumnes de les germanes, van voler posar de relleu «el nostre agraïment a aquestes religioses pel seu esforç i la seva dedicació a l'ensenyament, al Col·legi del Sagrat Cor i a Tarragona».

L'acte s'inicià amb la celebració de l'Eucaristia a la capella de l'escola. Tot seguit, les germanes van rebre diversos regals per part del centre i de les alumnes.

■ D.T.

FETS I CRITERIS

Rwanda, un país martiritzat

Fa molts dies que a Rwanda ha esclatat una guerra fratricida entre els Hutus i els Tutsis, dues ètnies rivals. Ningú no sap donar una explicació de l'existència d'un odi a mort entre aquestes dues tribus, però la realitat és que els assassinats i les massacres adquireixen les dimensions d'un genocidi.

No es respecta ni el fet d'estar refugiats als temples i els assassinats són comesos davant de militars de l'exèrcit regular i dels cascos blaus, sense que ningú no pugui o no vulgui intervenir.

Els soldats del govern no intervenen per por de comprometre les negociacions amb el Front Patriòtic. Les poques tropes de les Nacions Unides no tenen autorització per emprar les armes, i, d'altra banda, seria inútil exhibir-les per intentar frenar els assassinats i els actes de barbàrie.

També arriben notícies de Burundi, on hi ha afrontament entre les dues ètnies rivals per arribar a exterminar els qui fugen a països veïns, com a Tanzània.

La situació és la d'una esgarriosa i sagnant guerra civil a Rwanda. Per enviar ajuda humanitària i per frenar la guerra, les Nacions Unides tenen mecanismes molt lents. Els Estats Units estan escarmentats pels esdeveniments de Somàlia i, a més, no tenen interessos en aquests països.

França ha decidit enviar-hi tropes amb el vist i plau de l'ONU i de la UE. Molts països africans no ho veuen bé. Anglaterra ha enviat ajuda econòmica per als refugiats.

Mig milió de rwandesos han marxat cap a països

veïns. A Tanzània, en un sol camp, hi ha 350.000 refugiats. S'intensifica l'ajuda de Caritas Internacional i d'altres organitzacions, tant amb aliments i medicines com amb personal voluntari.

Al llac Victòria s'han recuperat més de 10.000 cadàvers, arrossegats pel riu Kagera. Segons l'Organització Mundial de la Salut aquest fet no provoca cap perill per a la població que viu tocant el llac, perquè no es veu cap amenaça de còlera.

El Papa ha fet diverses crides a la comunitat internacional perquè s'aturi aquesta guerra fratricida com a condició prèvia i indispensable per a poder emprendre, en el futur, una iniciativa de reconciliació.

A Rwanda els catòlics són el 56 %, els protestants el 13 %, els musulmans el 9 % i els animistes el 17 %. Alguns missioners s'han plantejat aquesta pregunta: ¿És que el cristianisme, en la seva primera evangelització, ha fracassat? Això suposa plantejar una pregunta més general: ¿És possible la pau?

En la història de la gran família humana, el pecat hi té la seva part. La llibertat de l'home pot inclinar-se vers el mal, pot deixar-se dominar per l'egoisme i per l'odi.

No oblidem que tenim necessitat de convertir-nos. La pau és un do de Déu i l'hem de demanar constantment: «perdoneu les nostres ofenses, així com nosaltres perdonem els qui ens ofenen» (Mt 5, 12).

■ † Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Un diaca i dos lectors camí del sacerdoci

TORTOSA

El diumenge de la Trinitat, la Catedral ompli la nau central amb gent propera als tres protagonistes i també amb el col·lectiu de fidels, més sensibilitzats pel do del sacerdoci. Eren el diaca Julià Escudé, un jove madur, tortosí, i dos seminaristes de tercer de Teologia: Jordi i Rodrigo, com a lectors.

Al presbiteri hi participaren, concelebrant amb el bisbe Lluís, una trentena de preveres.

Monsenyor Lluís Martínez i Sistach, en el decurs de l'homilia, extensa, no llegida i en to pietós, insistí en l'ofrena que el nou diaca

feia de si mateix, consagrant el seu amor amb el vot del celibat. És una actitud radical de donació pel Regne de Déu que li permetrà engendrar molts de fills espirituals. Al servei de la diòcesi i en comunió amb el Prelat i presbiteri, escalarà dintre de sis mesos el cim del sacerdoci.

El ritual de l'ordenació, auster i expressiu, fou viscut pels tres joves així com per l'assemblea, amb emoció.

Quan el nou diaca i el Sr. Bisbe s'abraçaren com segellant la promesa d'obediència, el rellotge de la catedral tocava les vuit del vespre.

■ J. Blanc i Bahima

ESGLÉSIA I ESCOLA

Dubtes sobre la reforma educativa

En un recent debat emès per la televisió catalana el moderador plantejà una qüestió d'evident actualitat: ¿Per què s'avança l'educació secundària obligatòria?

En efecte, en el procés d'implantació de la reforma educativa un dels moments més importants correspondrà a generalització de l'etapa anomenada «12-16», indicant així les edats dels nois i noies que cursaran l'educació secundària obligatòria.

Segons el calendari acordat en la reunió de la Conferència de Consellers d'Ensenyament de les Comunitats Autònomes celebrada el desembre passat, l'etapa «12-16» no s'iniciarà de manera generalitzada fins al curs 1996-97, un cop els alumnes hagin acabat l'educació primària que ara està en procés d'implantació gradual.

Doncs bé, pel que sembla en l'esmentada Conferència de Consellers també s'acordà de procedir a l'avançament, en alguns centres, de l'educació secundària obligatòria, bo i assegurant que reuneixin les condicions adequades per garantir-ne la correcta aplicació.

Amb aquest criteri la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat ha previst que en 174 centres de Catalunya els nois i les noies de 14-15 anys que el curs vinent haurien de començar el primer curs dels actuals ensenyaments secundaris (BUP o bé FP) s'incorporin al nou sistema educatiu a partir del segon cicle d'educació secundària obligatòria.

¿Per què aquest avançament? El Conseller Pujals en donà unes quantes raons, la primera de les quals és l'interès de fer gradual un procés que és molt complex i que requereix l'adequada preparació dels professors i la dedicació d'abundants recursos materials.

No obstant això, en alguns ambients s'ha mostrat una certa disconformitat amb la decisió presa per la Conselleria d'Ensenyament, adduint que ha estat una decisió precipitada i que alguns centres no disposen dels mitjans necessaris. Aquest, en el fons, fou l'objecte del debat emès pel canal 33 de la televisió de Catalunya.

Els qui participaren en aquest debat representaven sectors i preocupacions diferents, però es mostraven coincidents a valorar positivament la reforma educativa i la importància de l'etapa d'educació secundària obligatòria en el conjunt del nou sistema educatiu. A més, tots expressaren el convenciment que l'èxit de la implantació avançada de l'educació secundària obligatòria depèn, sobretot, de la qualificació dels professors i de l'organització dels centres docents, en funció de les exigències inherents a l'atenció a la diversitat dels alumnes i a la seva orientació educativa i professional.

Precisament durant la primera quinzena de juliol un bon nombre d'institucions educatives de Catalunya ofereixen als professors la possibilitat de participar en cursos de formació permanent dissenyats específicament en funció de la implantació de la reforma educativa.

En aquest context l'aportació d'algunes institucions de la nostra Església és molt significativa, ja que, seguint el costum dels darrers anys, més de cinc mil professors participaran en els cursos programats per l'escola Universitària Blanquerna i el Secretariat de l'Escola Cristiana, amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

És veritat que la implantació de la reforma educativa suposa un repte extraordinari per a totes les escoles, però el servei que presten als alumnes millorarà considerablement si entre tots assegurem la deguda preparació dels seus directius i professors.

■ Francesc Rius

Dos nous lampadaris

SOLSONA

SANTUARI DE QUERALT (BERGA).— Des del dissabte 21 de maig que a Queralt hi cremen dos nous lampadaris. Com si no n'hi hagués prou amb els centenars de llànties o llantions que hi estrellegen de nit i dia, símbol i signe de la devoció popular. Sí, els alumnes de l'Escola Tècnic-Professional de Sant Francesc de Berga han volgut celebrar els 25 anys del seu centre docent amb l'ofrena d'aquesta obra d'art. Alxí, una tal celebració, com diu mossèn Ramon Barniol, el capellà custodi, «en quedarà constància il·luminosa, artística, pràctica i agraïda a Queralt. D'aquí uns dies, d'aquí uns anys, aquests lampadaris seran un pretext més per arribar-nos a Queralt. I aquests lampadaris —i algú més— en parlaran.» I tant! Els alumnes de la susdita Escola que la nit abans van pujar a acampar a Queralt, tan a prop de les estrelles, se'n recordaran tota la vida. A semblança d'aquells pelegrins de la Verge que afirmen: «Pujo a Queralt per esbravar-me i, una vegada a l'església, no sé què dir. Encenc unes llànties i em paro al costat de la imatge. Acostumo a sortir-ne apaivagat». —«Jo me n'he d'anar, però la meua llàntia es queda». —«Escolta, posa'm llums a la Mare de Déu; necessito el seu caliu i la seva claror.»

● C.C.

Cicle de concerts per a orgue

de Johann Christian Bach

VIC

IGUALADA.— La basílica de Santa Maria d'Igualada posseeix un orgue que, després de les restauracions i ampliacions dutes a terme en aquests dos darrers decennis, pot considerar-se com un dels millors del país i, en tot cas, com un orgue barroc excepcional, que té com a base l'orgue històric del s. XVIII, sor-tosament salvat en hores ma-lastrugues.

Per valorar com cal un instru-ment tan prestigiós, l'Ajunta-ment d'Igualada, per iniciativa

de l'igualadí Joan Paradell, orga-nista de la basílica de Santa Maria la Major de Roma, i amb l'entusiasta col·laboració de l'arxiprest Mn. Joan Raurell, ha organitzat un cicle de deu con-certs, a través dels quals, deu organistes il·lustres, provinents de diversos països d'Europa (Alemanya, Bèlgica, Holanda, Hongria, Dinamarca, França, Itàlia i també Catalunya) pre-sentaràn l'obra completa per a orgue de Johann Christian Bach. Subratllem que el 6è. concert, el dia 1 d'octubre, serà a càrrec de Mn. Valentí Miserachs, sacerdot del nostre bisbat, mestre de ca-pella de la basílica de Santa Maria

la Major, i el 9è., el 26 de no-vembre, serà interpretat per l'esmentat Joan Paradell.

A hores d'ara, ja han tingut lloc, i amb molt d'èxit, tant de públic com de crítica, cinc con-certs del cicle. Els successius tin-dran lloc l'1 i el 22 d'octubre, el 5 i el 26 de novembre, i el 12 de desembre, tots a les 10 del ves-pre.

Tant de bo que aquest esde-veniment artístic no quedés li-mitat a la ciutat d'Igualada, sinó que tingués la deguda res-sonància en tot l'àmbit del bis-bat i del país sencer.

● C.C.

Inici del Centre Pastoral

de «La Llum»

MANRESA.— El número 8 del Full informatiu que edita —en paper ecològic— l'arxiprestat de Manresa ens assabenta de les realitats que duen a terme. En la portada, remarca que s'ha posat en funcionament el Centre Pastoral «La Llum» en les sales del Casal de l'Església. És un espai que vol contribuir que tothom pugui trobar-se per dialogar, informar-se, formar-se, compartir, enriquir-se amb les eines pastorals d'altres, etc. Així es podran conèixer millor les realitats del moment i, a més, atendre cada dia el qui demani informació. En les altres pàgines, la publicació esmenta notícies, informació diversa de parròquies i moviments, cicles de conferències, tandes d'exercicis i variades activitats previstes fins a l'estiu vinent. Aquest Full, sens dubte, és una bona eina per a fer saber i valorar l'activitat pastoral de la zona de Manresa i per a animar-se a continuar fent camí.

● F.D.

Antoni Domènech i Corominas

Nou Provincial Salesià

BARCELONA

Ha estat nomenat Provincial de la Inspectoria Salesiana «Mare de Déu de la Mercè» per al sexenni 1994-2000, Antoni Do-mènech i Corominas.

El P. Domènech va néixer a Barcelona el 1943, va ser alumne del Col·legi Salesià del carrer Ro-çaforç i professà com a salesià a l'Arbós del Penedès el 1959. Va fer els estudis seminarístics i de Magisteri a l'Escola Superior «Don Bosco» de Sant Vicenç dels

Horts, obtingué la llicència en Teologia a la Universitat Pontifi-cia de Salamanca i la Maîtrise en ciències catequístiques a l'Institut Catòlic de París. Ordenat sacer-dot el 1969 ha estat professor al Centre Teològic Salesià «Martí-Codolar» i a la Facultat de Teolo-gia de Catalunya. Superior de les comunitats de La Mina (Sant Adrià) i de Martí-Codolar, els úl-tims anys ha coordinat tota la pastoral juvenil de la Província, que ara passa a dirigir com a successor del P. Miguel Carabias Flores. La zona que li ha estat confiada pel Superior General inclou les quatre províncies de Catalunya, Osca i Balears, i tam-bé Andorra i Costa d'Ivori, amb 260 salesians i 29 comunitats que treballen a 17 col·legis, 15 parròquies, 17 centres juvenils, una escola universitària, una edi-torial, un centre d'estudis teolò-gico-pastorals i tres centres de missió.

■ Miguel Carabias

Generalitat de Catalunya

BOMBA INCENDIÀRIA

A la natura, qualsevol foc és molt perillós.

SI DEU FOC TRUQUI AL
085
BOMBERS DE LA GENERALITAT

Aquest estiu, una simple burilla pot tenir la potència devastadora d'una bomba incendiària; només serà necessari que un inconscient la llenci per la finestreta del cotxe, no l'apagui trepitjant-la o faci servir el bosc com un immens cendrer.

Aquest any, aquest estiu, el perill d'incendi és màxim. Qualsevol flama o espurna, per insignificant que pugui semblar, pot tenir conseqüències desastroses; per això, si us plau, aquest estiu no enceneu foc, enlloc.

**ANIREM
ENDAVANT**

UN TELÈFON AL SERVEI DE
LA SALUT MENTAL
FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon
(93) 427 44 22

En l'Any Internacional de la Família

Enquestes per valorar les actituds i els valors d'aquesta Institució

BARCELONA

VALLDOREIX.—La Comunitat Parroquial de Sant Cebrà s'ha fet ressò de la promulgació de l'Any Internacional de la Família.

Donada l'importància del tema, que suscitat per les Nacions Unides, l'Església ha volgut donar suport, la nostra comunitat parroquial ha volgut assajar una resposta que ajudés a sensibilitzar sobre aquesta institució familiar tan important a nivell humà, social i sobretot religiós, i això des de un punt de mira interior, és a dir, ajudar a una reflexió sobre la família i des de la família.

Això donà pas a la creació d'unes Enquestes, quatre en total, que repartides en quatre diumenges consecutius a la sortida

de missa, demanés de forma anònima, respostes sobre les pròpies actituds i valoracions de la família.

Els quatre aspectes enquestats podriem classificar-los d'aquesta manera:

1. Les nostres vivències de la família des d'una experiència d'infant i jove. L'evolució cospada amb el creixement.

2. La relació de parella com a motiu de la pròpia realització i conseqüent creixement.

3. La projecció de la família vers els fills. Valors a transmetre o integrar. Dificultats i enfrontaments possibles i solucions.

4. Relació de la família envers Déu: Magisteri, parròquia, ensenyament, pietat familiar.

Simultàniament s'han proposat a les escoles del terme, una

participació en forma de concurs adaptat a les possibilitats de les diferents edats, a fi que els alumnes poguessin aportar els seus treballs com dibuixos, redaccions o fotos i vídeos, però sempre sobre el tema «Família».

Hom preveu cloure aquesta campanya, amb una festa pública en una plaça cèntrica i amb la presència de les nostres autoritats, on seran llegits i presentats els treballs, amb repartiment de premis als millors alumnes i on es donaran a conèixer els resultats de les enquestes rebudes.

Acabarem amb una ballada de l'esbart infantil, jocs, ball de gegants i xocolata amb xurros per a tothom.

■ **Lluís Ortega**

CARTA DOMINICAL

El perill de la doble desertització d'Europa

La desertització és un procés dinàmic de degradació dels ecosistemes i del sòl, que acaba per semblar desert i funcionar com si ho fos: tota vida vegetal o animal hi és impossible i, per tant, irreversible. Aquest procés amenaça moltes zones del continent europeu i, per tal d'afrontar-lo, el Parlament Europeu vol prendre mesures.

L'erosió del sòl a la comunitat és un fenomen d'una amplitud extraordinària, sobretot a la zona sud.

La degradació inexorable del sòl depèn de factors físics diversos: clima, relleu, tipus de sòl. Però, també, dels rompiments, els incendis, les deforestacions; i es vol posar els mitjans per protegir la terra contra l'avenç del desert.

Però és que no hi ha només una desertització geològica, sinó també cultural. Si transposem aquests conceptes a la cultura, la realitat de la desertització es converteix en una paràbola que fa pensar. Els mateixos elements produeixen la desertització de la cultura, si els considerem com a situacions humanes. Efectivament, el clima social, és a dir, l'ambient a favor o en contra de la vida —ara ja no animal o vegetal, sinó moral—, la condiciona fortament a favor o en contra.

També és important el concepte de relleu, considerat com a perfil de valors —que cal defensar i no atacar en l'individu, en les famílies i en els sectors socials—, i l'horitzó cap a on ens encaminem: ¿Quin model d'home i de societat es pretén oferir a la ciutadania? Per ara, un model lamentable, que ja està produint fruits que inquieten a la societat: un individualisme exacerbat, el propi caprici com a norma de comportament, una agressivitat creixent, un rebuig de la natalitat, la mort «racionalitzada» dels fetus i dels ancians, l'explotació dels éssers indefensos, els assassinats fruit de motivacions «polítiques» o personals aberrants...

Es pot dir el mateix del sòl, apte o no per acollir a la seva superfície riu o aigües profundes i per mantenir la vida. Quan des de diverses forces socials s'està afavorint l'aplanament dels perfils d'elevació moral i afavorint nivells baixos de comportament —individual i social—, en pateix les conseqüències la qualitat moral de la convivència.

Molts atacs a l'ecologia moral d'Europa els fa el Parlament Europeu, en recomanar als estats membres decisions que ataquen greument la dimensió institucional del matrimoni. Afecten el matrimoni com a ordenació de la creació i de la naturalesa humana. No dohen una versió normal de la sexualitat humana. Obrir el «model de família» a qualsevol mena d'unió és inferir a la ciutat, a la civilització, a la cultura, una ferida mortal.

La dignitat humana —també en els seus comportaments— és inseparable dels drets de l'home. La construcció d'Europa fracassarà si no procura, més enllà dels plantejaments econòmics, elevar els seus valors i la seva moral.

■ **† Ricard M. Carles**
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Més avortament

El govern espanyol ha decidit donar més facilitats per a l'avortament, i d'una manera que fa la impressió de fer l'ullet a la seva esquerra, i a l'esquena de les forces de centre sense el suport de les quals li seria molt més difícil governar, a no ser que fes un cop de timó a l'esquerra, cosa que no seria gaire plaent pels verals europeus, prou escarmentats pels «ismes»...

Però hi ha un gran contrasentit: totes els que bramen i malden en pro de l'avortament lliure, a la primera ocasió invocaran els drets humans, com, per exemple, si els terroristes estan ben atesos als respectius penals...

¿No s'adonen que proclamant l'avortament lliure infligeixen el primer dels drets de l'home que és el dret a la vida, i el neguen a l'ésser més indefens, aquell que ho necessita tot, des del recer matern, mentre el proclamen pels ambaixadors de la mort violent i indiscriminada?

■ **Oriol Camps**

Tribunal Eclesiàstic de Barcelona

Causa de canonització del germà Eusebi i 58 companys

Decret.- Barcelona, 5 de maig de 1994

En aquesta Arxidiòcesi està incoat el Procés de Canonització del germà Eusebi i 58 companys, de l'Institut dels Germans Maristes, la llista dels quals s'adjunta. Amb aquest motiu disposem:

1. Que es publiqui l'edicta corresponent a fi que tant el Vice-Postulador com qualsevol fidel que tingui escrits, impresos o manuscrits, dels esmentats Germans, o documents relacionats amb ells, els presenti al Tribunal.
2. Que s'insti als Excms. Ordinaris en la jurisdicció dels quals van ser sacrificats els Servents de Déu, perquè es dignin promulgar els edictes corresponents en ordre a reunir els escrits esmentats, i, un cop recollits, els vulguin transmetre a aquest Tribunal.

Ho decreta i signa el Sr. Jutge Delegat.

Jaume González-Agápito, Jutge delegat

En dono fe:
Joan Pujol, notari

ANNEX:

Hermano Eusebio, visitador, y 58 compañeros, martirizados en distintas diócesis de Cataluña (1936-1939)

Hermanos

1. Eusebio, visitador (Cecilio Gómez Gutiérrez)	30. Gumersindo (Teodoro Molerés Azpilicueta)
2. Abdolino (Máximo Esain Macaya)	31. Heracio (Jesús Goyena Labarta)
3. Adjuutori (Andrés Pujolràs Serrat)	32. Honorio (Jerónimo Horts Planas)
4. Adriano José (Juan Guitart Solá)	33. Ignacio María (Ignacio Vadillo Pérez)
5. Alfonso (Ramón Panadés Piquer)	34. Isidro (Ramón Guix Jané)
6. Amador José (Amador González Fermin)	35. Jacinto Miguel (Marcelino Pedra Cervera)
7. Apolinar (Lucinio Elena García)	36. Jenaro (Abraham Merino Ruíz)
8. Basilio María (Baudilio Nozal Ordóñez)	37. José Oriol (Juan Peracaula Feixas)
9. Berenguer (Francisco Torrent Casademont)	38. Julio (José Vallbona Sanou)
10. Bernardino (Eloy Díez Merino)	39. Justino (Miguel Revilla Araus)
11. Cándido (Pedro Vidal Pérez)	40. Leandro José (José Torres Painch)
12. Carlos María (Joaquín Delmás Bosch)	41. León Gonzalo (Lucio Robredo González)
13. Cecilio Benjamín (Benjamín Porras Sáiz)	42. Lorenzo Matias (Lorenzo García Ramírez)
14. Cirilo (Bienvenido Portugal Lara)	43. Macario José (Tomás Moreno Claramonte)
15. Cosme (Florencio Gil Navarro)	44. Mauro (Celedonio Redondo Isausti)
16. Cosme José (Valentín López Martín)	45. Maximino (Pío Gallo Martínez)
17. Crisógono (Victor Calzada Santamaría)	46. Melecio (José Cases Jusmet)
18. Domingo María (Jesús Merino Alvéz)	47. Miguel Ignacio (Miguel Cases Cosials)
19. Efrén Agustín (Gerardo Vergara Mendoza)	48. Pascual Pedro (Martín Ojanguren Gómez)
20. Eladio Clemente (Miguel Pou Melián)	49. Patricio (Fernando San Martín Macaya)
21. Emérico (Bonifacio González González)	50. Pedro Bartolomé (Fernando Bartolomé del Alamo)
22. Emigdio (José Fco. Paniagua Cuadrado)	51. Perpetuo (Blas Gil Porras)
23. Eudaldo (Emérico Puig Canals)	52. Rodrigo (Jaime Utgés Marsiñach)
24. Fausto (Jaime Pi Carreras)	53. Salvador Luis (Luis Torres Panadés)
25. Federico José (Jesús Leal García)	54. Saturio (Magín Palau Prats)
26. Félix Alberto (Félix Sáiz Iglesias)	55. Saturnino (Antonio Comas Martí)
27. Fidencio (Pablo Linares Gil)	56. Silvano María (Silvano González García)
28. Florentino (Juan Ferrer Piera)	57. Teodoro (Aureliano Alonso Gómez)
29. Graciano (Narciso Girbau Puig)	58. Teótimo (Ángel Sagredo Martín)
	59. Valero Paulino (Constantino Puebla Barcenilla)

Edicte

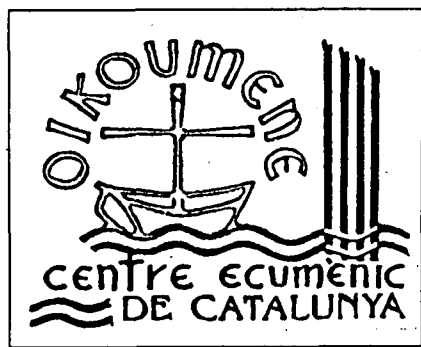
S'està tramitant en aquesta Arxidiòcesi el Procés de Canonització del germà Eusebi i 58 companys, membres de l'Institut dels Germans Maristes, martiritzats durant la guerra civil de 1936-39, la llista dels quals s'adjunta. En ordre a completar la prova documental de l'esmentat Procés,

DISPOSEM: que tots els fidels que tinguin algun escrit, imprès o inèdit, de qualsevol dels esmentats Germans, ho facin saber al Tribunal designat per a la instrucció de la causa.

Barcelona, 6 de maig de 1994

El Jutge Delegat:
Jaume González-Agápito

Joan Pujol, notari

• **IV SETMANA ECUMÈNICA.** - Organitzada pel Centre Ecumènic de Catalunya, sobre el tema «Vers la «koinonia»/comunió en la fe, la vida i el testimoniatge», amb aportacions interconfessionals, del **25 al 29 de juliol**, al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès. Inscripcions: Riera St Miquel 1 bis, àtic 2a, 08006 Barcelona; tel. 217-41-08.

• **LA VEU DE L'EVANGELI:** TEL. (93) 415-66-16. - Servei telefònic del Secin que permet escoltar cada setmana una reflexió qualificada i breu (no més de 3 minuts) sobre l'evangeli dominical; aquest mes de juliol, a càrrec de Mn. Jaume González i Padrós. Servei en castellà, des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o bé 44-55-55, i també des de Madrid: tel. (91) 634-20-77. Des de Donostia/Sant Sebastià, en euskera: tel. (943) 47-33-11, i en castellà: (943) 47-33-00.

BARCELONA

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS (C.C.U.).** - Activitats d'estiu durant el mes de juliol: tallers diversos (de 18 a 20h, inscripció gratuïta). Celebració de l'eucaristia, diumenges i festius a les 20h. Informació: de dilluns a divendres, de 17 a 21h (c/ Villarroel 81, 08011 Barcelona; tel. 323-33-68). Restarà tancat durant el mes d'agost.

• **CURS DE FORMACIÓ POLITICA ADREÇAT A JOVES.** - Organitzat per Cristianisme i Justícia, del **dilluns 11 al dissabte 16**, al Casal Borja (c/ Llareses 30, 08190 Sant Cugat del Vallès), en règim d'internat. Informació i inscripcions: c/ Roger de Llúria 13, 09010 Barcelona; tel. 317-23-38.

• **ASSOCIACIÓ DE SANT ENRIC, EMPERADOR.** - Celebració de la festa patronal, **dimecres 13**, a l'església de Maria Auxiliadora (c/ Sepúlveda 68, 08015 Barcelona): a les 20h, celebració de l'eucaristia en memòria de sant Enric; hi són convidats tots els qui s'honoren a portar el seu nom.

• **FESTES DE LA MARE DE DÉU DEL CARME.** - Al santuari

dels Carmelites Descalços (Av. Diagonal 424, 08012 Barcelona): dies **14, 15 i 16**, a les 19h, celebració del tridu; **divendres 15**, després de l'Eucaristia, a les 20.30h, benedicció de la nova porta lateral i mosaic de la Mare de Déu; **dissabte 16**, festa de la Mare de Déu del Carme, a les 8, 10, 12, 13 i 18h, misses, i també a les 19.30h, solemne concelebrada. - A la Barceloneta: **dissabte 16**, a les 17.30h, a la Pl. Sant Miquel, inici de la processó cap al moll del Relotge, embarcament de la imatge i recorregut pel port de Barcelona; en tornant, celebració de l'eucaristia, presidida pel bisbe Joan Carrera, en record dels mariners i familiars difunts; per acabar, cantada d'havaneres. - Al Monestir de l'Encarnació (c/ Panamà 12, 08034 Barcelona): **dissabte 16**, a les 18.15h, vespres solemnes, i a les 19h, celebració de l'eucaristia, presidida pel bisbe Carles Soler i Perdigó.

• **I FESTIVAL INTERNACIONAL DE CARILLÓ DE BARCELONA.** - Concerts des del carilló del palau de la Generalitat de Catalunya, amb carillonistes d'Europa, d'Amèrica i d'Austrà-

lia. **Dissabte 16**, a les 19h, repicada de campanars del Barri Gòtic com a obertura, a càrrec de la Confraria de Campaners de Catalunya; a les 21h, actuació d'Aimé Lombaert, de Bruges. **Diumenge 16**, a les 12h, actuació dels carillonistes francesos Jean-Bernard Lemoine i Alfred Lesecq; a les 21.15h, actuació de Margo Halsted, de Michigan. **Dilluns 18**, actuació d'Anna-Maria Reverté, de Barcelona. **Dimarts 19**, a les 21.15h, actuació de Reginald L. Walker, de Sydney.

• **LLIURAMENT DE PROPOSTES AL CONCILI, FINS AL 31 DE JULIOL.** - La Comissió Diocesana del Concili Provincial Tarraconense recorda que el resultat de la consulta s'ha de lliurar, no més tard del 31 de juliol, a la Secretaria: c/ Rivadeneyra 6, 9è, 08002 Barcelona; tel. 301-15-68.

• **«GOUMS»: EXPERIÈNCIA DE PREGÀRIA I DESERT PER TERRES DE BURGOS.** - Les rutes de «goums» ofereixen a l'home i la dona moderns una vivència forta: anar al «desert», deixar uns dies (del **6 al 14 d'agost**) la

rutina i les comoditats i fer una experiència d'immersió en la natura i d'aprofundiment en la fe, amb un grup de 15 a 20 persones. Cal tenir més de 20 anys i ganes de caminar uns 150 quilòmetres, pel nord de Burgos. Informació: tel. 212-20-38 (Santi).

• **VACANCES CRISTIANES A SANTANDER.** - Informa la Parròquia de Sant Mateu: del **16 al 26 d'agost**, a la residència dels P. Passionistes; enllaç: Josep Manjarrés (tel. 357-84-39).

VIC

• **II SETMANA D'ESTUDIS «ART I CULTURA ALS MONESTIRS DEL RIPOLLÈS».** - Organitzada pels Amics dels Monestirs del Ripollès sobre el tema «Treball i creació en l'escultura romànica, sota la presidència del Dr. Joan Ainaud de Lasarte, els dies **13, 14 i 15 de juliol**, a Ripoll, Sant Joan de les Abadesses i Camprodon. Per a informació: Consell Comarcal del Ripollès, c/ Progrés 22, 17500 Ripoll; tel. (972) 70-32-11.

CARITAS
TARRAGONA

FINESTRAL DE LA CARITAT

Viatges a...

Quan s'acosten les vacances els diferents mitjans de comunicació ens ofereixen anar al Carib... o a qualsevol altre lloc del món. Quina paradoxa! En aquesta mateixa societat hi ha qui no té

per a pagar «el viatge de l'autobús» per venir a Tarragona o desplaçar-se buscant una feina. Una mica de cadascú és important. Necessitem la teva solidaritat.

19.94.— Home sol que cobra una pensió social de 24.950 ptes. No pot pagar la pensió i menjar. Deu 2 mesos de la pensió on dorm. Li manquen 56.000 ptes.

20.94.— Matrimoni amb 4 fills petits. No tenen cap ingrés i estan esperant poder cobrar el PIRMI. Deuen 2 mesos de lloguer i la llum. Els manquen

46.950 ptes.

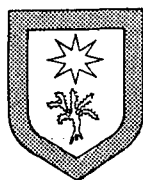
21.94.— Home sol malalt i pendent de cobrar una pensió. No té cap ingrés i li cal urgentment 38.000 ptes.

22.94.— Matrimoni amb 2 fills. Estan a l'atur i no tenen cap ingrés. Viuen dels ajuts. Deuen 5 mesos de lloguer i necessiten 58.000 ptes.

23.94.— Dona sola amb 1 fill al seu càrrec. No treballa i està pendent d'un PIRMI. Té deutes de lloguer, llum i aliments. Necessita amb urgència 47.970 ptes.

24.94.— Matrimoni amb 2 fills petits. No tenen feina i han esgotat totes les prestacions. Necessiten urgentment 60.000 pessetes per evitar el desnonament.

Agraïm molt sincerament a les persones que han fet possible solucionar els Finestrals anteriors. Els donatius poden fer-se a: Càritas Interparroquial de Tarragona, Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001 Tarragona, també a Caixa Tarragona, Oficina de la Plaça Imperial Tarraco, 6 - c/c 2527-2.

Exercicis Espirituals, per a tothom a la Casa d'Espiritualitat d'El Miracle

Dies: del 16 al 20 de juliol.

Director: P. Alexandre Olivar, monjo

La solitud i la bellesa de la natura i l'acolliment maternal de la Verge Nena, t'ajudaran a la Reflexió i a la Pregària.

Per informació i inscripcions: Telf. (973) 48 00 45

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." Albert Jou. ÍNDIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

P. JOSEP GRAU CONVENTO PP FRANCISCANOS 4600 JUJUY ARGENTINA.....	24.804 Ptas.
ANGEL BELLOSO I PEÑA RUA SAO PEDRO, 80 PARROQUIA VILA GUARAMI—CEP 09350 BRASIL.....	24.804 Ptas.
M. ANGELS MASSIP SANT TOH OMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptas.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA. MELLAWI EGIPTO.....	24.804 Ptas.

BUTLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

taló que adjunto gr postal

domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc / Caixa.....

Sucursal n°.....

N° compte corrent.....

Població.....Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població.....Data.....

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

Ratzinger comenta la Carta apostòlica «*Ordinatio sacerdotalis*»

La carta apostòlica «*Ordinatio sacerdotalis*» del papa Joan Pau II ha provocat tota mena de comentaris. El que ens ofereix en aquestes pàgines el cardenal pre-

fecte de la Congregació de la Fe, Joseph Ratzinger, és el comentari segurament més autoritzat i complet que s'ha escrit fins ara.

per formar el col·legi dels dotze apòstols, i els apòstols feren el mateix quan elegiren els seus col·laboradors que els succeïren en la seva tasca... L'Església es reconeix vinculada per aquesta decisió del Senyor. Aquesta és la raó per la qual les dones no reben l'ordenació» (n. 1.577).

No és una doctrina nova

Amb la carta apostòlica *Ordinatio sacerdotalis* sobre l'ordenació sacerdotal reservada només als homes, el Summe Pontífex Joan Pau II no ha proclamat cap doctrina nova. Senzillament confirma el que tota l'Església, tant d'Orient com d'Occident, ha sabut i viscut sempre en la fe: sempre ha reconegut en la figura dels dotze Apòstols el model normatiu de tot el ministeri sacerdotal i a aquest model s'ha atès des del principi. Per la seva part, era conscient que els dotze homes, amb els quals segons la fe de l'Església comença el ministeri sacerdotal en l'Església de Jesucrist, quedaren vinculats al misteri de l'Encarnació, i d'aquesta manera foren capacitats per representar Crist, per ser imatge viva i operant del Senyor.

Ni historicisme

En aquest segle dos factors han fet que molts consideressin cada vegada més discutible la certesa fins avui indiscutida sobre la voluntat institutiva de Crist. Allí on l'Esclatua es llegeix independentment de la Tradició viva, de manera purament historicista, el concepte d'institució perd la seva evidència, i l'inici del sacerdoti ja no apareix com a descobriment i reconeixement de la voluntat de Crist en l'Església naixent, sinó com un procés històric, que no fou precedit per cap voluntat institutiva clara i que, per tant, podria haver-se desenvolupat de manera substancialment diversa.

Ni funcionalisme

Així, el criteri de la institució perd pràcticament validesa i pot ser substituït per un criteri de la funcionalitat. Aquesta aparició d'una nova relació amb la història va unida als plantejaments antropològics del nostre temps: la transparència simbòlica de la corporeïtat de l'ésser humà, que és òbvia per al pensament sacramental, és substituïda per l'equivalència funcional dels sexes; allò que fins ara s'havia considerat com a vincle amb el misteri de l'origen, ara és considerada només com una discriminació de la meitat de la humanitat, com a resta arcaica d'una imatge superada de l'ésser humà, al qual s'ha de contraposar la lluita per la igualtat de drets. En un món totalment orientat a la funcionalitat resulta difícil fins i tot el mer fet de percebre altres punts de vista que no siguin els de la

funcionalitat; l'autèntica naturalesa del sagrament, que no pot reduir-se a funcionalitat, amb prou feines pot trobar consideració.

Contingut essencial de la Tradició

En aquesta situació li corresponia al magisteri pontífex la tasca de recordar el contingut essencial de la Tradició.

En aquest context se situa la declaració de la Congregació per a la Doctrina de la fe *Inter Insigniores* sobre la qüestió de l'admissió de les dones al sacerdoti ministerial, publicada el 15 d'octubre de 1976, amb l'aprovació i per decisió del papa Pau VI.

La seva afirmació central diu així: «Ecclesiam, quæ Domini exemplo fidelis manere intendit, auctoritatem sibi non agnoscere admittendi mulieres ad sacerdotalem ordinationem» (*Proemium*). Amb aquesta frase el Magisteri de l'Església es declara a favor del principi de l'obediència i dels límits de l'autoritat de l'Església: l'Església i el seu Magisteri no tenen autoritat per si mateixos; la seva autoritat els ve del Senyor. L'Església creient no llegeix i viu les Esclatues amb una reconstrucció historicista, sinó en la comunitat viva del poble de Déu de tots els temps;

se sap vinculada a una voluntat que la precedeix, a una institució. Per a ella, aquesta voluntat que la precedeix, la voluntat de Crist, s'expressa en el fet de l'elecció dels Dotze.

Magisteri recent

La carta apostòlica *Ordinatio sacerdotalis* es basa en la declaració *Inter insigniores* i la pressuposa. Alhora, es col·loca en continuïtat amb altres textos del Magisteri que aparegueren successivament, i que voldria recordar aquí:

En la carta apostòlica *Mulieres dignitatem*, el Summe Pontífex escriu: «Crist cridant com Apòstols seus només homes, ho féu de manera totalment lliure i sobirana» (n.26).

En l'exhortació apostòlica *Christifidelis laici*, el Papa declara: «En la participació en la vida i en la missió de l'Església, la dona no pot rebre el sagrament de l'orde; ni, per tant, pot realitzar les funcions pròpies del sacerdoti ministerial. Aquesta és una disposició que l'Església ha comprovat sempre en la voluntat precisa —totalment lliure i sobirana— de Jesucrist, el qual ha cridat solament a varons per ser els seus apòstols» (n.51).

El *Catecisme de l'Església catòlica* recull la mateixa doctrina, afirmant que «el Senyor Jesús elegí homes (*vir*)

Concepció unilateral de la infal·libilitat

Malgrat aquestes clares afirmacions del Magisteri, les inseguretats, els dubtes i les discussions sobre el problema de l'ordenació de les dones han continuat també en l'Església catòlica i en algun lloc fins i tot s'han accentuat encara més. Una concepció unilateral de la infal·libilitat com a única forma vinculant de decisió a l'Església s'ha convertit en pretext per relativitzar tots els documents esmentats i per declarar que la qüestió continua oberta.

En l'explicació del document pontífex convindrà insistir en el fort reconeixement que l'home i la dona tenen igual dignitat, sobretot de cara a la santedat; tota la resta en l'Església és només suport instrumental perquè hi hagi santedat. Aquest és el fi comú de totes les persones humanes; en definitiva, davant Déu només compta la santedat

Aquesta situació d'incertesa sobre una qüestió essencial per a la vida de l'Església ha obligat el Papa a intervenir altra vegada, amb la finalitat explícita —com diu en la conclusió del document— «d'allunyar tot dubte sobre una qüestió de gran importància» (n. 4).

Si l'Església s'expressa aquí obertament i sense ambigüitats sobre els límits de la seva autoritat, no cal dir que aquest fet té abans de tot conseqüències pràctiques en l'àmbit disciplinar, però no es tracta exclusivament d'una qüestió discipli-

nar, o sigui d'un problema de praxi eclesial, sinó d'un cas en el qual la praxi és expressió i forma concreta d'una doctrina de fe: el sacerdoti segons la fe catòlica és sagrament, o sigui, no quelcom que ella hagi inventat per motius pràctics, sinó quelcom que va donar-li el Senyor, i que, per consegüent, no pot donar la forma que prefereixi, sinó que només pot transmetre'l amb respectuosa fidelitat. Per tant, també la qüestió del subjecte, o sigui, del possible destinatari de l'ordenació, ja està predeterminada, i no queda sotmesa a les decisions de l'Església: és una qüestió que afecta a la mateixa constitució divina de l'Església (cf. *ib.*)

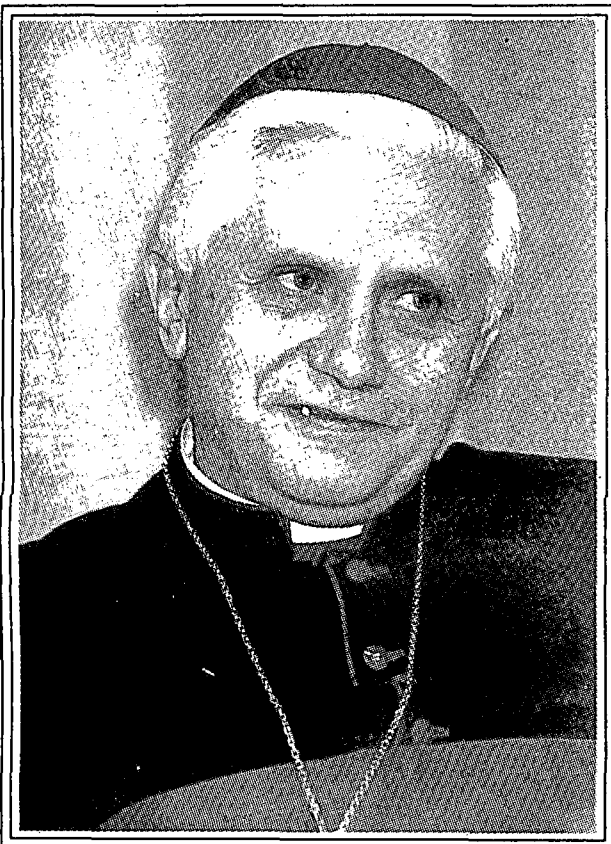
Dos nivells: la voluntat de Crist, i les motivacions antropològiques

La carta apostòlica distingeix dos nivells en la posició de l'Església:

a) El fonament doctrinal de la veritat que es tracta es troba precisament en la voluntat i en l'exemple de Crist, com es manifesta per l'elecció dels Dotze que després reberen el títol de *dotze Apòstols*. El document explica amb profunditat teològica, a partir de l'Esclatua, aquesta institució realitzada per Crist, que fou el resultat d'una nit d'oració amb el Pare (*Lc 6, 12-16*): l'elecció de Crist és, alhora, do del Pare. El testimoni de l'Esclatua, des de l'inici i sense trencaments, és comprès i viscut així en la tradició com encàrrec vinculant de Crist; el Magisteri és conscient d'estar posat al servei d'aquesta interpretació¹.

b) Tanmateix, aquesta voluntat de Crist no és de tipus positivista o arbitrari, sinó que exigeix un segon nivell de motivacions antropològiques, amb les quals es tracta de comprendre aquesta voluntat. La voluntat de Crist és sempre una voluntat del *Logos* i, per tant, una voluntat que té un sentit. És tasca del pensament creient investigar la sensatesa d'aquesta voluntat, per tal que pugui transmetre's

(Segueix)

Cardenal Joseph Ratzinger

L'Església i el seu Magisteri no tenen autoritat per si mateixos; la seva autoritat els ve del Senyor. L'Església creient no llegeix i viu les Esclatues amb una reconstrucció historicista, sinó en la comunitat viva del poble de Déu de tots els temps; se sap vinculada a una voluntat que la precedeix, a una institució. Per a ella, aquesta voluntat que la precedeix, la voluntat de Crist, s'expressa en el fet de l'elecció dels Dotze.

i viure's segons el seu significat i amb adhesió interior.

L'Església no té la facultat d'elegir

Mentre la declaració *Inter Insigniores*, en la part cinquena, es dedica àmpliament a aquest intent de comprendre des del seu interior la voluntat de Crist el nou document es limita essencialment al primer nivell, sense desconèixer la importància del segon. El Papa es proposa aquí un límit: és conscient del seu deure de posar en relleu la decisió fonamental, que l'Església no té la facultat d'elegir, sinó que ha d'acollir amb fidelitat; deixa a la teologia la tasca d'elaborar les implicacions antropològiques d'aquesta decisió i mostrar la seva validesa en el context de l'actual discussió sobre l'ésser humà. Allò que a l'inici he esmentat breument sobre la imatge simbòlic-sacramental de l'home davant un model funcional, mostra com és de difícil aquesta tasca, però també mostra com és de necessària i el mèrit que implica comprometre's en ella.

La funcionalitat pot convertir-se en manipulabilitat

Certament, l'Església ha d'aprendre de la visió moderna de l'ésser humà, però també el món modern ha d'aprendre novament de la saviesa que es conserva en la tradició de la fe, i que no pot liquidar-se senzillament tilitant-la de patriarcalisme arcaic. En efecte, on es perd el vincle amb la voluntat del Creador i, dintre de l'Església, el vincle amb la voluntat del Redemptor, la funcionalitat es converteix fàcilment en manipulabilitat. La nova atenció pel que fa a la dona, que era el punt de partida justificat dels moviments moderns, desemboca aviat en el menyspreu del cos. La sexualitat ja no es veu com a expressió essencial de la corporeïtat humana, sinó que es presenta com una exterioritat secundària i, en definitiva, insignificant. El cos ja no pertany al que és característic de l'ésser humà, sinó que se'l considera com un instrument, del qual hom se serveix.

Però tornem a l'autolimitació del nostre document que, com ja hem dit, considera les reflexions antropològiques no com a tasca pròpia, sinó com a tasca dels teòlegs i dels filòsofs. Amb aquesta limitació, el Papa clarament es col·loca una vegada més en la línia de fons, que obrí la declaració *Inter Insigniores*. El punt de partida és el vincle amb la voluntat de Crist. El Papa així es converteix en garant de l'obediència. L'Església no inventa allò que vol fer, sinó que, a l'escolta del Senyor, descobreix allò que ha de fer o no ha de fer. Aquesta consideració ha estat decisiva per a la determinació que han pres en consciència els bisbes i sacerdots anglicans, que ara se senten impulsats a passar-se a l'Església catòlica. Com han explicat ells mateixos prou clarament, la seva decisió no és un vot contra les dones, sinó una opció pels límits de l'autoritat de l'Església.

Obediència contra autocràcia

Això, per exemple, ho expressa molt clarament el bisbe Mons. G. Leonard en el prefaci de la història teològica de l'anglicanisme, escrita per A. Nichols. Parla de quatre desenvolupaments recents, que dissolen l'estructura essencial de la dialèctica de la concepció anglicana de l'Església. El quart d'aquests desenvolupaments el veu en el poder que s'ha donat al Sínode general de l'Església d'Anglaterra de decidir qüestions de doctrina i de moral... i de fer-ho amb votacions per majoria, com si en aquestes matèries la veritat es pogués establir d'aquesta manera. L'Església d'Anglaterra rebutja l'autoritat doctrinal del Papa, però el Sínode tracta d'exercir una funció de magisteri, que teològicament no té fonament i que, pràcticament, pretén ser infal·lible.² Mentrestant, veus semblants també s'han elevat a l'Església luterana d'Alemanya,

El Papa es proposa aquí un límit: és conscient del seu deure de posar en relleu la decisió fonamental, que l'Església no té la facultat d'elegir, sinó que ha d'acollir amb fidelitat; deixa a la teologia la tasca d'elaborar les implicacions antropològiques d'aquesta decisió i mostrar la seva validesa en el context de l'actual discussió sobre l'ésser humà.

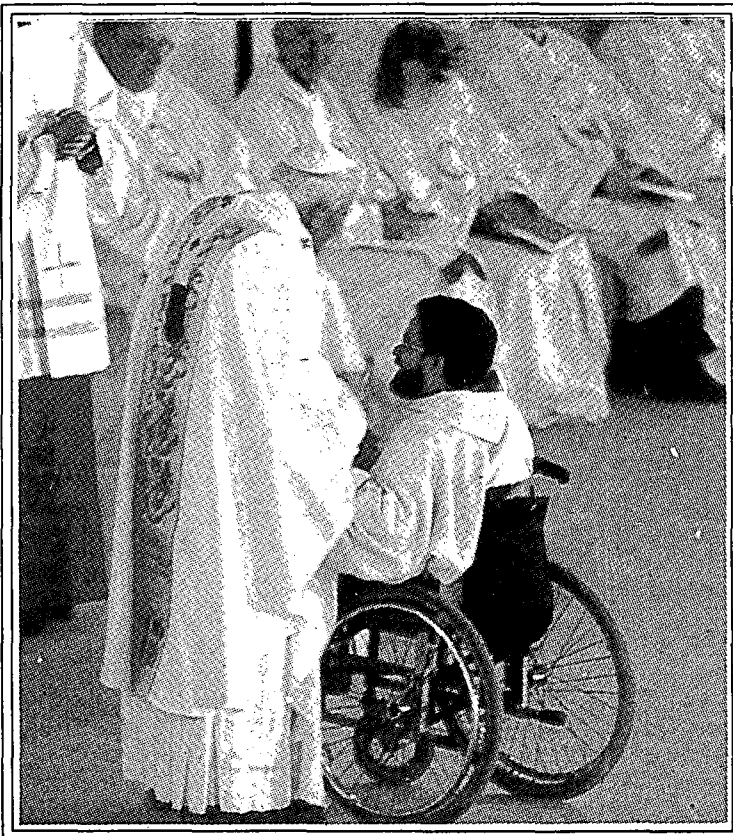
autocràcia: en matèria de fe i de sagraments, igual com en els problemes fonamentals de la moral, l'Església no pot fer el que desitgi, sinó que es converteix en Església precisament en la mesura en què s'adhereix a la voluntat de Crist.

Pressupòsits metodològics i autoritat del text

Arribat aquest punt, encara pot sorgir una objecció. Es pot dir: com a idea, és bona i justa. Però l'Escriptura no l'ensenya tan clarament. Així, es remet a diversos passatges, que semblen relativitzar o anul·lar aquesta convicció de la tradició. S'afirma, per exemple, que sant Pau a la carta als *Romans* (16, 7) sembla assenyalar com apòstol il·lustre una dona, és a dir Júnia, amb el seu marit Androni, que arribaren a Crist abans que jo. També s'afirma que la *diaconissa* Febe fou quelcom així com responsable d'una comunitat; que guià la comunitat de Cencreas i també fou molt coneguda fora d'ella (*Rm* 16, 1-2).

El Papa, amb el nou document, no vol imposar la seva pròpia opinió, sinó recordar precisament el fet que l'Església no pot fer el que vulgui i que també ell, encara més, precisament ell, no té la facultat de fer-ho. Aquí no hi ha jerarquia contra democràcia, sinó obediència contra autocràcia: en matèria de fe i de sagraments, igual com en els problemes fonamentals de la moral, l'Església no pot fer el que desitgi, sinó que es converteix en Església precisament en la mesura en què s'adhereix a la voluntat de Crist.

Naturalment, sobre això caldria dir, d'antuvi, que aquestes interpretacions són hipotètiques i poden reclamar només un grau de versemblança molt limitat. Això ens porta una vegada més a la pregunta que enfrontem des de l'inici: ¿Qui interpreta veritablement l'Escriptura? ¿On adquirim la certesa sobre allò que vol dir? Si només es dona la

El punt de partida és el vincle amb la voluntat de Crist. El Papa així es converteix en garant de l'obediència. L'Església no inventa allò que vol fer, sinó que, a l'escolta del Senyor, descobreix allò que ha de fer o no ha de fer.

néixer. L'Escriptura va tenir el seu origen en el poble de Déu guiat per l'Esperit Sant, i aquest poble, aquest subjecte, no ha deixat d'existir. El Concili Vaticà II ha expressat tot això de la manera següent: «Quo fit ut Ecclesia certitudinem suam de omnibus revelatis non per solam sacram Scripturam hauriat» (*Dei Verbum*, 9).

Això significa que una certesa purament històrica prescindint de la fe viscuda per l'Església al llarg dels segles, no existeix, però aquesta impossibilitat d'una fonamentació purament històrica no disminueix en absolut el significat de la Bíblia; no exclou, sinó que implica que la certesa de l'Església, comunicada en la seva doctrina als fidels, és verificable també en o per la Sagrada Escriptura. Segons la visió del Vaticà II, Escriptura, Tradició i Magisteri no s'han de considerar com tres realitats separades, sinó que l'Escriptura, llegida a la llum de la Tradició i viscuda en la fe de l'Església, s'obre en aquest context vital amb el seu ple significat. El Magisteri té la missió de confirmar aquesta interpretació de l'Escriptura, que l'escolta de la Tradició en la fe fa possible.

El grau d'obligatorietat del document papal

La Tradició de l'Església sempre ha reconegut en l'elecció dels Dotze l'acte de Jesús que donà inici al sacerdoti del Nou Testament, veient en els Dotze i en el ministeri apostòlic dels Dotze l'origen normatiu del sacerdoti. La teologia catòlica admet també altres dimensions simbòliques del grup dels Dotze: són també inici i símbol del nou Israel. Però aquestes dimensions simbòliques ulteriors no treuen ni minven la realitat sacerdotal constituïda pel Senyor amb la vocació dels Dotze. També per a aquesta interpretació de l'Escriptura val el principi que abans hem recordat: «Ecclesia certitudinem suam... non per solam Scripturam haurit».

En presència d'un text magisterial del pes d'aquesta carta apostòlica es planteja ara, inevitablement, la pregunta: ¿Quin grau d'obligatorietat posseeix aquest document? Es diu explícitament que el que en ell s'afirma ha de ser considerat com a definitiu en l'Església i que aquesta qüestió queda fora del joc de les opinions fluctuants. Així doncs, ¿és tracta d'una declaració dogmàtica? Sobre això, cal respondre que el Papa no proposa cap nova fórmula dogmàtica, però confirma una certesa, que en l'Església s'ha viscut i afirmat constantment. En llenguatge tècnic s'hauria de dir: es tracta d'un acte del Magisteri autèntic ordinari del Summe pontífex, i per tant d'un acte no definitori ni solemne *ex cathedra*, encara que l'objecte d'aquest acte és la declaració d'una doctrina ensenyada com a definitiva i, per consegüent, no reformable. Això significa, com subratlla la presentació del document, que no es proposa com a ensenyament prudencial ni com a hipòtesi més probable, ni com a suggeriment operatiu, ni com a simple disposició disciplinària, sinó precisament com a doctrina certament veritable. El *proprium* de la nova intervenció magisterial no afecta, per consegüent, a l'explicitació del contingut de la doctrina proposada, sinó sols en la seva estructura formal i gnoseològica, en el sentit que es fa explícita amb l'autoritat apostòlica del Sant Pare una certesa que sempre ha existit en l'Església i que alguns havien posat en qüestió; se li dona una forma concreta, que també insereix en una forma vinculant allò que ja s'ha viscut sempre, de la mateixa manera que, quan es recull l'aigua d'una deu, no queda alterada, sinó protegida contra una possible dispersió o alteració.

La dona no és discriminada

S'esmenten aquí dues qüestions de particular actua-

(Segueix)

litat, que també poden presentar conseqüències prou delicades en l'acceptació del document: la qüestió de la discriminació de la dona i la qüestió del diàleg ecumènic.

1) El Summe pontífex, recordant també respecte a això la declaració *Inter insigniores*, té present l'exigència, avui particularment sentida, d'evitar en l'Església tota discriminació entre home i dona. El Sant Pare recorda, a propòsit d'això, la persona de la benaventurada Verge Maria, Mare de Déu i Mare de l'Església: el fet que ella «no rebés la missió pròpia dels Apòstols ni el sacerdoci ministerial, mostra clarament que la no admissió de les dones a l'ordenació sacerdotal no pot significar una menor dignitat ni una discriminació vers elles» (n. 3).

Certament, per tal que aquesta afirmació sigui creïble, és necessària una posterior clarificació sobre la naturalesa del ministeri sacerdotal. En l'actual discussió sobre l'ordenació de la dona, el sacerdoci, com si fos quelcom obvi, s'entén com a poder de decisió (*decision making power*). Si aquesta fos la seva essència, seria certament difícil de comprendre per què l'exclusió de les dones de la *decision making* i per tant del *poder* en l'Església no hauria de constituir una discriminació. Ara bé, abans hem vist que la tasca pròpia del Papa en l'Església consisteix a ser garant de l'obediència respecte a la paraula de Déu, que no es pot manipular. Això mateix val, en els diversos nivells, per als bisbes i els sacerdots. Per exemple, si en els diferents Consells es reserva a un sacerdot el dret de vetar en qüestions de fe i de moral, no es tracta d'afirmar prerrogatives jeràrquiques contra la voluntat de la majoria (prescindint ara del fet de com s'han constituït aquestes majories i qui representen en realitat), sinó que es tracta més aviat de fixar el punt on

¿Quin grau d'obligatorietat posseeix aquest document? Es diu explícitament que el que en ell s'afirma ha de ser considerat com a definitiu en l'Església i que aquesta qüestió queda fora del joc de les opinions fluctuants.

Així doncs, ¿es tracta d'una declaració dogmàtica? Sobre això, cal respondre que el Papa no proposa cap nova fórmula dogmàtica, però confirma una certesa, que en l'Església s'ha viscut i afirmat constantment. En llenguatge tècnic s'hauria de dir: es tracta d'un acte del Magisteri autèntic ordinari del Summe pontífex. Això significa, com subratlla la presentació del document, que no es proposa com a ensenyament prudencial ni com a hipòtesi més probable, ni com a suggeriment operatiu, ni com a simple disposició disciplinar, sinó precisament com una doctrina certament veritable.

acaba la voluntat de la majoria i on comença l'obediència; obediència amb respecte a la veritat, que no pot ser producte de votacions.

La idea d'una rivalitat no té raó de ser

Qui llegeixi atentament el Nou Testament, enlloc no trobarà el sacerdot descrit com a *decision maker*. Aquesta visió només pot néixer en una societat purament funcional, en la qual nosaltres ho establím tot. El sacerdot en la visió neotestamentària ha de ser entès a partir de Crist crucificat, a partir del Crist que renta els peus, a partir del Crist que predica, que diu: «La meua doctrina no és meua» (Jo 7,16). La inserció en el sagrament és una renúncia a si mateixos pel servei de Jesucrist. On el sacerdoci es viu

de manera correcta, això també resulta obvi, i la idea d'una rivalitat desapareix per si mateixa: això és plenament evident en els grans sants sacerdots, des de sant Policarp d'Esmirna fins el rector d'Ars i les figures carismàtiques dels sacerdots del nostre segle. La lògica de les estructures de poder mundanes no és prou per comprendre el sacerdoci, que és un sagrament i no una modalitat social organitzativa; no es pot entendre amb els criteris de la funcionalitat, del poder de decisió i de la conveniència pràctica, sinó només a partir del criteri cristològic, que li confereix la seva naturalesa de *sagrament*, com a renúncia al propi poder per obediència a Jesucrist. Tot això sense que es doni cap inferioritat de la dona, la presència i la missió de la qual en l'Església, encara que no estigui lligada al sacerdoci ministerial, són absolutament necessàries, com en dona testimoniatge de manera exemplar la figura de la Verge Maria,

La necessitat d'un examen de consciència

No cal dir que és inevitable aquí fer un examen de consciència. Malauradament, no solament hi ha sacerdots sants, sinó també equívocs vius, en els quals el sacerdoci sembla reduir-se a la *decision making* i al *poder*. Aquí hi ha una tasca de gran responsabilitat per a l'educació al sacerdoci i per a la direcció espiritual en el sacerdoci: on la vida no dona testimoni de la paraula de la fe, sinó que la desfigura, el missatge no pot ser entès.

En aquest context, voldria recordar algunes paraules dels Pontífexs, que subratllen tot el que hem dit. Pau VI deia: «Nosaltres no podem canviar el comportament de nostre Senyor ni la seva crida a les dones; però hem de reconèixer i promoure la funció de les dones en la missió evangelitzadora i en la vida de la comunitat cristiana» (*Discurs al Comitè per a l'Any internacional de la dona*, 18 d'abril de 1975, AAS 67 [1975], 266; cf. *L'Osservatore Romano*, edició en castellà, 11 de maig de 1975, p.9).

I Joan Pau II continua aquesta línia, dient: «És del tot necessari, llavors, passar del reconeixement teòric de la presència activa i responsable de la dona en l'Església a la realització pràctica» (*Christifideles laici*, 51).

En l'explicació del document pontífex vindrà insistir en el fort reconeixement que l'home i la dona tenen igual dignitat, sobretot de cara a la santedat; tota la resta en l'Església és només suport instrumental perquè hi hagi santedat. Aquest és el fi comú de totes les persones humanes; en definitiva, davant Déu només compta la santedat. Ara bé, juntament a la igual dignitat humana dels sexes s'ha de tenir sempre present també la seva missió específica i així rebutjar tot nou màniqueisme, que redueix el cos a realitat insignificant, purament biològica, i d'aquesta manera treu a la sexualitat la seva dignitat humana, la seva

En l'actual discussió sobre l'ordenació de la dona, el sacerdoci, com si fos quelcom obvi, s'entén com a poder de decisió (*decision making power*). Si aquesta fos la seva essència, seria certament difícil de comprendre per què l'exclusió de les dones de la *decision making* i per tant del *poder* en l'Església no hauria de constituir una discriminació.

belleza específica i ja només pot percebre un ésser humà abstracte i asexual.

El document no és un obstacle per al camí ecumènic

2) Vull afegir unes quantes paraules sobre la qüestió ecumènica. Parlant seriosament, ningú no podrà afirmar que aquest nou document constitueix un obstacle per al camí ecumènic. Expressa l'obediència de l'Església respecte a la paraula bíblica viscuda en la tradició; és precisament una autolimitació de l'autoritat eclesial. Així garanteix la comunió íntegra amb les Esglésies d'Orient tant en la comprensió de la paraula de Déu com en el sagrament que edifica l'Església. D'aquesta manera, no es constitueix un nou punt de controvèrsia respecte a les comunitats originades per la Reforma, ja que la qüestió de la naturalesa del sacerdoci, és a dir, si és sagrament o només un servei de regulació per a l'ordre de la comunitat a partir d'aquesta, ja era des de l'inici un dels punts de controvèrsia, que portaren a la ruptura en el segle XVI. El fet que l'Església catòlica, igual com les Esglésies ortodoxes, romangui en la seva convicció de fe, que veu com a obediència respecte al Senyor, no pot meravellar ni ferir a ningú. Al contrari, això serà ocasió per reflexionar junts encara més atentament sobre els urgents problemes de fons; la relació entre l'Escriptura i la Tradició, l'estructura sacramental de la mateixa Església i el caràcter sacramental del ministeri sacerdotal. Claredat en l'expressió i voluntat comuna d'obediència respecte a la paraula de Déu són els fonaments del diàleg. No s'ha donat origen a una nova confrontació, sinó que es tracta d'una nova invitació a reflexionar sobre la divisió existent a partir de les seves profunditats i, tenint fixa la mirada en el Senyor, buscar novament i cada vegada amb més intensitat, el camí de la unitat.

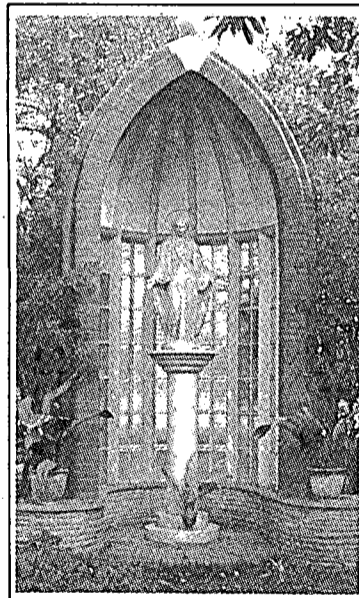
Cardenal Joseph Ratzinger

Prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe

Exercicis Espirituals

Dirigits per un pare Cooperador Parroquial de Crist Rei

Mètode ignasià En un ambient de perfecte recolliment i silenci

JULIOL

Noies (17a 30 anys). Del dilluns 11 (20 h.) al dissabte 16 (18 h.).

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 18 (20 h.) al dissabte 23 (18 h.).

AGOST

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 15 (20 h.) i dissabte 20 (18 h.).

Dones i noies (des dels 17 anys). Del dilluns 22 (20 h.) al dissabte 27 (18 h.).

Notes

¹ El significat normatiu de la institució del grup dels Dotze sempre ha estat sotmès a relativització. És impressionant la contribució, molt documentada, de W. Beinert, *Dogmatische Überlegungen zum Thema Priestertum der Frau*, a *TbQ* 173 (1993) 186-204. Una anàlisi detallada dels arguments allí proposats sobrepassaria els límits d'aquest breu assaig. Però fins i tot sense grans anàlisis crítiques es podria de-

mostrar fàcilment que els exemples adduïts per Beinert d'accions de Jesús normatives no poden comparar-se amb l'elecció dels Dotze. Per exemple, vegi's la pàgina 189: «Encara que Jesús... era molt humà, no alliberà de l'esclavitud el servent del centurió de Cafarnaüm». Certament, l'omissió d'una acció socialment revolucionària no es pot posar en el mateix pla que l'acte positiu de la crida dels Dotze, motivat en el nou Tes-

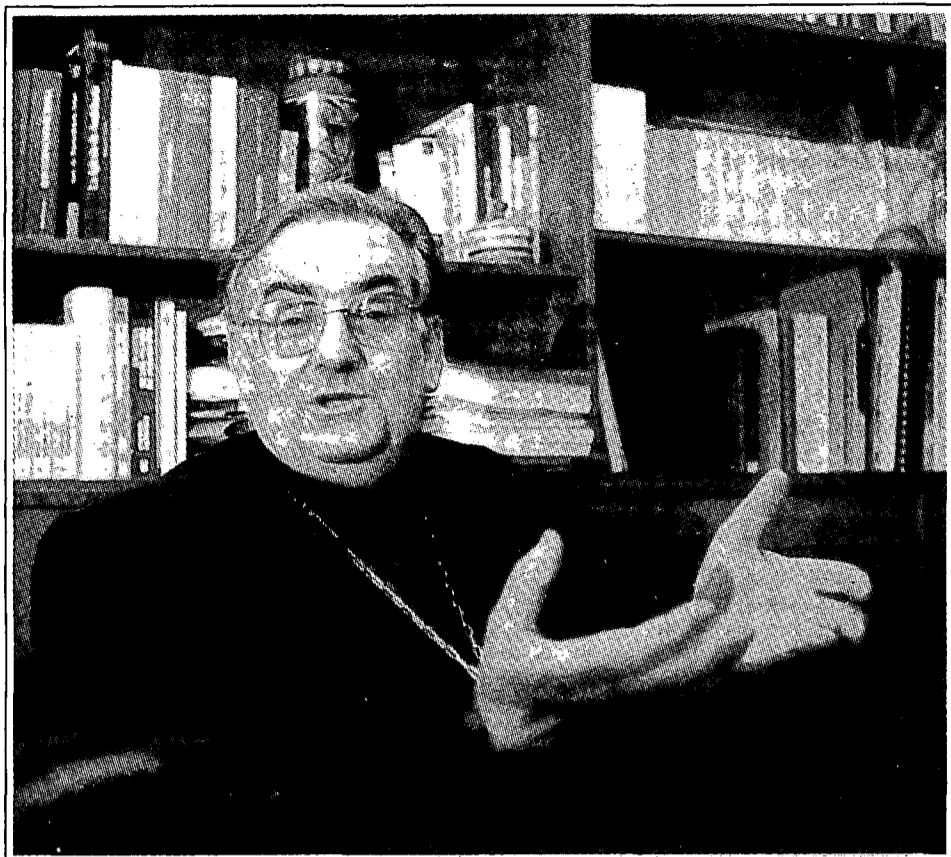
tament a partir del centre de la consciència messiànica de Jesús.

² A. Nichols, *The Panther and the Hind. A theological History of Anglicanism* (Edimburg, 1993); prefaci del bisbe Graham Leonard, pp. IX-XIII, cf. p. XII.

³ R. Slenczka, *Theologischer Widerspruch*. Carta del 16 de novembre de 1992 a l'EKD, a: *Diakrisis* 14 (1993) 187 ss.

Casa de Nostra Senyora de Montserrat
08140 Caldes del Montbui
Tel.: (93) 865 44 96

Monsenyor Sanchez lamenta que es plantegi la vida del no nascut amb aquesta lleugeresa.

El Secretari de l'Episcopat refusa l'ampliació de l'avortament

«Ningú no pot disposar de la vida dels altres»

El secretari general de la Conferència Episcopal i bisbe de Sigüenza-Guadalajara, monsenyor José Sanchez, en declaracions a Europa Press, expressà el seu refús a l'avantprojecte de Llei que prepara el Govern, que preveu l'avortament lliure en les dotze primeres setmanes d'embaràs.

Ningú —digué— no pot disposar de la vida dels altres: ni la mare, ni l'Estat, ni els metges, ni el pare. No podem disposar de la vida d'aquells que no tenen una paraula per pronunciar-s'hi. A nosaltres ens correspon protegir la vida des de l'instant de la concepció fins a la mort. Tot el que sigui una disposició de la vida aliena, sens comptar amb el titular d'aquesta vida és immoral.

Monsenyor Sanchez afegí: *Sento pena que es plantegi la vida del no nascut amb aquesta lleugeresa i no es cerquin primer d'altres solucions, sinó que s'hagi de recórrer a l'avortament com una mesura més, quan hauria de ser una mesura pràcticament desterrada d'un Estat de Dret social i solidari.*

Mesures

- Proposà les següents mesures:
- Més comprensió amb les dones que tenen un embaràs no desitjat.
  - Alleugerir les lleis d'adopció.
  - Posar mesures que evitin la fàcil fugida del pare i la seva irresponsabilitat que moltes vegades tot va a càrrec de la dona.
  - Fomentar les associacions

d'acollida de la vida.

—Crear fons especials per a aquests casos en un Estat que moltes vegades té tantes despeses inútils.

—Crear més consciència i solidaritat davant la vida.

—Evitar una societat en la qual la vida es relativitzi i es deixi sola a la dona per prendre decisions tan greus.

— Va concloure: *Si creessim una consciència moral de la responsabilitat dels nostres propis actes, això seria innecessari plantejar-lo. Hom se'n va pel camí més curt, més fàcil, però això porta unes conseqüències incalculables en la valoració de la vida humana i condueix a una espècie de tobogan, costa avall en la qual no sabem com aturar-nos.* (EP).

La família, lloc de missió

Com tothom ja sap, l'ONU ha declarat aquest 1994 Any Internacional de la Família. Això indica que aquest organisme veu que la família està patint una greu crisi, que es disgrega i està en perill d'extinció. Aquesta idea provoca alarma, ja que qualsevol estadista que reflexioni sobre aquesta perspectiva i que constati que no es tracta d'una possibilitat remota sinó que la societat actual hi està abocada, no pot pas desentendre-se'n.

Durant molts i molts anys, la immensa majoria respectava la família i era unànime el sentiment de submissió a la disciplina familiar i fins i tot una mena d'orgull de pertànyer a una família, que era defensada aferrissadament. Com s'ha arribat a aquesta situació? En pocs anys la família ha sofert aquest canvi que ha emmenat l'ONU a llançar el crit d'alarma, ben conscient del perill que amenaça la nostra societat.

Confio que s'han mobilitzat prou savis, i prou experts, per a estudiar intensament aquest tema i espero que aviat facin públic el seu diagnòstic i divulguin la recepta salvador. Sense poder exhibir cap títol de cap mena que m'acrediti d'expert en res, potser el que em correspon és esperar i callar. Tanmateix, i ben conscient de la meua petitesa, em sento obligat a aportar el meu granet de sorra per petit que sigui, i encara que només es tracta d'una hipòtesi, si no provada, si versemblant. Em fa l'efecte que, durant molts anys, en la nostra societat cristiana, quan hom parlava de la família ja se sobreentenia que es tractava, és clar, de la família cristiana. Aquells pares que des de la més tendra infància inculcaven als seus fillsets l'amor a Déu, el temor de Déu, el més gran respecte als manaments de Déu i de l'Església, i les primeres oracions des d'abans d'haver après a parlar, aquells pares posaven les sòlides bases d'una societat exemplar, molt respectuosa amb els drets del proïsme.

D'uns anys ençà, una poderosa onada de secularització va esborrant els signes d'identitat cristiana de la societat i, paral·lelament, hem anat perdent el respecte a tot el que anava deixant de semblar-nos respectable, la família també. De famílies cristianes encara en queden, i les que queden haurien de ser conscients de la seva responsabilitat i adonar-se que poden ser el punt de partida per a la recuperació del seu lloc. En realitat, el que cal és que la societat rebutgi d'una vegada tots els ídols suplantadors i, reconeixent el seu error, torni a la vida regida per la fe dels nostres avis. El que cal és que la família cristiana, conscient de la importància de la Bona Nova, no es tanqui, que se senti missionera, generosa.

Aquest Any Internacional de la Família pot ser un bon pretext per a iniciar la recristianització de les nostres famílies, tan desorientades, que són un terreny de missió àvid de pau i de seguretat. Pau i confiança que només el retrobament del recte camí els hi pot proporcionar.

■ Antoni Munné i Tomàs

Ahasanta

たは ありがとう

gracias

DHANYAVAD

Aquest anunci no és per demanar. És per donar.

Per donar les gràcies a totes les persones, entitats i mitjans de comunicació que han donat el seu suport a Mans Unides. Que han fet possibles diversos projectes de desenvolupament al Tercer Món.

Mans Unides
Catalunya

Pera qualsevol aportació, utilitza el compte núm. 3291-2500049778 de "La Caixa".

487 78 78

Col·labora o informa't trucant a aquest telèfon.

Alguns, encara una minoria, ja han començat les vacances. D'altres ja les albiren i fan un munt de projectes per omplir el temps de lleure. En aquesta època de l'any, canviem el ritme de vida i trenquem amb la rutina de les coses que fem cada dia. Les vacances, tanmateix, no han d'esdevenir un temps buit, allò que els italians

anomenen «dolce far niente». Cal que les visquem amb sentit cristià, sense deixar de passar-ho bé. Enrique Monasterio, amb dosis de bon humor, ha publicat a la revista *Mundo Cristiano* un article en què ens convida a no posar el cartell de vacances a l'ànima, fer que aquest sigui també un temps de creixement.

Decàleg per passar unes vacances espantoses

1.- *Fes com les grues.* Uneixe-te a la bandada migratòria més nombrosa que trobis, i fuig de tot, llevat de la multitud. Fes sempre el que faci la majoria, que la majoria mai no s'equivoca. No renunciïs al plaer de les aglomeracions ni dels embussaments. ¿Per què has de privar-te de l'entranyable tuf del metro?

2.- *Sigues fort.* Que ningú no t'allunyi del teu ferm propòsit de *passar de tot fins al setembre*. Segueix l'exemple del *podargo* australià, l'ocell més mandrós del planeta, que no es mou ni tan sols per menjar: es limita a ajeure's sobre una branca, obre la seva immensa boca, i es deixa alimentar pels insectes suïcides que s'endinsen fins el seu estómac per donar un cop d'ull. Fes tu el mateix: pren la teva bossa de ruffles, i assaja el mimetisme a la sorra.

3.- *Aïlla't.* Res com una bona multitud per aconseguir-ho sense esforç. Tapa't les orelles amb els cascos del walkman, i fes-te un massatge als tímpanes amb l'aldarull de la música a tot gas. I no t'o-

blidis de la consola de video-joc.

4.- *No llegeixis res.* No apren-guis res. Deixa el teu cervell en repòs letàrgic durant tot l'estiu. Amb una mica de sort el setembre patirà una atrofia total i irreversible.

5.- *Abassega el major nombre de vídeos.* menys de dos-cents seria perillós; podries caure en la perniciosa temptació de fer esport, o de llegir un llibre.

6.- *Desperta't tard* als matins. Pensa que, com més dormis, més curt et semblarà el turment de les vacances. L'ideal seria romandre en estat d'entreson tot l'estiu; però, com que no és possible, aixeca't a poc a poc; no corris riscos, que l'infart aguaita on hom menys s'ho espera.

7.- A la platja no vagis a banyar-te, ni de bon tros a nedar, sinó a *fregir-te en oli bronzejador*. És dolorós —els antics ascetes del desert no suportaven penitències tan dures—; però tot sigui pel perill.

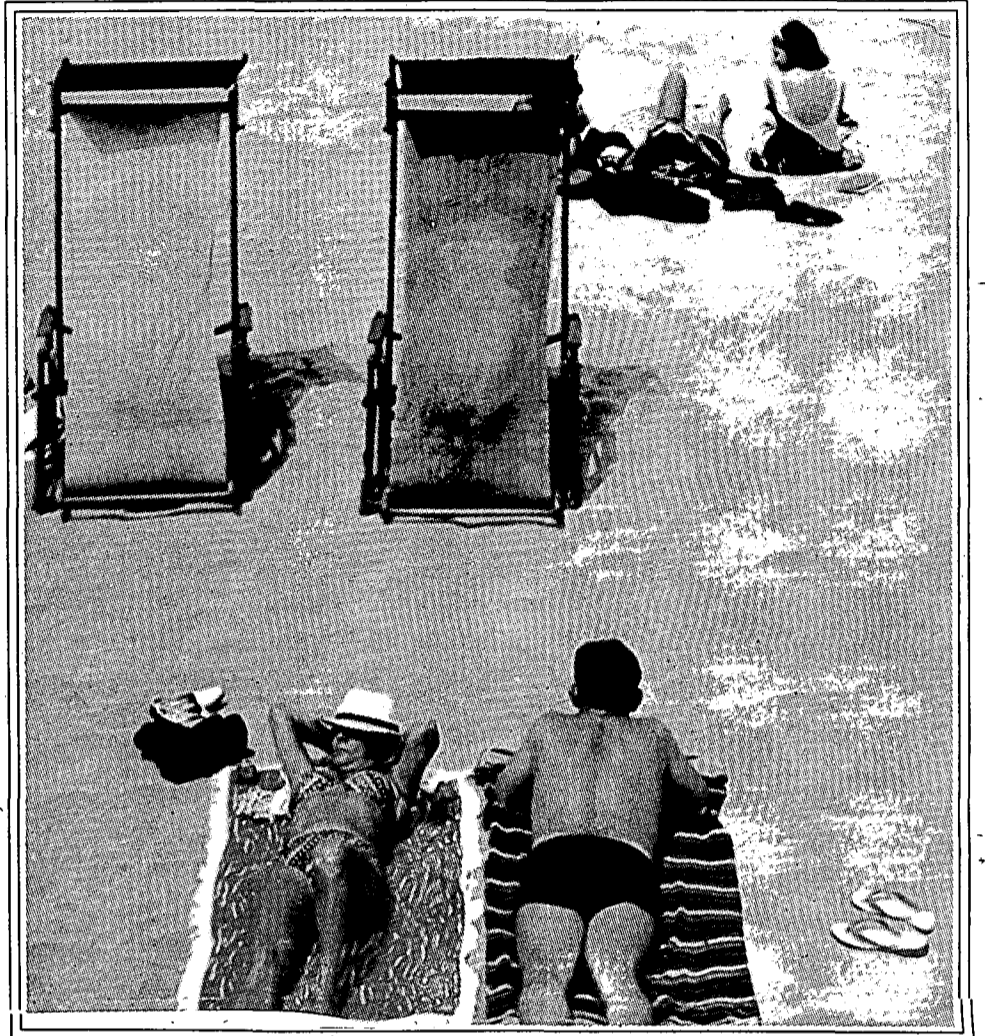
8.- *Al capvespre*, imita novament els *podargos*, que, com bé saben els ornitòlegs, entren en

Fer vacances no vol dir no fer res. Poden ser també un període formatiu i de retrobament amb un mateix gràcies a un ritme de vida menys intens i sense obligacions laborals

acció a aquesta hora: devoren tota mena de larves i insectes, i finalitzen la seva jornada entre crits planívols. Segons els nadius, aquests gemecs anuncien catàstrofes, però més aviat semblen productes d'una dolenta digestió.

9.- En resum: *no neguis cap cosa als teus sentits*, ni concedeixis res a la teva intel·ligència. Que el frigorífic sigui el teu amic inseparable; la televisió, el teu aliment i el teu punt de mira; el walkman, el teu trencaclosques... I la resta —la família, els amics—, mers punts de referència, objectes per emprar i llençar.

10.- *¿I Déu?*... Ho sento: no sóc capaç de portar la ironia fins a les seves darreres conseqüències. Ni en broma puc aconsellar-te que posis Déu en naftalina i el guardis amb la roba d'hivern. Però si, de debò, volguessis passar les més tristes vacances de la teva vida, seria suficient amb seguir l'exemple de tants milers de persones que en aquestes dates, fugen de manera descarada de Déu. S'assemblen a aquells altres que,

de tant en tant, s'escapen d'allò que en teoria més estimen —de la seva dona, dels seus fills— a la recerca d'un «alleujament», d'un descans.

A aquests, i als que pensen que l'estiu pot ser un parèntesi en la seva fe, caldria recordar-los que, qui necessita descansar dels seus amors, és que no sap estimar. L'amor és el millor repòs per a l'ànima i per al cos.

I Jesucrist vol trobar-se amb tots nosaltres, també a la platja, on ja va prendre peix a la brasa amb els seus deixebles, o a la muntanya, on va organitzar una tarda el gran berenar dels pans i els peixos.

■ Enrique Monasterio

Més del 90 per cent dels espanyols es declaren catòlics

Més de noranta, de cada cent espanyols, responen que la seva religió és la catòlica, en ser preguntats si tenen alguna religió i quina és la seva. Aquesta pregunta, entre d'altres, la fa tots els mesos el Centre d'Investigacions sobre la Realitat Social (CIRES) als majors de divuit anys residents a Espanya. La mostra és representativa de la població espanyola major d'edat, amb un error de la mostra del (si fa no fa) 2,89 per cent i un marge de confiança del 95,5 per cent. CIRES és una organització privada sense afany de guany, creada amb la finalitat d'estimular i potenciar la qualitat de la investigació sociològica a la universitat espanyola, patrocinada per la Fundació BBV, Caja Madrid i Bilbao-Vizkaia-Kutxa, dirigida per Juan Díez Nicolás.

Realitzada durant diferents anys amb el mateix criteri, aquesta pregunta ha fet possible una sèrie estadística d'indubtable vàlua per esclarir la pertinença religiosa dels espanyols.

● C.C.

Residencia Geriátrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Sessions de Focusing i N.L.P.

Dos mètodes senzills i segurs per a:

- Conèixer-se un mateix.
- Respondre millor les dificultats de la vida.
- Guarir experiències negatives.
- Desenvolupar actituds positives.
- Augmentar la confiança en un mateix.

Sessions privades d'1 hora
¡Truqueu-nos!

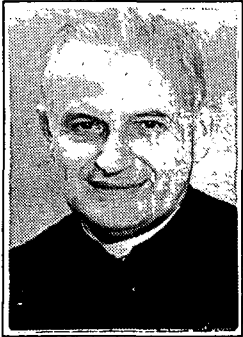
Centre de Creixement Personal
Gran Via, 690, pral. 2a - 08010 Barcelona
Telèfon: 265 02 47

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les heu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.
(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**

Encara que sigui considerat avui dia com un metall de poc valor, l'estany ha tingut la seva importància al llarg de la història humana i té encara un lloc important en la indústria. El mot «estany» ens ha vingut directament del llatí «stagnum» (forma clàssica, que es troba en els millors manuscrits) o «stannum» (com s'escrivia a l'Edat Mitjana i apareix en manuscrits inferiors), d'etimologia desconeguda. En grec es diu «kassíteros», mot germà del sànscrit «kastira», també d'origen desconegut. En l'antigor foren cèlebres unes illes a l'oest d'Anglaterra que s'anomenaven Cassitèrides, per ser d'on més «kassíteros» es treia,

natiu, llevat d'indis mínims que no podien ser detectats per l'home prehistòric. En petites quantitats només se n'ha trobat a Sibèria i a Austràlia. Per tant és clar que va ser descobert en algun dels seus compostos. Ja vam explicar que del coure es va passar al bronze fent una aleació amb l'estany; devia ser font mineral de coure barrejats amb mineral d'estany que es va fer la descoberta. Però si ens hem de fiar del que ens diuen certs arqueòlegs, resulta que a les antigues tombes egípcies i a la Mesopotàmia de l'època de Sargon i Narsin d'Akkad (2800-2500 aC) ja hi havia aquest metall. Si és així és una incògnita com s'arribà a descobrir-lo. El seu ús principal, tanmateix, va ser el de la fabricació del bronze, cosa que motivà la recerca de mineral d'estany a part del de coure, i el més assequible va ser el seu diòxid, que ara anomenem «cassiterita» pel nom grec d'aquest metall.

Però també se'n feren altres usos. Homer ja ens el menciona a l'Illada i Plini ens

nós i molt tou: una barra d'estany es doblega amb facilitat però al mateix temps fa un sorollet característic, «crit de l'estany», que prové de la ruptura dels petitíssims cristalls que el componen. Una propietat molt curiosa que cal tenir molt en compte, és que per sota dels 13° C és inestable: es pot alterar i convertir en una pols de color gris; si bé això només passa espontàniament a temperatures molt baixes; i es pot fer més ràpid el procés si es barreja amb la pols grisa del metall ja alterat. Al nord d'Alemanya, a començaments del segle passat, quan es feien servir molt les culleres i forquilles d'estany, en un hivern molt cru es van trobar amb aquests estris recoberts d'unes taques que al cap de pocs dies els deixaren fets pols. També van observar que si no es posaven en contacte amb els tacats, els altres es conservaven bé. I tot es va acabar quan la temperatura va pujar. Com que el fenomen semblava el contagi d'una malaltia es va anomenar «pesta de l'estany». A St. Petersburg també va passar que un dipòsit de barres d'aquest metall que tenien en un soterrani de la duana, tot un carregament, un hivern se'ls va convertir en un munt de pols. La mateixa cosa va passar el 1851 amb els tubs d'un orgue. I per culpa d'això mateix s'han fet malbé també monedes antigues de gran valor artístic o històric.

L'estany és un metall tingut per modest. Però molt apte per a una multitud de serveis. A l'Edat Mitjana el feren servir per a moltes coses: recobrir objectes, fer-ne vaixelles (que va fer servir molt de temps la burgesia, ja que fins ben entrada l'Edat Moderna no fou substituïda per la ceràmica), fabricar pesos i multitud d'atuell,.... Era també el substitutiu de l'argent quan calia fer la cosa a més bon preu, i servia ja per a multitud d'aliatges amb altres metalls, per fabricar campanes, canons, objectes artístics,....

Una curiositat de l'estany és que, tou com és, amb altres metalls fa aliatges duríssims. El bronze és quatre vegades més dur que el coure sol i més de vint que l'estany. Però modernament se n'han trobat d'altres ben interessants. Per exemple, un aliatge d'estany i plom, anomenat «metall blanc», es fa servir per a les peces d'aparells i torns de gran potència i precisió, perquè té una gran resistència al desgast i així es pot allargar la vida de màquines costoses.

I encara es fa servir per a recobrir altres metalls. Amb el perfeccionament de les tècniques actuals es poden fer cobertures de l'acer d'un gruix inferior a la mil·lèsima de mil·límetre. I com que no contamina els aliments, s'ha usat moltíssim en les indústries alimentàries en forma de paper d'estany i, sobretot, en les llaunes de conserva: la llauna dels pots aquests és acer dolç recobert d'una fina capa d'estany d'una centèsima de mil·límetre de gruix. Aquesta miqueta d'estany protegeix el pot de la corrosió i és insoluble a tots els sucus de les conserves i, per tant, inofensiu per a la salut humana. Fins ara no s'ha trobat cap altre recobriments que pugui competir amb l'estany. Aquest sistema de les llaunes de conserva va ser inventat per l'anglès Peter Durant, que va millorar el d'un francès, François Appert, que el 1795 va guanyar un premi de 12.000 francs ofert per Napoleó a qui resolgués el problema d'envasar i conservar els aliments necessaris per a l'exèrcit de campanya.

Avui dia gairebé la meitat de la producció mundial de l'estany es fa servir per a la fabricació de llaunes de conserva. I això que se n'obté —no ja de les Cassitèrides, sinó de Malaca (vora el 50%), de Bolívia, d'Indonèsia...— la respectable quantitat d'unes 300.000 tones cada any!

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

7. L'estany, modest i utilíssim

segons Herodot. Però no se sap exactament on es trobaven aquestes illes. Potser eren les actuals Scilly que són les de davant del cap de Landsend de Cornualla, o potser la mateixa punta de Cornualla, o les illes franceses de davant de la desembocadura del Loira. No ho sabem. Hi ha qui ha dit que si el nom de les illes era celta podia ben bé ser «kassiter-i», que vol dir les d'enllà, i d'elles vindria el nom grec de «kassíteros» per a l'estany i la derivació onomàstica seria al revés.

explica que es feia servir per a recobrir objectes fets d'altres metalls. Però molts el consideraven una simple varietat del plom; de manera que era anomenat «plumbum candidum» (plom blanc), reservant el nom de «plumbum nigrum» pel plom autèntic. Fins i tot «stagnum» designava també aliatges fets amb plom o estany indistintament, o sigui que una cosa és la troballa i una altra el reconeixement de metall diferent com a tal.

La descoberta de l'estany

D'estany no se'n troba gens en estat

Propietats i aplicacions de l'estany

L'estany ordinari és d'aspecte blanqui-

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom ..... Adreça .....

Població ..... D.P. .... Província ..... Tel .....

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto

Data..... Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa ..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent, llibreta

Entitat

Oficina

Compte

Data..... Signatura del titular del compte/llibreta

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Crònica televisiva

El 15 de setembre de 1939 tingué lloc a la ciutat d'Atlanta, capital de l'estat nord-americà de Geòrgia, la solemne estrena de la pel·lícula que ha esdevingut amb el pas dels anys l'obra més llegendària de la història del cinema: *Allò que el vent s'endugué*. Cinquanta-cinc anys més tard, Scarlett O'Hara i Rhett Butler —els personatges protagonistes d'aquest sumptuós melodrama que van immortalitzar de manera magistral els actors Vivien Leigh i Clark Gable— tomaren a prendre cos i ànima. Aquest cop, però, no serà la pantalla gran sinó la petita qui ens oferirà les seves noves aventures i desventures.

El proper mes de novembre serà presentada en societat la sèrie televisiva *Scarlett*, de vuit hores de durada, dirigida per John Erman i produïda per Robert Halmi. La continuació del clàssic del

Allò que el vent ens durà

Setè Art per excel·lència serà exhibida simultàniament als Estats Units, Espanya (l'emetrà Antena 3 TV), Itàlia, França, Alemanya, Àustria i la Gran Bretanya. La versió anglesa es traduirà a disset idiomes.

Scarlett està basada en el «best-seller» d'Alexandra Ripley que relata noves històries al voltant dels personatges creats per l'escriptora Margaret Mitchell el 1936 a la seva —única— novel·la *Gone with the wind* (*Allò que el vent s'endugué*), ambientada a la guerra de Secessió nord-americana, amb la qual va guanyar el prestigiós premi Pulitzer el 1937. La sèrie, que tindrà un cost de quatre milions de dòlars (uns 560 milions de pessetes), es troba actualment en fase de rodatge. Charleston, localitat pertanyent a l'estat de Carolina del Sud, i Irlanda són els indrets escollits per dur a terme la filmació en exteriors mentre que la majoria dels interiors es realitzaran a Anglaterra. Es confeccionaran tres mil vestits i s'utilitzaran més de dos mil extres.

Joanne Whalley-Kilmer i Timothy Dalton interpretaran Scarlett O'Hara i Rhett Butler, respectivament, en aquesta seqüela televisiva d'*Allò que el vent s'endugué*. Una oportunitat d'or per a les seves trajectòries professionals. *Scarlett* és un projecte agosarat que haurà de lluitar de valent per rebatre la dita que assevera que mai segones parts no foren bones. Un repte que el vent ens durà.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

CINEMA

Mi vida (My Life)

Director: Bruce Joel Rubin. Intèrprets: Michael Keaton, Nicole Kidman, Haing S. Ngor

Tot just quan Bob (Michael Keaton) i Gale (Nicole Kidman) esperen il·lusionats el naixement del seu primer fill, els metges diagnostiquen a Bob un càncer en fase terminal. Bob decideix llavors enregistrar uns vídeos casolans sobre la seva pròpia vida, per tal que el seu fill pugui conèixer-la en el futur. Aquests vídeos serviran a Bob per reconèixer els seus traumes ocults i las seves culpes passades. Així, descobrirà a les portes de la mort un nou sentit per a la seva vida, que el porta a intentar perpetuar el seu amor envers la seva

dona, el seu fill i els seus pares. La seva fermesa es reforçarà quan comenci a tractar-lo un misteriós saludador oriental (Haing S. Ngor), que li torna l'esperança d'arribar a conèixer el seu fill.

Aquest argument, convertit en guió per ell mateix, ha estat útil a Bruce Joel Rubin per debutar com a director. Rubin va guanyar el 1990 l'*Oscar* al millor guió original pel seu treball a *Ghost*, pel·lícula amb la qual *Mi vida* comparteix el mateix equip tècnic i semblants plantejaments de fons. De totes maneres, i encara que s'inclouen també nombrosos detalls de bon humor, aquesta vegada el to és més melodramàtic i realista.

La posada en escena de Rubin és quelcom convencional i a vegades pateix de manca de fluïdesa narrativa. Tot i així, aconsegueix algunes seqüències molt intenses i es beneficia de l'atractiu

de la història que narra, plena de matisos i bons diàlegs, i encarnada amb convicció per uns actors molt ben dirigits. En aquest sentit, Michael Keaton i Nicole Kidman, malgrat que tenen personalitats molt diferents, aconsegueixen una atractiva compenetració.

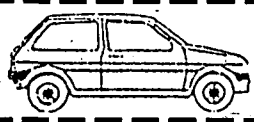
El més interessant de la pel·lícula ho aporten les seves suggestives idees sobre el matrimoni, l'educació dels fills, la mort, l'amistat, el perdó, el tracte amb Déu... Mereix especial atenció la seva oxigenant defensa de la unitat familiar i de la dignitat del nen encara no

nascut, tractat tothora com una persona més.

Potser cal reprotxar a la pel·lícula un excés de naturalisme i de sentimentalisme en alguns passatges del seu retrat de la maternitat i de l'amor conjugal. Però és tal la sinceritat de la seva mirada que aquests detalls no resulten gens estridents. Molta menys entitat conté la seva visió del més enllà, que, tot i que parteix de plantejaments cristians, es queda a vegades en etèries resolucions amb tuf New Age.

En aquest Any Internacional de la Família, aquesta pel·lícula, malgrat els seus defectes, ofereix un bon resum de les principals preocupacions al voltant d'aquest tema que reflecteix el millor cinema nord-americà dels darrers anys.

■ J.J. Martín (Aceprensa)

El llac

De viatge

A només deu quilòmetres de Natzaret, un poblet: Naïm. ¿Val la pena aturar-se i entrar a l'església? Depèn del nostre objectiu; si només pretenem veure, no. La mateixa clau de l'església, la té una família musulmana que amablement, això sí, ens l'obrirà. Però no hi ha ningú allí per servir de testimoni, record i agraïment a l'acció de Jesús. Des de Naïm es veu perfectament Natzaret, segurament Jesús estaria veient la casa de la seva mare vídua, que aviat va perdre el seu fill únic. Com li hauria passat a aquella dona que anava a l'enterrament. Ja que no podia fer res per la seva mare ho faria per aquesta anònima vídua. Generositat fins i tot en les situacions límit, la de Jesús.

No dic res del Tabor que és visita obligada de tot pelegrinatge.

Mentre el camí baixa cal cercar amb la mirada i la imaginació a antics herois i a fracassats famosos. Aquestes són terres de Gedeó, de Dèbora i de Jael, de Saül i de la nigromant d'Endor... Terra finalment de gairebé tot el llibre dels Jutges.

I finalment el llac de Genesaret, el mar de Galilea o de Tiberíades, el Kinneret (significa Kinneret lira i es diu així perquè té la forma d'aquest instrument musical perquè el so de les seves aigües sona dolç com el seu toc?) Ens trobem a poc més de 200 metres sota el nivell del Mediterrani, enfonsat com està en una mena de cassola de la mida aproximada de la Plana de Vic. El seu nivell varia, depèn del cabal del Jordà que l'alimenta i d'altres factors. Potser també algun moviment sísmic hagi modificat el seu contorn, car no trobem a l'Est el precipici per on pogueren llançar-se els porcs i la ciutat de Magdala es troba enfonsada en part dins les aigües.

Si es disposa de temps és molt bonic donar la volta al llac. Si se'n disposa de poc es pot caminar una estona per la riba. Cal amagar-se dels 45° de temperatura, de la seva gran pressió atmosfèrica i del l'alt grau d'humitat, per això la sensació de xafogor, per comprendre moltes coses dels relats evangèlics. I també conèixer el com-

portament de les aigües al capvespre. Diverses vegades he fet la següent experiència: hem estat una bona estona en el beneït lloc de la confirmació del primat a Sant Pere, és un lloc molt bell on a l'amabilitat franciscana s'uneix la servicialitat de Montserrat, una senyora de Barcelona que s'ha retirat a aquest lloc per servir i acollir a tothom. L'aigua fins a les sis de la tarda era llisa com la d'una banyera, ens hem recollit a l'interior de l'església per celebrar la missa i en sortir, les petites crestes de les aigües assajaven una tempesta. Alguna vegada vers l'hora de la posta del sol he vist ones de més de metre i mig d'altura, i era fantàstic. És qüestió de jugar-se el sopar, i romandre fins a les nou a la riba i veure-ho, exposant-se a no trobar menjar a la taula, però anant a dormir satisfet d'haver vist aquest espectacle, fruit de la situació del llac, dels seus desnivells tèrmics i del vent que baixa de l'Hermon refredat pels seus barretets de gel.

Diverses vegades m'ha tocat llegir l'evangeli en una barca al mig del llac, hi ho he fet sense protestar, perquè és el costum del llac. Em plau més aquí com en altres llocs bíblics explicar els fets i després fer la travessia en silenci. No és metàfora dir que no he pogut aturar les llàgrimes. I si als relats evangèlics he afegit en el meu interior la melodia del «pescador d'homes», fins i tot ara que ho escric, vesso d'emoció. Sí, sento que Jesús «somrient ha dit el meu nom» i jo no mereixia aquest somriure.

A molts pelegrins els toca pemoctar a Tiberies, són les lleis del turisme israelià. Jo també ho he fet a l'alberg franciscà, segurament el més modest de tota la Terra Santa. Encara recordo la meva primera arribada, ja fa molts anys. —Bon dia, ¿vostè és el P. Cortès?— Passin, passin, i comprovaran que sóc cortès. Però, ¿qui és vostè? —Sóc el superior franciscà, el rector del lloc, la meva parròquia té 20 km, i també sóc l'únic cristià de la regió. El pare Cortès va morir, però vaig poder visitar-lo a l'infermeria de S. Salvador i donar-li les gràcies per aquella lliçó de coratge.

■ P.-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

LA SARDANA I LA DANSA

II Certamen de composició de sardanes de Mollet

L'Ajuntament de Mollet del Vallès amb la col·laboració de «Tradicions i Costums», convoca aquest certamen per a compositors joves menors de 35 anys, amb un premi especial per a estudiants de conservatori o d'escoles de música, menors de 25 anys. Es concedirà un premi únic de 150.000 pessetes per una sardana de tiratge comprès entre els 20/30 compassos de curts i 40/60 compassos de llargs. Hi haurà també un accésit de 50.000 pessetes, i un premi de 100.000 pessetes per l'apartat dels estudiants. La tramesa d'obres es tancarà el dia 31 d'octubre. Aconsellem als autors que hi estiguin interessats que sol·licitin un exemplar de les Bases al registre general de l'Ajuntament de Mollet del Vallès, plaça Prat de la Riba, número 4, codi postal 08100. Les obres premiades s'estrenaran en el concert que se celebrarà el dia de Nadal al teatre municipal de Can Gomà.

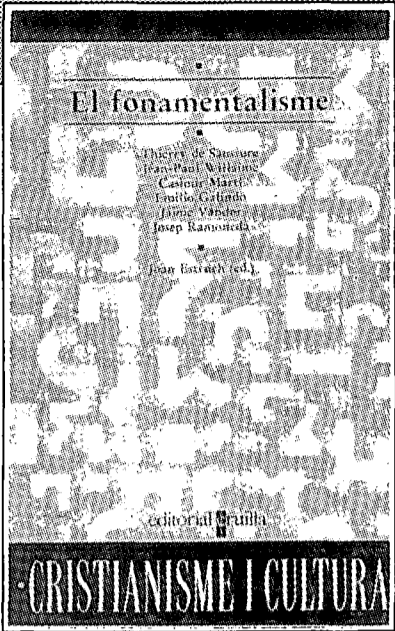
Desè Premi Ceret-Banyoles.— El Premi Musical de Composició per a Cobla que convoquen conjuntament els Foments de la Sardana de Banyoles i Ceret arriba enguany a la seva desena edició i ha esdevingut, sens dubte, el certamen musical més important dels que se celebren en aquest àmbit. Enguany la convocatòria és exclusivament per a premiar obres per a cobla que no siguin sardanes; és a dir, composicions instrumentals per a cobla en la formació habitual d'onze a tretze músics, o bé per a dues o tres cobles. També hi podrà haver instruments de percussió si l'autor concursant els considera necessaris o s'hi podrà incloure algun instrument solista, sigui o no dels habituals en la formació de cobla. S'estableixen 4 premis; amb una dotació total de 1.800.000 pessetes, més diversos complements de premi en atenció a la inclusió d'instruments solistes, a la dificultat de ser escrites per a més d'una cobla o també com a estímul als joves compositors que hi vulguin concórrer. El termini d'admissió d'obres finalitzarà el dia 31 d'agost de 1994. Els interessats poden demanar les bases i/o trametre les seves composicions al Foment de la Sardana, Apartat de Correus núm. 125, 17820 Banyoles (Pla de l'Estany).

Recordant Jaume Tàpies.— El dia 2 de juliol la ballada del Pla de la Catedral de Barcelona es dedicà en recordança del compositor Jaume Tàpies, autor de sardanes tan populars com *La reina del Guinardó* o *Flames vives*.

■ Josep Ventura

Fonamentalisme, una paraula que intriga

El fonamentalisme.
Ed. Cruilla

S'apleguen en aquest volum les ponències del simposi internacional que es va celebrar a Barcelona, a la fi de gener del 1992, sobre *el fonamentalisme*. Era el segon simposi de temàtica religiosa que organitzaven conjuntament la Fundació Joan Maragall i l'Institut d'Humanitats. El primer havia tractat el tema de *Déu* en les grans religions i en la filosofia. Aquest segon es volia enfocar des d'una perspectiva més sociocultural. Ràpidament es va imposar el fonamentalisme com a eix temàtic; que semblava alhora pertinent, d'actualitat i d'interès. Tambés es va veure de seguida que no era possible abastar el tema en la seva globalitat. Tot i així, les principals facetes del fonamentalisme que, directament o indirecta, més afecten el

món europeu queden prou reflectides en el ventall panoràmic de les ponències del simposi.

En els darrers temps ens hem habituat a parlar sobretot del «fonamentalisme islàmic», en bona part per influència de la reiterada presència d'aquest tipus de fenomen en les notícies difoses pels mitjans de comunicació. Però ni que aquest «fonamentalisme» sigui efectivament significatiu, la insistència exclusiva en l'islam tendeix a fer-nos perdre de vista una sèrie de fets importants. D'una banda, com bé recorda i puntualitza Emilio Galindo en el seu text, ni el fonamentalisme no és exclusivament musulmà, ni l'islam no és exclusivament fonamentalista. D'altra banda, en aquests moments els fona-

mentalismes religiosos estan estesos arreu del món, fins al punt que Europa n'és ara per ara, comparativament, l'excepció. Una excepció relativa tan sols, sens dubte, ja que també diverses manifestacions del fonamentalisme hi són presents, àdhuc amb una certa força. Però això no vol dir que aquesta presència i aquesta força siguin prou més notables tant al continent asiàtic i a l'Àfrica com a les dues Amèriques que no pas a Europa. Per dir-ho així, Europa és segurament avui l'únic continent en el qual es pot continuar parlant d'una confirmació empírica de les teories de la secularització, que anys enrere hom havia considerat universal.

● G.P.

L'infern iugoslau

El catedràtic de Ciència Política a la Universitat de Madrid, Carlos Taibo, ha publicat aquest llibre que facilita una informació abundant i de gran interès sobre l'antiga Iugoslàvia.

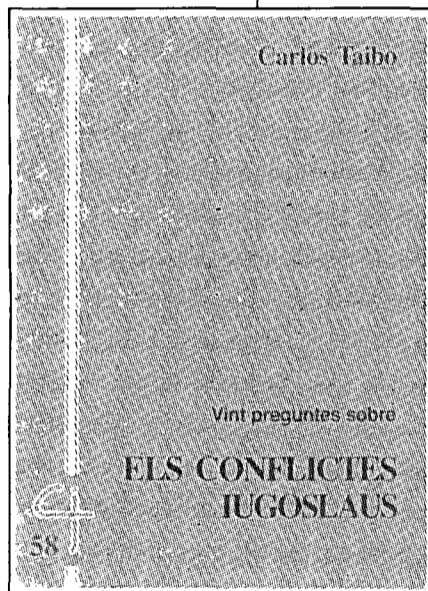
Carlos Taibo explica d'una manera didàctica la composició demogràfica de les diverses repúbliques que formaven Iugoslàvia, la naturalesa del conflicte, com van respondre Eslovènia i Croàcia a la ruptura de les regles del joc a l'Estat federal, com es va estendre la guerra a Bòsnia o els problemes que plantegen els refugiats, per citar alguns temes.

És significatiu que avui dia es mantingui el perfil dels grans blocs que es començaren a dibuixar a començament del segle XX. Com aleshores ens trobem amb un bloc occidental i catòlic, que incorpora Alemanya, Àustria, Eslovènia i Croàcia, i un altre d'eslau i ortodox que uneix Rússia, Sèrbia i Grècia, i un tercer oriental i musulmà, amb Bòsnia, Albània, Kosovo, Macedònia i Turquia.

Els enfrontaments que tenen com a escenari les restes de l'Estat federal iugoslau reflecteixen la manifestació d'una història que romanía soterrada. La seva conseqüència principal ha estat la desaparició d'aquest Estat i la configuració com a entitats independents de diverses repúbliques que la integraven.

■ Ferran Camps

Carlos Taibo. Vint preguntes sobre els conflictes iugoslau.
Ed. Cristianisme i Justícia

Nens ben educats

Los buenos modales de tus hijos pequeños està escrit per ajudar a pares i educadors l'activitat educativa dels quals estigui centrada en nens de fins a sis anys aproximadament, però pot ser llegit amb aprofitament per persones que estiguin en contacte amb nens d'altres edats.

No es limita a principis i reflexions teòriques, tot i que també els inclou.

Mostra gran quantitat d'anècdotes reals al·lusives al contingut dels diferents capítols. Els noms han estat alterats per impedir la identificació dels protagonistes i respectar la seva intimitat però totes les situacions descrites han estat viscudes per persones de les quals l'autor ha tingut coneixença directa.

L'estil clar i concís fa assequibles els plantejaments de fons orientats envers una finalitat d'ajut a les famílies que desitgen que els seus fills adquireixin elegància i estil personal.

Les famílies que desitgen per als seus fills un tipus de conducta allunyada de la vulgaritat trobaran en aquest llibre un bon aliat per aconseguir els seus propòsits.

● F.P.

José Fernando Calderero. Los buenos modales de tus hijos pequeños. Ediciones Palabra

Una atenta observació al català d'avui

Al cap de cinc anys dels seus *Punts conflictius de català (deu estudis sobre normativa lingüística)*, l'autor, prevere de la diòcesi de Vic i reconegut gramàtic, ofereix a correctors, escriptors, professors i altres persones interessades per la llengua el fruit de les seves darreres recerques. De fet, sotmet el català d'avui a una atenta observació i agrupa les seves remarques en set capítols, que representen una classificació dels fenòmens observats. De moment, n'ha sortit el primer volum, amb els tres primers capítols, que són també els més importants («interferència del castellà», «analogies antitradicionals», «mecanisme i ultracorrecció»).

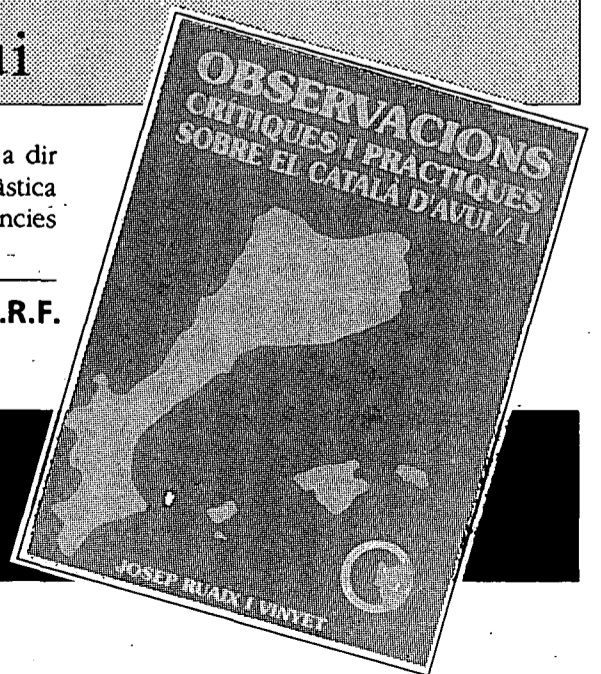
Les *Observacions* del lingüista moianès s'adjectiven de «crítiques» perquè sotmeten els fenòmens a una valoració des del punt de vista de la correcció, de la genuïtat, de la conveniència, i també de «pràctiques», perquè van enfocades de cara a l'ús, tot i que contenen explicacions teòriques a vegades bastant profundes i inèdites en el camp de la gramàtica catalana. A més, s'anuncia la publicació d'unes carpètes de *Pràctiques de correcció* perquè els usuaris puguin afirmar les observacions en qüestió.

De fet, aquesta obra és la primera part d'un curs d'aprofundiment lingüístic que completa i actualitza els manuals *El català 1, 2 i 3*, molt divulgats arreu del

nostre domini lingüístic, i val a dir que, atesa la vinculació eclesiàstica de l'autor, hi abunden les referències al llenguatge religiós.

■ C.R.F.

Josep Ruàix, Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui.

Excursió a Can Farigola

Dissabte, amb la Catequesi de la nostra parròquia, anàrem d'excursió. Amb un autocar d'aquells tan grans i fermes que ara hi ha, ens traslladàrem a Can Farigola. Can Farigola és una casa pairal al camp, vora d'una riera i d'un poblet, que té la parròquia per fer-hi colònies, convivències, sortides de l'Esplai, de la Catequesi, etc. Hi ha sales molt grans i s'hi està molt bé.

Em sembla que, des d'antic, en diuen Can Farigola, perquè el petit bosc que la rodeja està ben ple d'aquestes plantes. Jo en vaig collir un manat per portar-ne a casa, perquè la mare diu que les sopes de farigola i pa escaldat són molt bones.

Durant l'anada i la tornada vam cantar cançons i explicar acudits. El que ho feia millor era el Víctor, que xerra com una cotorra i sap molt de fer el

pallaso.

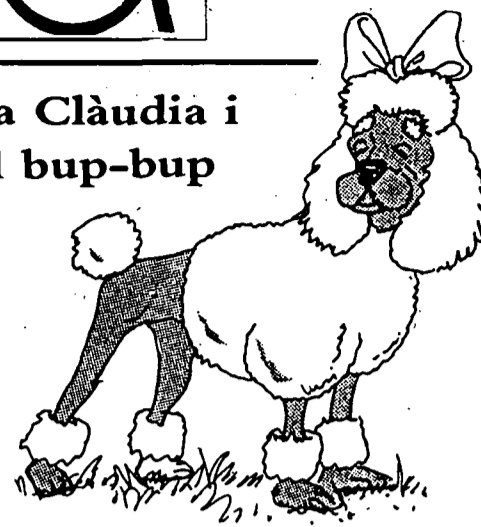
Allà, guiats pels catequistes, organitzàrem jocs i competicions, fins i tot amb trofeus pels guanyadors. Vam suar de valent, jugant, saltant i corrent.

A l'excursió també hi venia mossèn Josep, i cap al tard vàrem celebrar l'Eucaristia a l'aire lliure. Mossèn Josep explicà molt bé l'evangeli i cada grup va fer una ofrena. Al final cantàrem l'hora dels adéus.

Després, he pensat que és bonic i interessant anar a catequesi. Si no coneguèssim la història d'Israel, qui és Jesucrist, què és la seva Església, ¿com podríem creure-hi? ¿Com podríem estimar Déu per tot allò que ha fet per nosaltres?

L'Eixerit

La Clàudia i el bup-bup

La Clàudia era una petita gosseta de raça, filla de campions i aviciada com una princesa. Era molt bonica i molt presumida. Sempre duia un gran llaç vermell al cap, i el serrellet arrisat ben pentinat. La cua ben recta i les potetes molt dretes. A casa l'agombolaven amb tots els miraments i li donaven tot el que volia. Era una gosseta consentida. Però no tenia gaires amics.

Heus aquí que una tarda la Clàudia va sortir a passejar amb la filla petita dels seus amos, la Ivonne. Totes dues anaven molt cofoies. Molt orgulloses l'una de l'altra. Van anar cap al parc. Va ser llavors que van passar per davant d'un restaurant. A dins s'hi veia un munt de formatges diferents. A la Clàudia li entusiasmava el formatge. La Ivonne no es va aturar i va passar de llarg estirant la corretja de la pobra Clàudia, que no deixava d'olorar la flaire deliciosa dels formatges. No va poder resistir la temptació. Va donar una forta estrebada i va sortir corrent. La Ivonne va quedar estesa a terra sense poder fer res de res. La Clàudia entrà com una fletxa al restaurant i saltà sobre els formatges. Es va organitzar un rebombori de mil demonis. L'amo va sortir amb una escombra disposat a donar una bona lliçó a la gosseta. I va començar la persecució. La Clàudia no havia corregut mai tant. I va córrer tant i tant que aviat va adonar-se que no sabia on era. I llavors es va aturar i va començar a gemegar.

—¿Per què plores d'aquesta forma, preciosa?—va dir-li un brut gos vagabund que estava descansant en un racó.

—M'he perdut i no sé tornar a casa—començà a dir la Clàudia—però el meu amo m'ha dit que no parli amb estranys.

Malgrat la por, la Clàudia estava tota estarrufada. El gos vagabund, orgullosament, va aixecar-se i va girar cua.

—Bé, si no necessites ajuda...

—Oh, oh, perdona—gemegà la gosseta—perdona'm. Sóc una bleada, és clar que necessito ajuda. ¿Em pots acompanyar a casa?

Per carrers i places de la ciutat, el gos vagabund va conduir la Clàudia fins a casa seva. La va ajudar a travessar els bassals, i va tranquil·litzar-la amb paraules dolces.

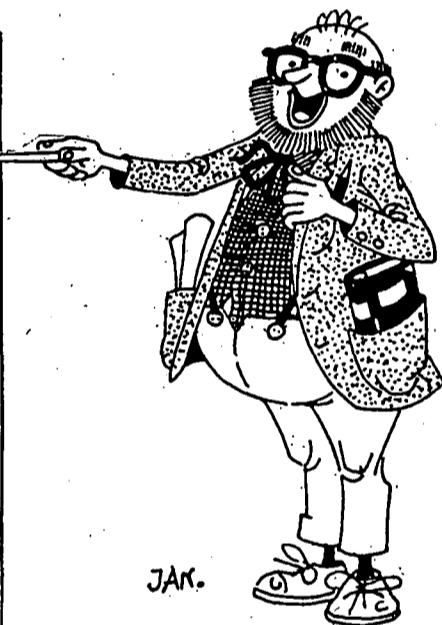
—Au, ja ets a casa, vinga, no ploris més, i ves amb compte, no et tornis a perdre—va dir somrient.

La Clàudia va aprendre aquella nit una bona lliçó. Els amics no es mesuren per la seva classe o riquesa. I la Clàudia ara ho tindrà present.

ANNA

UNA LLIÇÓ DEL MESTRE JAN

No es pot dir:	S'ha de dir:
No ho adinmes	No ho enderrmes
Les almenes del castell	Es merlets del castell
Botiga d'antiquetat	Botiga d'antiquitats
Sense aspavientos	Sense escarafalls
Es un bailarí famós	Es un ballarí famós
Una bandeda de plata	Una safata de plata
Obre el coixó de la taula	Obre el calaix.
M'agrada el caldo	M'agrada el brou
Dixò són fábules	Dixò són faules

JAN.

EN BADOSA I EN BASORA

SIGFRID

ETS NOU PER AQUÍ, OI?

HOLA! SIGUES BEN VINSUT?

JO SOC L'AMADEU I ELL ÉS EN SIGFRID. TU COM ET DIUS?

... CANTES MOLT BÉ, SAPS?

RES, NOI EM SEMBLA QUE NO LI HEM CAIGUT BÉ...

EN BADOSA I EN BASORA

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

- Diumenge** 12.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Sarroca Nova, de Sant Martí Sarroca (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Jaume Girbau (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
- 13.00 *Pueblo de Dios*: Los pobres más pobres.
- Dimarts** 02.05 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

- Dissabte** 08.00 *Últimas preguntas*.
- Diumenge** 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

- Dv 08/07** 22.45 *Creure, avui*: Les Paràboles. Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).
- DI 11/07** 15.00 *Creure avui*: (repetició).
- Dv 15/07** 22.45 *Creure, avui*: Taula rodona: «Les vacances» (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
10.00 *La música religiosa*: No hem rebut la programació.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid):

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb Àngel Badelló i Cabuti, responsable de Càritas i director durant 25 anys de la revista *Estela*; Sugeriments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreias), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.
Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.
Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.
Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.
Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.
Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.
Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.
Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldesona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïem la recepció de controls d'emissió.

L
O
O
U
R
D
E
S

1994

**PELEGRINATGES
DE L'HOSPITALITAT
DE BARCELONA
AMB MALATS
I MINUSVÀLIDS**

**PRESIDITS PEL
Sr. ARQUEBISBE
Dr. RICARD MARIA CARLES**

**117è
DEL 16 AL 21
DE SETEMBRE**

**INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:
HOSPITALITAT DE LA MARE
DE DÉU DE LOURDES
Diputació, 235, 1r 1a
Telèfon: 487 40 09 - 08007 BARCELONA
Organització tècnica: G.C. 8**

La Col·legialitat en l'àmbit de les Esglésies locals

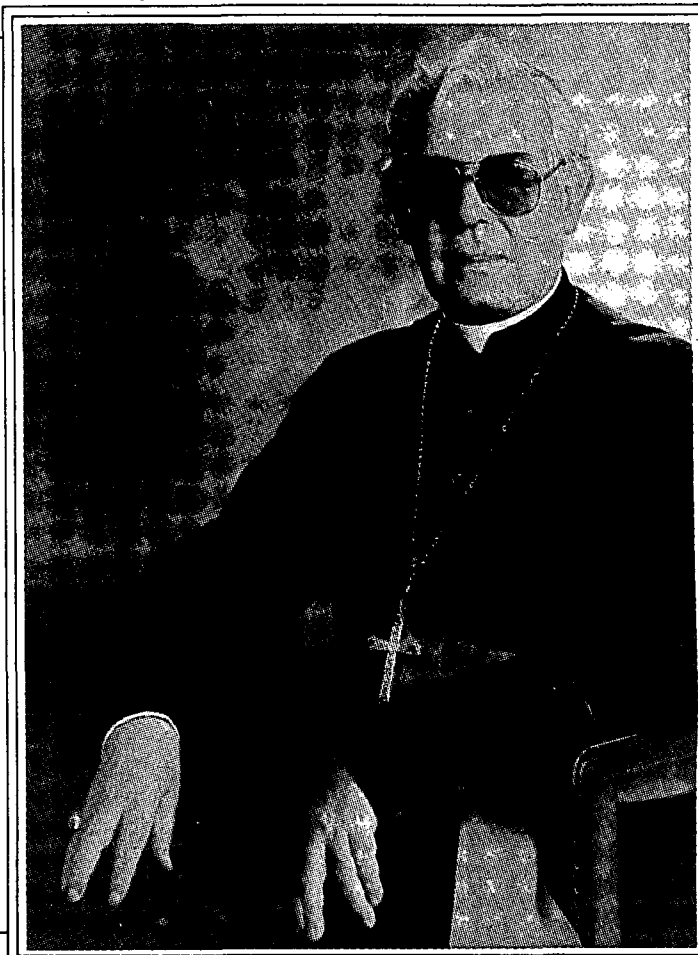
«Totes les manifestacions de la col·legialitat en l'àmbit de les esglésies locals responen més al simple concepte de col·legialitat que a la idea i naturalesa de Col·legi Episcopal. Es troben més en el nivell de la unitat de missió, responsabilitat i sol·licitud dels bisbes per totes les esglésies —i, per tant, amb major intensitat per les esglésies més properes— que en el nivell d'exercici segmentat de la potestat plena i suprema del Col·legi Episcopal sobre tota l'Església.

En aquestes coordenades s'ha de situar, segons el nostre parer, la funció de les Conferències Episcopals Nacionals i fins les Conferències Episcopals Provincials. Sense que hi veiem cap raó de caràcter teològic per fer distinció entre aquestes dues maneres d'exercir la responsabilitat i la sol·licitud comunes dels bisbes sobre unes esglésies particulars. Molt més com que, a la realització pràctica d'aquestes dues maneres d'exercici de la col·legialitat, no poques vegades hi ha coincidències numèriques i circumstancials. Algunes conferències episcopals no consten de major nombre de bisbes ni es refereixen a pobles amb diferències ètniques i socials superiors a allò que configura la raó de ser d'algunes conferències provincials. El mateix hauríem de dir de les conferències episcopals supranacionals com, per exemple, el CELAM.

En la concretització d'aquests organismes apareix sempre un element que, fins i tot en el camp purament polític i civil, té molt de convencional, històric i mudable, com pot ser, per exemple, la divisió oficial de les fronteres nacionals i fins i tot el mateix concepte de nació. I per tant, quan s'assumeix com a punt de partida per a la formació de les conferències episcopals, arrossega la mateixa càrrega d'ambigüitats que es troben a la seva base sociològica».

Dr. Antoni Briva

(Nota doctrinal sobre la «Col·legialitat episcopal», a «La veritat en l'amor», pàg. 131-132)

LLINDAR

Poc abans de la festa de Sant Joan moria sobtadament el Dr. Antoni Briva, bisbe d'Astorga des del 1967. En una primera etapa dels meus estudis eclesiològics a Barcelona, el vaig conèixer com a rector del seminari, després dels rectorats dels doctors Estop i Via. Eren uns anys agitats i turbulents i la conducció d'aquella nau enmig de contínues tempestes era especialment delicada i difícil.

Els seminaristes «teòlegs» en feien de verds i de madures i els «filòsofs» els emulàvem. Recordo un incidentat acte acadèmic amb motiu de la festa de Sant Tomàs d'Aquino. Un grup de «teòlegs» tingué la brillant idea de muntar una representació sobre l'evolució de les formes litúrgiques al llarg de la història. El Dr. Briva accedí, encara que no massa de bon grat, davant l'impecable esquema que li fou presentat.

Per bé que el qui això subscriu aleshores «filòsof», no despuntés ni en litúrgia ni en història, el van seleccionar per participar en l'acte, degut a certes dots imitadores que algun perspicax observador descobrí que era capaç de desenrotllar. El seu paper consistí en representar «in vivo» l'art homilètica dels segles XVIII-XIX. Trobaren a la biblioteca un barroc i recargolat text d'un sermó pronunciat a Figueres amb motiu

de no sé quina efemèrides i li van fer el gloriós encàrrec d'aprendre-se'l de memòria.

Aquell acte acadèmic, amanit amb la nostra representació, caigué com una bomba més de rellotgeria. En realitat, alguns dels «quadres» curosament assajats, més que una presentació

històrica el que oferien era una divertida paròdia. Quan em tocà el meu torn, i em vaig veure davant del claustre de professors i en presència, a primera fila, d'un Dr. Gregorio Modrego que gairebé m'afusellava amb la mirada, el món em caigué al damunt. Malgrat tot, revestit ja com estava a la manera dels predicadors de l'època, vaig engegar el meu sermó sense immutar-me. Tornar enrera m'hauria semblat traïr la confiança d'aquells meus companys.

Al finalitzar l'acte el Dr. Briva estava desolat. El parlament del Dr. Modrego no fou precisament de felicitació. Recordo que aquell vespre vaig anar a trobar el Dr. Briva a la rectoral. Temerós d'un càstig, no solament no em va renyar en cap moment sinó que, des d'aleshores, nasqué entre nosaltres com una certa complicitat. Ell havia carregat amb tota la responsabilitat davant del bisbe, el qual decretà, en efecte, una sanció col·lectiva. Però després d'aquell incident vaig descobrir en el Dr. Briva una capacitat d'acolliment i de comprensió que em van fer un gran bé. Com si volgués tenir una major cura de mi, em demanà sovint que ajudés la missa que ell celebrava per les monges cada matí.

Nomenat bisbe d'Astorga, passaren alguns anys en què a penes mantinguèrem els nostres contactes. Aquests dies, en venir a les meves mans el llibre «La veritat en l'amor» («Veritatem facientes in caritate» era el seu lema episcopal) el qual li fou ofert per la diòcesi, amb motiu de les seves noces d'argent episcopals, he intentat d'alguna manera reconstruir aquest llarg parèntesi. Bisbe que estimà profundament

la doctrina del Concili Vaticà II, en contemplar aquelles parròquies de la seva diòcesi eminentment rurals escrivia: «Aquesta doctrina conciliar està a la base d'unes consideracions que voldríem proposar a la vostra reflexió, sobre l'equanimitat amb què hem de mirar les nostres comunitats parroquials, moltes vegades deficientes. No podem menys tenir tot el que de veritable cristianisme existeix en elles treballant amb una pastoral de col·lectivitats i de seleccions per al seu perfeccionament. El nostre profetisme pastoral ha de ser de promoció, no de menyspreu. El zel apostòlic ens ha de moure a treballar per purificar-les d'adherències inadmissibles sense trencar la canya esquerdada, ni apagar el ble que fumeja».

El llibre d'escrits pastorals del que he extret la cita anterior ens ofereix una preciosa selecció del pensament i de l'actuació del Dr. Antoni Briva com a bisbe d'Astorga. Temes com l'eclesiologia (sobretot, la col·legialitat episcopal), la litúrgia, l'ecumenisme i el sacerdoci ministerial foren els que absorbiren desde sempre, i particularment durant els seus 27 anys de pontificat, la seva atenció prioritària com a teòleg i com a pastor. Sempre fou un home d'estudi, la qual cosa el portà sovint a un cert aïllament. «No penses que, en no baixar a vegades al camp d'allò pràctic immediat —reconeixia en una pastoral— vull mantenir-me en el terreny de l'evasió o de l'absència de compromisos pastorals. A l'Església no hi ha res tan comprometedor com la professió i l'expressió de la pròpia fe. I no hi ha pastoral vàlida sense una referència immediata a la mateixa».

Amb motiu de la meua ordenació sacerdotal el 13 de desembre de 1975, em va escriure una carta que encara conservo i en la que em deia entre altres coses: «Recordo, com si fos ara, les nostres converses en la Rectoral del Seminari de Barcelona. Tu em dius que has crescut molt: gràcies a Déu! El nostre temps necessita homes entregats al ministeri amb una forta personalitat humana i cristiana (...) Em va fer molt de goig escoltar les paraules d'elogi sobre la teva persona, que el Sr. Cardenal Jubany em va dir, amb motiu de la reunió última de la Permanent de l'Episcopat». Potser aquest darrer paràgraf no hauria gosat de publicar-lo aquí —pot semblar efectivament una manca d'humilitat— si no fos perquè, una vegada marxat el Dr. Briva a Astorga i deixat de ser rector del Seminari de Barcelona, jo vaig experimentar unes determinades dificultats —en l'ordre precisament de la comprensió i de l'acolliment— pel que feia al meu encaminament envers el sacerdoci.

Ordenat de prevere, vaig tenir encara el goig de trobar-lo en dues ocasions. L'una, a Roma, crec que l'any 1983, en què coneixedor de la meua presència allí per raó d'estudis ens convidà a sopar a Mn. Francesc Mestres, actual rector de Piera, i a mi, juntament amb el Dr. Tena, el qual es trobava allí circumstancialment. L'altra, i ja darrera, fou a la seva residència del seminari d'Astorga, l'estiu del 1989, on em vaig aturar per saludar-lo, camí de Santiago de Compostel·la, a on em dirigia per acomplir l'encàrrec de la Televisió de Catalunya de comentar en directe la visita del Papa a la IV Jornada Mundial de la Joventut. Vam estar junts enraonant més d'una hora. Acollidor com sempre, i en saber que vivia a Barcelona amb un seu condeixeble molt estimat, Mn. Josep M. Juncà, un expert consumidor de tabac, vaig sortir d'allí amb unes quantes capses de cigars havans.

■ Manuel Valls i Serra *director*

El Dr. Antoni Briva

ARA MATEIX

Els capellans obrers, avui

■ J. Carrera Planas

¿Qui parla avui dels capellans obrers?... Som lluny d'aquell clima d'efervescència pastoral en què van néixer... He preguntat a alguns dels nostres preveres més joves si coneixien la que va ser famosa novel·la de Gilbert Cesbron «Les saints von en enfer» i no han sabut de què els parlava. Va sortir el 1952 i aparegué traduïda al castellà, uns anys després, amb el títol de «Los santos van al infierno». Juntament amb «Pescadors d'homes», de Van der Meersch, aquesta tracta sobre la JOC, testimonien dos moments en què una iniciativa pastoral va tenir prou força per saltar, amb dignitat, a la novel·la de gran difusió, ni que fos, naturalment, amb les simplificacions i petites deformacions habituals en aquests casos.

No, ningú no parla gaire, avui, dels capellans obrers... Però els capellans obrers existeixen. Mai no han tingut, ni cal dir-ho, trets novel·lesc, però ara encara menys. La majoria porten molts anys de treball. Alguns han arribat a la jubilació o en són a prop. Han fet, doncs, una llarga experiència. Llarga i matisada. La seva opció els ha dut a un procés d'interiorització creixent. Ja de bon començament, tot just superada la fase inicial, el capellà obrer s'anà configurant menys com un home d'acció apostòlica, de treball eclesial organitzat... i més com un creient que es va encarnant en el medi lentament, en silenci, sense projectes immediats. Hi ha un vessant contemplatiu en la vocació del capellà obrer.

Es dona el cas, a més, que des del començament d'aquesta experiència de vida sacerdotal fins avui, la societat ha fet una gran evolució. Podem dir que els capellans obrers van aparèixer en el punt àlgid d'un cicle social que s'ha exhaurit. La nova situació, que posa interrogants a tantes coses, també en posa, sens dubte, a l'existència del capellà obrer. Aquest ha estat, precisament, el tema de la trobada nacional francesa de capellans obrers, celebrada la passada Pasqua de Pentecosta. Val a dir que hi han plantejat la qüestió amb claretat. «Nosaltres, diuen, hem crescut amb el text de la *multiplicació dels pans*, text fundacional per als cristians. Vam assumir el món del treball i l'esquerra, amb la perspectiva, més o menys clara, que el socialisme —sota totes les seves formes— anava a construir una societat basada, en última instància, en el compartir.» Aquests

La renovada fidelitat al poble real, unida a la independència pel que fa a les teories que l'interpreten, és la clau d'una correcció d'òrbita, necessària no sols als capellans obrers, sinó a tots els cristians que s'han situat, si més no sentimentalment, en un compromís de canvi revolucionari

mots defineixen, amb una gran sinceritat, quin ha estat el seu objectiu cristià, com a punt de partida, i quin ha estat el compromís social que han considerat més adient per a assolir-lo. A continuació, fan referència a l'enfosament dels règims comunistes i de les ideologies de canvi revolucionari i conclouen que els cal una nova reflexió. Iniciem aquesta reflexió amb moltes i molt precises dades. La conclusió els porta a mantenir el punt de partida... i a relativitzar —com a mínim— el compromís. «El rol profètic dels capellans consisteix en el qüestionament de les lògiques del món, i en la vinculació a un poble real i no teòric».

La renovada fidelitat al poble real, unida a la independència pel que fa a les teories que l'interpreten, és la clau d'una correcció d'òrbita, necessària no sols als capellans obrers, sinó a tots els cristians que s'han situat, si més no sentimentalment, en un compromís de canvi revolucionari. Convé insistir, però, en la fidelitat renovada al poble real: no s'hi valdria a abandonar-lo ni a tirar el barret de l'acció social al foc, per despit o frustració ideològica.

Val a dir que veig els capellans obrers més propers, amb la seva maduresa espiritual i humana, i àdhuc amb el seu sentit de l'humor, més lliures de condicionaments ideològics que no dona entendre el text francès comentat.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

a Federació Espanyola d'Associacions Pro Vida, amb motiu de la presentació de l'avantprojecte de llei de Regulació de la Interrupció Voluntària de l'Embaràs presentat pel Ministre de Justícia, manifesta el següent:

1.- L'article 15 de la Constitució Espanyola i la corresponent sentència del Tribunal Constitucional són taxatius en reconèixer i garantir el dret de tothom a la vida com a dret fonamental.

2.- La sensibilitat de la majoria de ciutadans està a favor d'una política de vida, no d'una política de mort, com s'està demostrant amb motiu dels actuals conflictes internacionals. Una legislació social que es decideix per la supressió d'una vida és sempre un fracàs. Per ser veritablement social, la Llei ha d'emparar a qui ho necessita. En aquest cas, donar acollida al nen que ha de néixer, a través d'ajudes concretes a les futures mares, dipositàries de la nova vida que ha començat, atenent particularment les que es troben en dificultats especials. La resposta social i humana que cal donar, mai no pot ser provocar la mort.

3.- Com ha demostrat la ciència i tothom reconeix, un nou ésser viu, humà i diferent de la mare comença a existir des del moment

Davant el projecte d'ampliació de la llei d'avortament

de la fecundació d'un òvul humà. Com a conseqüència, l'anomenada «interrupció de l'embaràs» comporta la destrucció violenta d'una vida innocent i indefensa, sigui la condició que sigui o fase de desenvolupament en què es troba, sense que un termini de 12 setmanes de vida o qualsevol altre signifiqui cap canvi que justifiqui que un dia abans no necessitava protecció jurídica i un dia després sí.

4.- La «liberalització» de l'avortament, és a dir, l'avortament a petició, endega un procés social i polític on els poders públics i l'Estat democràtic es transformen en totalitaris. Malgrat que es digui que s'informarà de les ajudes estatals existents perquè la mare que ho desitgi, tingui i guardi el seu fill, cal denunciar la total absència d'aquestes mesures a la política del Govern, la qual cosa està amb desacord amb les adoptades per la majoria de països europeus, que estan patint, com nosaltres, les conseqüències d'un declivi dramàtic de la natalitat. Espanya és el país amb l'índex de fecunditat més baix d'Europa, i on ha minvat de manera més vertiginosa. I un país que no arriba a assegurar la renovació de les generacions té un futur ben negre.

5.- Tota la societat i els poders de l'Estat democràtic han de sentir-se responsables d'acollir i ajudar les famílies que ho necessiten. Actualment, diverses iniciatives ciutadanes en funcionament ofereixen solucions econòmiques, sanitàries i educatives, que permeten a les mares amb dificultats per causa del seu embaràs tenir i guardar el seu fill.

Federació Espanyola d'Associacions Pro Vida

SABER ESCOLTAR

Contra l'enveja

Un bon amic sacerdot m'explica que, en una entrevista a la televisió, un personatge rellevant, afirmà que un dels pecats més corrents del nostre país era l'enveja; però que, tot i ser catòlic practicant, no havia sentit mai cap predicació contra aquest pecat capital. L'amic, que ha de predicar moltes vegades, em confessa que això l'ha impressionat i reconeix que no tracta aquest tema en les seves predicacions. Té el propòsit de fer-ho algunes vegades.

Una atenció normal als assumptes de cada dia ens fa adonar que l'enveja és el motor de moltes traves socials. Darrera de moltes lluites, per més que es donin altres motius, no hi ha altra cosa que aquest greu defecte. Sota el nom d'aclarir la veritat i, fins i tot, de fer justícia s'hi amaga aquesta malèvola arrel. Quan un es deixa arrossegar per

l'enveja esdevé inhumà. La crítica assoleix uns graus altíssims i, de vegades, es passa a perjudicar profundament i irremediable els germans.

L'enveja és la tristesa pel bé del proïsme, fins al punt de considerar-lo un mal per a mi. És tot el contrari de la caritat. Aquesta s'alegra del bé dels altres. L'enveja engendra fills: la detracció, la calúmia, el xafardeig, la contumèlia o injusta lesió de l'honorabilitat i el respecte que mereix tota persona...

¿Quins remeis? Considerar seriosament els mals que deriven de l'enveja, dedicar-se a la pregària i mirar de viure la humilitat. Així hom esdevé magnànim. És a dir, es fa digne del do diví d'una alçària espiritual que refusa tot allò que revela un cor malaltís i esquitit.

■ Joan Guiteras

Quin món tan difícil ens ha tocat viure! Sembla que, a part de la situació econòmica que ens ha dut a un atur preocupant, pertot arreu estiguem voltats de corrupció, vici, mort, abús, guerra... I també sembla que pertot arreu només ressonin uns remeis que, a força de sentir-los, i de constatar la seva ineficàcia, provoquen el més absolut excepcionalisme, tot i que hem de fer veure que ens els creiem: més lleis, més controls, més policia, més presons... com, si d'aquesta manera, poguéssim fer veritable la universal «redempció democràtica» en la qual tothom ha de creure com en el Pare Etern i gràcies a la qual (és un consol que ens repeteixen contínuament) almenys s'arriben a descobrir les malifetes.

Al mateix temps, però, hi ha realitats destructivíssimes que, emparades a la falda maternal d'aquesta mateixa democràcia —amb el seu consabut «Estat del benestar»— hem de considerar constructivíssimes: el divorci, l'avortament, l'anticoncepció, l'amor lliure, la llibertat per a drogar-se o emborratxar-se, la degradació de l'amor, la destrucció (o no construcció) de la família, la idolatria del fill únic, el refús del fill deficient, la prioritat del passar-s'ho bé, el menyspreu de la veritat i del bé, la substitució de l'esforç per la fe en la providència de l'Estat...

I tot això, viscut dia a dia a través dels mitjans de comunicació —sobretot del que la TV ens ofereix—, arriba a crear una mena de conviccions formades per idees que sovint la gent no ha pensat, sinó que hi ha arribat simplement a base de sentir, imitar, adaptar-se, fugir del ridícul, abandonar-se, assimilar-se al grup... O

■ Pau López Castellote

Família, creu i resurrecció

bé, en una mena de reacció estranyament consonant amb el que la provoca, amb consciència de superació, s'arriba al mateix lloc, però a través d'una mena de vanitat de «decidir pel meu compte», de «no sotmetre'm a res ni a ningú».

En tot cas, ja sigui per un camí o per un altre, a moltes famílies es fa notar l'enorme dificultat de viure i de transmetre una cultura que lligui amb les exigències de la fe. I com que la fe no es pot viure més que en la cultura —en la forma com resollem la vida en aquest món—, la conseqüència és que, pels camins d'aquesta cultura pagana que ens ha tocat viure, s'arriba a perdre la fe, amb les negatives conseqüències per a les famílies...

I els membres que volen mantenir-se fidels a la fe amb molta freqüència no poden fer altra cosa que pregar i plorar. Quantes esposes i esposos i mares i pares i fills i avis es troben en aquesta situació! I encara, sovint, acompanyada del menyspreu dels qui «triomfen» en aquest món!

Com si pregar i plorar no fos altra cosa que manifestació de debilitat psíquica, de poquesa, de conformisme, de resignació.

Però jo estic convençut que no és així. La persona que es manté fidel malgrat la infidelitat de què ha estat objecte, l'espòs (o l'esposa) que respon a les incomprensions mantenint el seu compromís d'amor, els pares que continuen donant al fill la seva vida encara que ell no l'accepti perquè prefereix l'aigua d'una altra font, els fills que mantenen el seu amor als pares (o a l'un o a l'altra) malgrat sentir-se posposats a altres interessos... són preuats exemples d'unió al Fill de Déu encarnat, fet obedient al Pare fins a la mort i mort en creu.

Als ulls del món, quantes persones fracassen en el si de les seves famílies perquè, en el trencament, es neguen

La persona que es manté fidel malgrat la infidelitat de què ha estat objecte, l'espòs (o l'esposa) que respon a les incomprensions mantenint el seu compromís d'amor, els pares que continuen donant al fill la seva vida encara que ell no l'accepti perquè prefereix l'aigua d'una altra font, els fills que mantenen el seu amor als pares (o a l'un o l'altra) malgrat sentir-se posposats a altres interessos... són preuats exemples d'unió al Fill de Déu encarnat, fet obedient al Pare fins a la mort i mort en creu.

a «refer la seva vida», com en diuen del fet d'ajuntar-se amb un altre! Quants esposos i esposes suporten amb paciència i amor la malaltia física —o la molt més difícil malaltia psíquica— del seu cònjuge, mirats sovint pel món com a éssers estranys i havent de resistir la temptació d'abandonar que «benèvolament» els formulen les persones que els estimen! Quants pares ofereixen la seva vida per l'espiritualment o físicament minvada vida dels fills. Quants vidus i vidues, davant del pes enorme de la responsabilitat d'haver de fer de pare i de mare, posen per damunt de tot el bé dels fills!

Quantes persones pregunten amb Jesús en el si de la família: «trista és la meua ànima fins a la mort; Pare, a tu tot t'és possible; fes passar de mi aquest calze, però no es faci el que jo vull sinó el que vols tu!» Quines solituds! «¿No has estat capaç de vetllar amb mi una hora?» Quants pares clamen al cel: «Déu meu, Déu meu, ¿per què ens has abandonat?». Quantes persones cruelment ofeses responen «Pare, perdona'ls perquè no saben el que fan!». Quants fills criden en va: «Tinc set!» A quantes famílies hi ha gent que se'n va d'aquest món, repetint amb el Fill de Déu fracassat: «Tot s'ha acomplert. Pare, a les teves mans encomano el meu esperit!» I se'n van dient: «Aquí tens el teu fill. Aquí tens la teua mare».

El fracàs del Fill de Déu a la creu és la redempció de la humanitat. És el camí vers el triomf del pecat i de la mort en la resurrecció.

El dolor de les famílies cristianes no és en va. El salm 22, que comença amb aquell «Déu meu, ¿per què m'has abandonat?», acaba: «la meua ànima viurà solament per a Ell i la meua posteritat el servirà».

Preguem tots per la família, en aquests moments de passió, acompanyem-la com Maria i Joan acompanyaren Jesús a la creu. Ajudem els qui s'hi troben perquè no facin cas de les veus que els voldrien avergonyir: «si ets el Fill de Déu, baixa de la creu!».

Aquest testimoni, com el que ens va donar el Fill de l'Home atraient vers Ell els homes en ser alçat a la creu, serà llavor de famílies noves en les quals resplendirà la glòria de Déu, únic bé de la humanitat. I la família donarà els fruits que li són propis: l'amor, l'acolliment, la tendresa, la felicitat... sempre a l'espera de la felicitat infinita al cel, on constituïrem definitivament la família humana de Déu.

Pau López Castellote és delegat Episcopal per a la Família

ACUDIT

RESPIR

Sobre la fe (3)

La conversa era durant la Setmana de Pregàries per la Unitat dels Cristians, que sempre constitueix un reptu a cercar punts de contacte entre els germans que, creient juntament en tantes coses, no ens avenim encara del tot. No feia gaire que havíem demanat en la col·lecta d'una celebració eucarística *la fermesa inalterable de la fe*. Aquesta demanda em féu pensar que, si ens separen alguns continguts de la fe, no ens separen ni la fe, ni la fermesa de la fe, és a dir: l'actitud de donar suport a algú que aguanti, que sostingui, que sigui consistent: en Déu. Per això segurament algú ha dit que creure és creure en Déu. Em sembla que també és creure en l'home i en el seu dret de parlar de Déu amb un llenguatge diferent del nostre. Un dret innegable que es torna sovint una necessitat d'experiència. Els cristians vivim immersos en mars de misteri. La fe és la grandesa de l'home; el misteri ens insinua la grandesa de Déu. Això era l'amic.

■ Miquel Estradé

Catalunya Cristiana

estrena nous locals

Trasllat al carrer Puiggari 5-7
08014 Barcelona

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

¿Ens podeu ajudar?

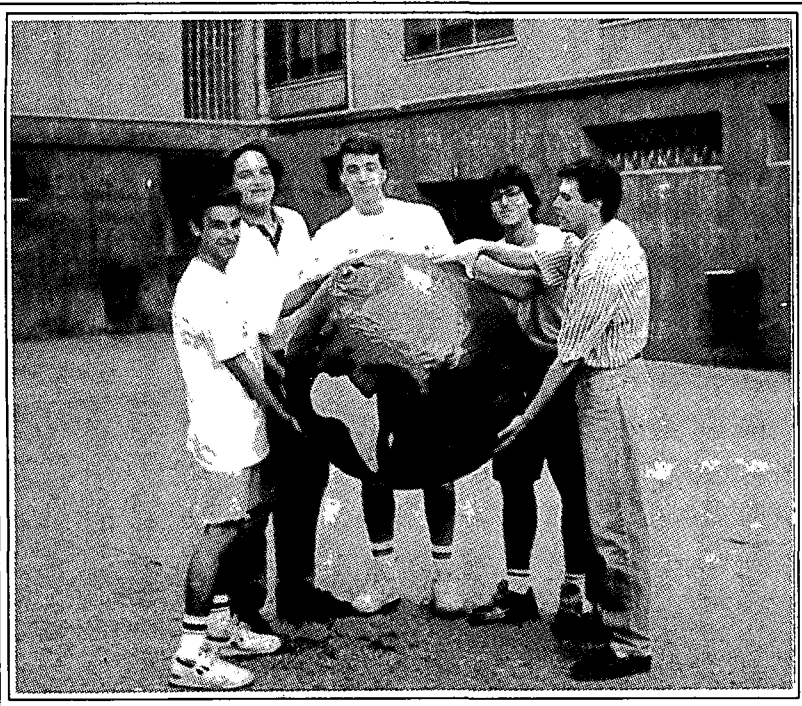
BANESTO—Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya
Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior	1.547.900
Francesc Parés Vidal (S. Martí de Tous).....	13.000
Anònim (Barcelona).....	50.000
M. dels Àngels Roqueta Pont (Valls).....	5.000
Manel Surinyac (Premià de Mar).....	5.000
Julia Prats Ubach (Terrassa).....	10.000
Anònim.....	3.000
Anònim.....	25.000
Anònim.....	30.000

PROFESSOR d'anglès nadiu
licenciat en idiomes, s'ofereix
per a classes particulars,
individuals o grup, i traduccions.
Màximes referències.
Tel. 448 36 88.

D'esquerra a dreta: Ferran Pratdesaba Maurel, Josep M. Ribas, David Díaz, Xavier Villar i David Lascorz amb la bola del món que van construir per aconseguir diners per al projecte «Un taller sobre rodes»

Els Rovers del Cau Montserrat volen aprofitar el viatge per evangelitzar amb el seu testimoni

Nicaragua, una terra castigada per les guerres i l'abús de poder de les dictadures i les oligarquies locals, s'enfronta a una greu crisi econòmica resultat d'una producció interna deficient que incrementa la dependència respecte altres països industrialitzats i l'augment del deute extern. Les

comunitats cristianes de base de la població de Masaya han estudiat la situació del país, i han pensat un projecte per ajudar els minusvàlids que utilitzen cadira de rodes ja que per la seva discapacitat encara ho tenen més difícil per accedir al mercat de treball. La idea és ensenyar-los a

treballar el bambú, organitzar una cadena de producció i després comercialitzar objectes.

Un grup de joves catalans del Centre Marista d'Escoltes (CMS) han recaptat fons per fer realitat aquest projecte i ara esperen amb il·lusió poder participar-hi.

David Lascorz, Josep M. Ribas, Xavier Villar, Ferran Pratdesaba Maurel i Carles Ferrer, són els cinc nois del Centre Marista d'Escoltes que aquest estiu aniran a Santa Teresa, un barri marginal de Masaya, una petita població de Nicaragua, per ajudar en el projecte de construcció d'un taller de productes de bambú per a minusvàlids amb cadira de rodes. David Lascorz, de 27 anys i diplomant en treball social, és el conseller del grup mentre que la resta són universitaris de 20 anys que formen part dels Rovers del Cau Montserrat. Tots ells van estudiar als Maristes de les Corts i es coneixen des de fa molts d'anys. Quan van complir la majoria d'edat van esdevenir Rovers, una branca de l'escoltisme que vol adquirir un compromís de vida en pro de la societat. «Hem triat l'opció pel Tercer Món, però hi ha Rovers que realitzen altres activitats com ajudar a hospitals psiquiàtrics, barris marginals, etc.», comenta Xavier Villar.

Aquest és el quart projecte en el qual participa el CMS, abans s'havien realitzat ambiciosos camps de treball, a Kenya i Tanzània, però aquesta serà la primera experiència en el Tercer Món per aquests joves universitaris. Ja fa més d'un any que els interessava fer alguna cosa, però primer havien de trobar una idea engrescadora i factible. Van contactar amb l'associació Acull de Lleida que els va oferir la possibilitat de realitzar un servei a Nicaragua. Un dels seus representants va viatjar-hi pel juliol de 1993 i a la tornada els va oferir el projecte «Un taller sobre rodes» que després de llegir-lo atentament, el van acceptar.

Cinc joves del Centre Marista d'Escoltes col·laboren en aquesta iniciativa

«Un taller sobre rodes»: un projecte per ajudar els minusvàlids del Tercer Món

La crisi econòmica de Nicaragua

La idea va sorgir de les comunitats cristianes de base de Masaya, un poble de 75.000 habitants, situat a 30 km. de Managua, la capital de Nicaragua. La situació dels discapacitats amb cadira de rodes (la majoria per causes naturals) és força precària: no se'ls considera malalts de guerra i l'estat no els passa cap pensió. Per les seves limitacions es troben amb moltes dificultats per aconseguir una feina digna i en la majoria dels casos no tenen més remei que demanar almoïna. Aquesta situació va obligar a un grup de minusvàlids de les Comunitats Cristianes de Masaya a reunir-se per analitzar la situació i trobar alguna solució als seus problemes.

Primer van pensar en construir un taller de mecànica per arreglar

bicicletes i cadires de rodes però després d'analitzar-ho, van descartar la idea perquè a Managua ja existeix un taller d'aquestes característiques que té una gran cobertura i a més a més és una tasca que només poden realitzar els homes. Després de pensar altres alternatives, van conèixer els companys de l'Associació del Bambú que els van explicar les grans possibilitats que té el taller del moble i l'artesanía de bambú.

El bambú és un producte nadiu de tots els continents, menys de l'Europeu. A Nicaragua s'utilitza per construir habitatges, així com per fer estris per a la pesca, cistelles de fruita, etc., però en canvi aquesta tradició artesanal mai no s'ha industrialitzat.

Per altra banda, la població nicaragüenca pateix una forta crisi econòmica. L'obertura del mer-

cat nacional ha significat l'enfonsament de la producció interna, ja que, s'importen els mateixos productes que es fabriquen a Nicaragua però a uns preus molt baixos. Això comporta un endeutament extern cada vegada més gran i un empobriment de

«Aquest és el quart projecte en què participa el Centre Marista d'Escoltes, abans s'havien realitzat ambiciosos camps de treball a Kenya i Tanzània».

la gent. Segons les dades oficials, un 60 per cent de la població econòmicament activa es troba a l'atur i com a conseqüència d'aquesta situació s'ha produït un increment de la prostitució i el consum de drogues.

Segons l'estudi sobre la situa-

ció del país, realitzat per les comunitats cristianes de base de Masaya i el bufet popular «Boris Vega» de Masaya, que pertany a l'Associació de Comunitats Cristianes de Base, l'estat nicaragüenc no ha promogut la petita i mitjana empresa com una alternativa per aixecar l'economia del país. La majoria dels productes es fan fora, per tant el seu cost és molt elevat i no poden competir amb els productes estrangers. Com a conseqüència de la situació i la creixent incertesa econòmica, aquestes associacions cristianes proposen desenvolupar projectes que utilitzin els propis recursos del país i creïn les bases per a un desenvolupament autosostenible. Després de reflexionar sobre aquestes circumstàncies, creuen que el projecte «Un taller sobre rodes», a través de la promoció de l'utilització del bambú, pot ser un pas positiu per a l'economia del país.

«Un taller sobre rodes»

El projecte consisteix en ensenyar a un grup de 15 minusvàlids amb cadira de rodes a produir diversos objectes de bambú i després comercialitzar-los. D'aquesta manera se'ls ajudarà a assolir una feina digna i al mateix temps es desenvoluparà el conreu del bambú, un recurs renovable com a alternativa de la fusta que pot servir per recuperar el medi ambient.

L'organització i execució del projecte depèn de les comunitats cristianes que estan formades per la mateixa gent de Masaya i el bufet popular «Boris Vega», una institució jurídic-social amb caràcter popular que té com a objectius fonamentals, a més de l'administració de la justícia

MASONGA-93: una fita assolida

Masonga-93: «Aigua per a una terra eixuta», va ser un projecte ambiciós que el Centre Marista d'Escoltes (CMS) va dur a terme l'any passat al poblat de Masonga a Tanzània. La idea era muntar un sistema de bombeig, emmagatzament i distribució de l'aigua des del llac Victòria fins a l'escola per tal d'aconseguir aigua corrent per al consum diari i com a sistema de regadiu del terreny. Hi van participar Gemma Fort, David Lascorz, Vicenç Gómez, Jordi Font, Albert Terrats, José Molina i Fructuós Villarte del CMS de Catalunya, i per altra banda, la Comunitat de Germans Maristes de Masonga amb Teodoro Grageda i Kiko Baeza que van realitzar els càlculs pressupostaris, la medicació del terreny, el proveïment dels materials, contractació de la mà d'obra així com l'execució i seguiment del projecte des del seu inici fins al final.

La complexitat de construcció del sistema de regadiu ja que només es disposa d'eines manuals va fer que el pressupost final arribés als sis milions i mig de pessetes. La subvenció de 2.900.000 pessetes que van aconseguir de la Generalitat de Catalunya va comportar una injecció moral molt important per al projecte. Encara que el CMS va haver d'avançar part dels

diners, els van fer arribar dos milions i mig per començar les obres.

Després d'un mes de treball i convivència amb la gent del poblat, els joves catalans van abandonar el país a mitjans d'agost. Havien aconseguit instal·lar les canonades d'accés de l'aigua, el pou de succió del molí, el mur i pou de contenció de les aigües del llac d'una longitud de 50 m., una amplada d'1'5 i una profunditat de 2 a 4 metres, i havien construït el camí d'accés al molí de vent.

La seva aportació va permetre començar unes obres que poden ser molt aprofitoses per racionalitzar l'ús de l'aigua. Tots són monitors del CMS, la majoria no es coneixien entre ells, però després d'un mes de picar i cavar a ple sol, van esdevenir grans amics. Recorden l'hospitalitat de la gent, «si et trobaves la mateixa persona vint vegades al dia, les vint et saludava d'una manera diferent», recorda una de les noies. L'experiència els ha fet madurar i reconèixer que «hi ha certes comoditats que no són imprescindibles per viure i que ells tenen una cultura diversa, molt rica en valors humans, a vegades oblidats en la nostra societat».

problema burocràtic, ens vàrem equivocar de papers i va passar el termini, però ho podem tornar a intentar el proper curs», explica David Lascorz. També van sol·licitar una subvenció al Fons Català pel Desenvolupament que no els van concedir perquè «ells ja tenen molts problemes econòmics» i també s'han dirigit a Intermón i Mans Unides que en tot cas es poden posar en contacte amb les comunitats de base de Masaya i enviar-los directament els diners.

Una forma d'evangelitzar

Després de tants mesos de reunions i preparatius, ja ha començat el compte enrera d'un viatge que els il·lusiona i que estan segurs els enriquirà personalment. «No tindrem el problema de l'idioma, tampoc crec que el paisatge canviï gaire, ara bé m'imagino que una de les coses més important serà conèixer gent diversa. Estic segur que això ens farà canviar la mentalitat», explica Xavier Villar. El seu company, David Lascorz va viure una experiència d'aquestes característiques l'any passat quan va participar en la construcció d'un sistema de regadiu a Masonga, un poblat de Tanzània. Segons ell, el més important és anar-hi sense plantejar-se els objectius. «Només ho puc definir d'una manera: genial. T'adones que és una altra història, una realitat del tot diferent i per connectar amb ells, no pots creure que ets els Messies que els solu-

poble i és qui s'encarrega de l'assessoria legal del projecte. També hi participa l'Associació per a la Promoció del Bambú i Materials Locals (APROBAMBLO) que és un organisme governamental de Nicaragua que dona suport a la protecció del medi ambient. Ells instruiran els minusvàlids sobre la millor manera d'emprar el bambú. Els Rovers del Cau Montserrat de Catalunya són responsables del finançament directa d'aquesta iniciativa.

Aquest és un projecte a llarg termini que està estructurat en quatre etapes: la primera que consisteix en la construcció i equipament del taller ja ha començat en un terreny de 400 m² que els han regalat; després caldrà 6 mesos per capacitar el grup de 15 persones, ja que mai no han treballat el bambú; durant la tercera etapa, també de sis mesos, s'iniciarà el procés productiu i es farà un estudi de mercat, un cop aconseguit el producte, els organitzadors s'han posat un any de termini per consolidar la tècnica, comercialitzar els objectes i aconseguir d'aquesta forma la rendibilitat desitjada.

Fonts de finançament

El pressupost global del projecte és de 30.000 dòlars, uns cinc milions de pessetes. De moment ja s'han aconseguit gairebé la meitat gràcies a l'associació Monimbó, un organisme alemany de solidaritat amb Nicaragua. Aquest ajut els permetrà construir el taller i aconseguir les eines i el capital de producció. Però el problema econòmic continua sent un dels principals entrebancs per a la realització del projecte.

Des de fa un any, els Rovers del Cau Montserrat han organitzat moltes activitats per a recaptar fons: van construir un *globus terraqüi* que els serveix de guardiola per demanar als transeünts unes monedes per al Tercer Món, van organitzar una festa i un sopar per parlar d'aquella realitat, han venut samarretes i pins amb amb

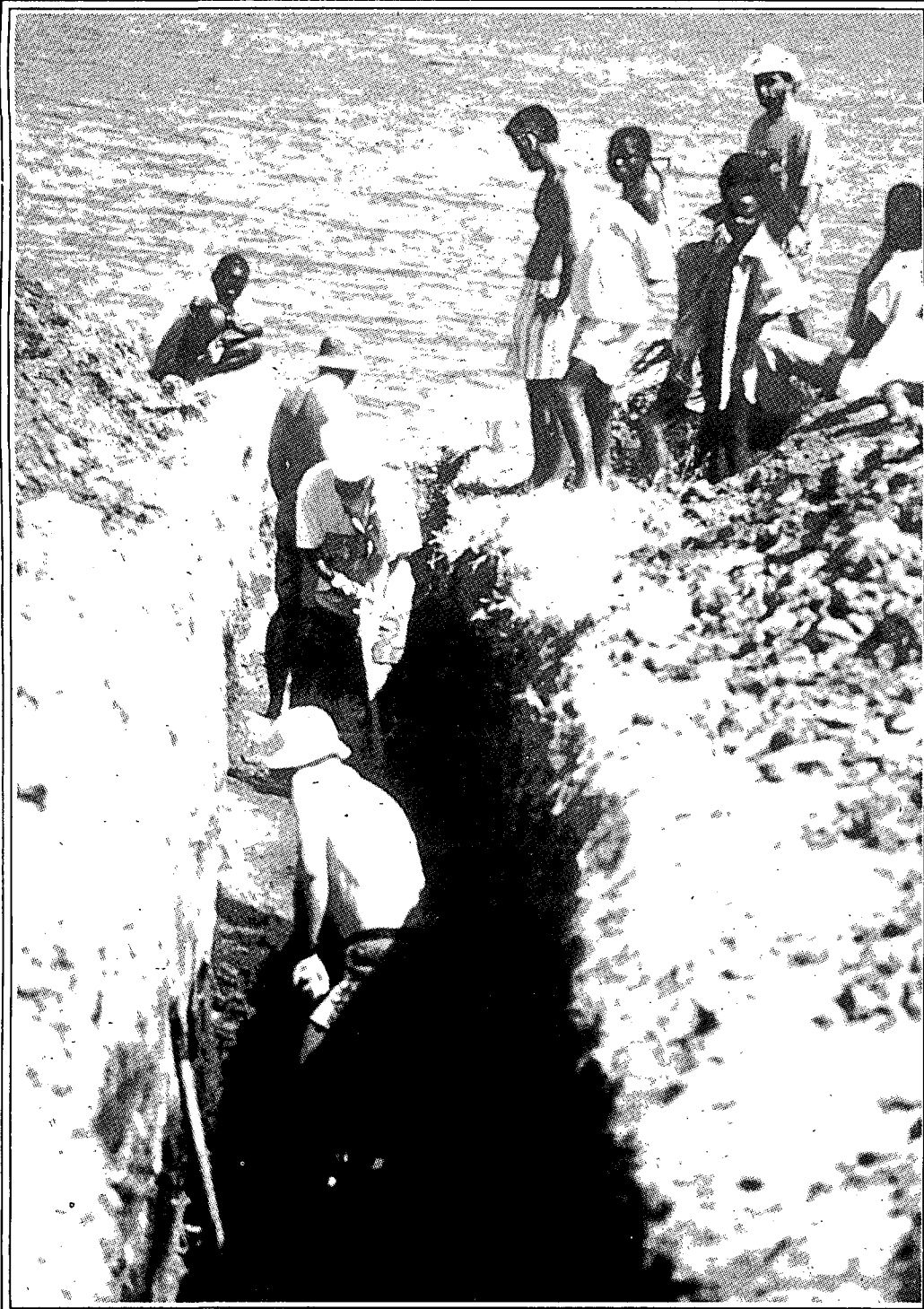
la col·laboració de SETEM, un organisme que treballa pel Tercer Món, han representat una obra teatral sobre Jesucrist, etc. El seu esforç i constància ha donat com a resultat 700.000 pessetes que seran la seva aportació per fer realitat el projecte.

«El que és més important és que la idea ha sorgit de les necessitats reals d'aquell país i nosaltres ens hi afegim», comenta

David Lascorz que l'any passat ja va col·laborar en el camp de treball de Masonga a Tanzània. Encara que falta menys d'un mes per marxar, encara no estan segurs de quina serà la seva tasca, però el que tenen molt clar, és que volen anar a treballar amb la gent i no per a la gent. «No ens plantejem arribar i agafar el pic i la pala perquè semblaria com si l'home occidental els hi anés a

construir les cases. El que sí farem és ajudar com a educadors a l'escola del barri marginal així com al menjador públic infantil».

Enguany, però, no han tingut tanta sort com l'any passat quan van aconseguir una subvenció de 3.000.000 de pessetes del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya pel projecte Masonga-93: «Aigua per a una terra eixuta». «Hi va haver un

Els membres del Centre Marista d'Escoltes juntament amb la gent del poblat de Masonga construeixen el canal de regadiu per subministrar aigua corrent al poblat

«El projecte consisteix en ensenyar a un grup de minusvàlids a treballar diversos objectes de bambú per després comercialitzar-los».

cionarà tots els problemes, només pots aportar el teu granet de sorra, ja que els projectes han estat ideats i dissenyats per la gent d'aquells països amb motiu de les mancances més urgents que pateixen».

No saben amb el que es trobaran, però pensen aprofitar l'avinentesa per evangelitzar amb el seu testimoni. «Reflexionarem junts i participarem de les mateixes idees. Així com nosaltres aprendrem de la seva forma de viure, ells poden captar aspectes positius de la nostra fe».

Totes aquelles persones que vulguin participar en el projecte, encara són a temps de fer la seva aportació a través del compte corrent de la Caixa, núm.: 2100-0286-98-0200225186.

Sivoleu més informació, podeu trucar a Josep M. Ribas: 322 15 39.

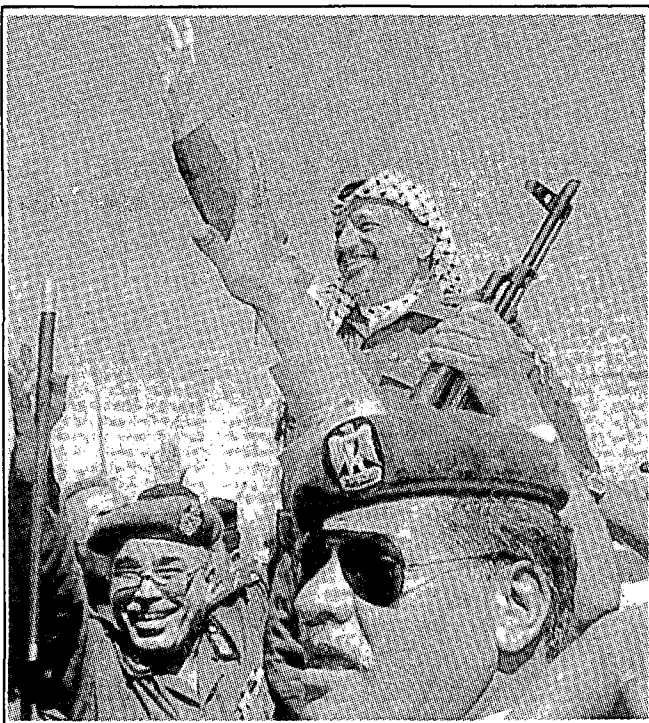
■ Glòria Carrizosa

Unió Europea: relleu a la presidència

Passada la tamborinada de l'illa grega de Corfú on a causa del vet de Gran Bretanya a l'elecció del belga Dehaene com a successor del francès Jacques Delors, el dia primer de juliol Alemanya s'ha fet càrrec de la presidència de la Unió Europea, que exercirà durant el segon semestre de 1994, com li corresponia constitucionalment. S'espera que Alemanya sabrà trobar la solució al problema, i es creu que a mitjan juliol serà convocada una nova reunió de caps de govern de la Unió Europea, exclusivament per elegir el president de la Comissió Europea, una mena d'executiu de l'organització. De moment sonen possibles candidats, com per exemple el cap del govern espanyol Felipe González, encara que és molt difícil que accepti el càrrec —pel qual n'és favorit en alguns sectors molt importants— perquè deixaria un enorme buit al propi país. També es parla del cap del govern portugués, Cavaco Silva, i altres... El cert és que el ministre d'Afers Estrangers alemany, Klaus Kinkel, ha emprat una personal acció diplomàtica i es disposa a viatjar els propers dies a Dublín, Londres, Madrid i Lisboa, a la recerca de candidats per al càrrec deixat pel francès Delors. S'espera que a mitjans de mes es pugui reunir el Consell de ministres, encara no se sap on, per procedir a l'elecció fracassada a Corfú.

La pau al Pròxim Orient

Estava anunciat que Iàsser Arafat tornaria el dissabte 2 de juliol, després de 27

Iàsser Arafat, sobre les espatlles de policies palestins saluda a la multitud que ha vingut a rebre'l a Gaza, després de vint-i-set anys d'exili

El ministre francès de Defensa escoltant un sacerdot voltat de nois, durant el seu viatge a Rwanda per controlar l'Operació Turquesa

anys d'exili, a la seva terra de Gaza. Però va voler fer una mena de gentilesa als israelians i, per respectar-los el sàbat, va avançar a divendres el seu viatge. A Egipte fou acomiadat com si fos un cap d'Estat... I ho és, en el fons, aquest home del «drap al cap», com el coneix molta gent, perquè no solament significa la llibertat del seu poble, sinó que n'és el seu modelador. Arafat ha passat, abans d'arribar al moment present, per tots els estadis de la lluita per la llibertat del seu poble. I sap molt bé que ara només és l'inici i que caldrà renovar els esforços per arribar a la plenitud de la somniada llibertat. Ara bé, li espera, a ell i a qui pugui succeir-lo, una lluita amb l'enemic exterior i, també i en alt grau, amb l'interior; perquè entre els del seu poble hi ha, i molt forta, la tendència al «tot o res» que és la que ha retardat l'aplicació dels acords d'autonomia firmats el 3 de setembre a Washington...

També a la part jueva caldrà llimar aspors i oposicions, que són tantes i tan violentes, o més, que les que pugui haver-hi entre els palestins. Perquè a Israel també hi ha els diguem-ne «fonamentalistes» hebreus, aferrissats partidaris de mantenir el domini sobre els pobles àrabs sigui com sigui... I això, a més de ser un obstacle a

Aquests dies s'han complert vuitanta anys de l'assassinat de l'hereu del tron austro-hongarès, perpetrat a Sarajevo, fet que va desencadenar la primera Guerra Mundial. Vuitanta anys durant els quals no hi ha hagut tranquil·litat a la zona. A la foto, uns soldats croats auxilien un company ferit...

l'interior, els pot portar a insalvables problemes amb l'exterior. Per uns i per altres, per jueus i palestins, cal una gran dosi de serenitat per anar trobant les solucions més adients, i que, sigui com sigui, cal allunyar-se de la violència si en realitat es vol viure en pau.

Rwanda

Continua essent notícia. Ara, potser, a causa de l'anomenada «Operació Turquesa» empresa per França, amb el tímid i inconcret suport d'altres nacions, entre les quals hi ha Espanya.

Els francesos fan en aquest moment tot el que poden. El ministre de Defensa francès, François Léotard, s'ha traslladat a la petita base francesa instal·lada a Goma (Zaire), i en unes manifestacions a la premsa ha plantejat clarament la situació: «A

Rwanda hi ha molts centenars de milers de persones desplaçades, malaltes i famolenques; nosaltres només tenim 300 soldats en territori rwandès. Pensen en la desproporció. França no pot augmentar el seu esforç més enllà del previst». «Tenim 2.500 homes implicats directament en l'Operació Turquesa, i estarem a Rwanda fins a finals de juliol. Aportem la nostra contribució sense cap interès particular. Altres haurien de fer el mateix, i penso en la Unió Europea, que m'ha defraudat una mica, i en l'Organització per a la Unitat Africana, que m'ha defraudat encara més», digué Léotard, que, a més, va afegir que l'objectiu primordial no era aturar la guerra civil ni resoldre tots els problemes humanitaris, sinó «salvar vides humanes». La posició francesa és, doncs molt clara. ¿Trobarà el suport que demana per poder continuar

ajudant els rwandesos, siguin tutsis o siguin hutus?

Bòsnia

Entre els problemes de la Unió Europea, els de Palestina i els de Rwanda ha quedat una mica enrere l'atenció al problema dels Balcans, de Bòsnia, malgrat que l'activitat diplomàtica en aquest camp no ha cessat, i les solucions no arriben o no acaben de concretar-se. Hi ha però un fet que ho desestabilitza tot: és l'actitud dels serbis de Bòsnia, el cap dels quals, Karadzic, ha rebutjat planament el nou projecte de partició del territori, i per arrodonir-ho ha llançat una nova ofensiva militar per recuperar espais perduts, i conquerir-ne de nous...

■ Oriol Camps

El príncep Carles d'Anglaterra ha aixecat força polseguera —un gest que comença a esdevenir ja un enutjós costum en el fill gran de la reina Elisabet II— al seu país per les seves declaracions en una entrevista per a un programa de televisió, que fou emès recentment a la Gran Bretanya, amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la seva proclamació com a hereu de la corona britànica.

El príncep de Gal·les va exposar que els lligams entre la monarquia i l'Església anglicana s'haurien de flexibilitzar de mica en mica fins assolir una ruptura total entre ambdues institucions. Alguns experts en temes monàrquics suggereixen que les manifestacions del príncep Carles podrien significar el començament d'un procés que concluriria amb la divisió constitucional entre l'Estat i l'Església atès que la reina

L'ovella negra de la família reial britànica

ostenta el títol de cap de l'Església anglicana.

En uns moments en què molts anglicans s'apropen cada cop més a l'Església catòlica per la claredat del seu magisteri i doctrina —la conversió al catolicisme de la Duquesa de Kent, membre de la família reial, n'és un bon exemple—, el príncep hereu va asseverar que l'anglicanisme hauria de deixar de ser la religió oficial del país. La raó principal que argumentà fou que la Gran Bretanya s'ha convertit avui dia en un maremàgnun de races i religions, en el qual tots els ciutadans, malgrat els seus diferents dogmes confes-

sionals, posseeixen els mateixos drets.

Tothom sap ben bé que el príncep Carles no vol ser el protagonista d'un idíl·lic conte de fades d'una època llunyana sinó que ansieja de debò ser considerat un príncep de carn i ossos compromès de cap a peus amb la societat del segle XX, la qual cosa implica posar fi a nombrosos anacronismes, vigents des dels temps del rei Enric VIII. Però aquesta vessant reformista i, certament, atraient de la seva personalitat pública es veié aombra en reconèixer públicament per primera vegada que va ser infidel a la seva esposa, la princesa Diana de Gal·les, en els seus onze anys de matrimoni. El cantó ocult de la lluna. Una lluna que el futur rei Carles III espera, amb impaciència no gens dissimulada, conquerir. Temps al temps.

■ Miquel Àngel Codina

■ Pere Tena

D'ahir a avui

Fins els anys 50, era gairebé inimaginable veure sortir de la sagristia un sacerdot sense que anés acompanyat d'un ajudant. En canvi, era molt freqüent —pràcticament normal— que el mateix sacerdot llegís les lectures de la missa. Això canviava fins a cert punt en les misses solemnes, per a les lectures; però pel que fa als ajudants, el nombre es multiplicava.

Curiosament, la situació actual és, sovint, a l'inversa: hi ha misses que hom diria «solemnes», fins i tot misses celebrades pel bisbe, en les quals els ajudants són absents; en canvi, és raríssim el cas que el sacerdot llegeixi les lectures que precedeixen l'evangeli.

¿Té algun motiu aquest canvi?

Que els sacerdots llegissin les lectures es podia explicar pel fet que eren en llatí; hi ha, doncs, un motiu raonable en el canvi. Però, l'absència d'ajudants, ¿quin motiu podria tenir? Certament, l'absència no és absoluta: hi ha prou esglésies en les quals un bon grup d'escolans fan aquest servei amb pietat i competència; però hom pot trobar-se amb esglésies plenes de joves i adolescents, i voltat només de preveres al presbiteri. En aquests casos, bé es pot pensar que hi ha quelcom més que absència: hi ha exclusió, o bé per

principi, o bé perquè no es veu la conveniència.

Apologia dels escolans

Tanmateix, la Constitució sobre litúrgia del Concili Vaticà II no va oblidar de subratllar el valor d'aquests serveis: «Els escolans, lectors, comentadors i els qui pertanyen a la Schola Cantorum, compleixen un veritable ministeri litúrgic. Per això han de fer el seu ofici amb la sincera pietat i l'ordre que correspon a tan gran ministeri, i que el poble de Déu els exigeix amb raó. Convé, doncs, formar-los acuradament en l'esperit de la litúrgia, cadascun a la seva manera, i instruir-los perquè compleixin bé i amb ordre el seu ofici» (n. 29).

En una celebració eucarística es desenvolupen una diversitat de funcions a l'entorn de tres elements bàsics de la celebració: el sacerdot —amb el diaca— que la presideix, la Paraula que es proclama, l'Eucaristia mateixa. Aquestes funcions són pròpies de l'assemblea. És l'assemblea, en efecte, la que acull els ministres amb el cant d'entrada, canta els elements de l'Ordinari de la missa, respon al salm i aclama amb l'al·leluia, fa les aclamacions dins la pregària eucarística, i acompanya la processó de comunió i, o bé, la clou amb un himne. L'assemblea necessita uns serveis

concrets: la proclamació de la Paraula, perquè pugui escoltar-la, la distribució de l'Eucaristia perquè pugui rebre-la. Són dos serveis típics de cara l'assemblea, perquè pugui complir la seva identitat. Hi ha també, però, els serveis al sacerdot i al diaca: acompanyar-los en la seva entrada solemne, ajudar-los en l'ús dels llibres i dels ornaments, acompanyar la processó de l'Evangelí, ajudar el diaca en la preparació de l'altar i el sacerdot en l'encensament, etc. Que això es pugui fer no és pas indiferent per al correcte desenvolupament de la celebració. Moltes vegades, quan aquests serveis no hi són, hom té la sensació d'un auto-servei...

Més enllà d'aquests serveis hi ha, certament, les funcions pròpies del diaca i del sacerdot. A ells els pertanyen la proclamació de l'Evangelí i l'homilia, la direcció de la pregària universal, la preparació de l'altar, la pregària eucarística i la distribució de l'Eucaristia, per bé que en aquesta última puguin ser ajudats per ministres extraordinaris, quan convé.

A les nostres esglésies caldria vitalitzar la institució dels escolans. Caldria, es veritat, no posar-los com un grup de semiclergues; el que ells fan són funcions estrictament laicals, pròpies dels membres de l'assemblea cristiana com a tals, i no pas pròpies dels ministres ordenats. Però, alhora, convé que hi siguin perquè

l'assemblea litúrgica tingui una celebració on cadascú pugui fer i faci tot i només el que li correspon.

Cadascú al seu lloc

Precisament aquest principi, pres de la Constitució conciliar citada més amunt, és el que dóna la pauta del que ha de ser una assemblea ben ordenada, tant pel que fa al servei, com pel que fa al lloc que cadascú ocupa.

Hom es pregunta, en efecte, per què cal omplir el presbiteri —on n'hi ha— amb els cantaires i els músics, els escolans, els lectors, etc... Igualment, perquè cal que hi hagi algú, fora del diaca quan cal, al costat del sacerdot, a l'altar. O perquè sistemàticament cal que hi hagi dues cadires, una a cada costat de la seu del celebrant, perquè hi siguin alguns com en una mena de co-presidència... (excepció feta del diaca, o del cerimonier en algun cas, o simplement de l'escolà ajudant, quan es veu clarament la distinció de la seu).

Aprendre a ocupar el propi lloc en l'església, i fer el que correspon durant la celebració, és una pedagogia per ocupar-lo i per complir la pròpia tasca en tota la vida de l'església. També en això la litúrgia esdevé imatge de l'església.

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XV durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Vés a profetitzar al meu poble

Lectura de la profecia d'Amós

7: En aquells dies, ¹²Amassies, sacerdot de Bet-El, digué a Amós: «Vident, vés-te'n d'aquí. Fugiu al país de Judà. Menja-hi el teu pa i fes-hi de profeta, ¹³però aquí, a Bet-El, guarda't de tornar-hi a fer de profeta, que això és un santuari del rei, un temple de l'estat.» ¹⁴Amós li respongué: «Jo no sóc profeta, ni he estat mai de cap comunitat de profetes. Jo sóc pastor, i sé fer madurar el fruit dels sicòmors, ¹⁵però el mateix Senyor m'ha pres de darrera els ramats, i m'ha dit: "Vés a profetitzar a Israel, el meu poble."»

Paraula de Déu.

Salm responsorial

84 (R. v. 8)

- ⁹Jo escolto què diu el Senyor,
Déu anuncia la pau al seu poble.
¹⁰El Senyor és a prop per salvar els seus fidels,
i la seva glòria habitarà al nostre país.
R. Senyor, feu-nos veure el vostre amor,
i doneu-nos la vostra salvació.
¹¹La fidelitat i l'amor es trobaran,
s'abraçaran la bondat i la pau;
¹²la fidelitat germinarà de la terra,
i la bondat mirarà des del cel. R.
¹³El Senyor donarà la pluja,

i la nostra terra donarà el seu fruit.

¹⁴La bondat anirà al seu davant,
i la pau li seguirà les petjades. R.

Lectura segona

Déu ens elegí en Crist abans de crear el món

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

1: ³Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel. ⁴Ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irreprochables als seus ulls. ⁵Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, ⁶que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

⁷En ell hem estat rescatats amb el preu de la seva sang. Les nostres culpes han estat perdonades. La riquesa dels favors de Déu ⁸s'ha desbordat en nosaltres. Ell ens ha concedit tota aquesta saviesa i penetració que tenim. ⁹Ens ha fet conèixer el secret de la decisió benèvola que havia pres, ¹⁰per executar-la quan els temps fossin madurs: Ha volgut unir en el Crist tot el món, tant el del cel com el de la terra.

[¹¹En ell hem rebut la nostra part en l'herència. Ens hi havia destinat el disseny d'aquell qui tot ho duu a terme d'acord amb la decisió de la seva voluntat. ¹²Volia que fóssim lloança de la seva grandesa, nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança. ¹³Vosaltres vau escoltar l'anunci de la veritat, la Bona Nova de la vostra salvació, i, després d'escoltar-la i de

creure-hi, també vosaltres, en el Crist, heu estat marcats amb l'Esperit Sant promès. ¹⁴Aquesta és la penyora de l'heretat que Déu ens té reservada, quan ens rescatarà plenament com a possessió seva personal. Aleshores serem lloança de la seva grandesa.]

Paraula de Déu.

Al·leluia

(cf Ef 1:17-18) o un altre

Que el Pare de nostre Senyor Jesucrist
il·lumini els ulls del nostre cor
perquè coneguem a quina esperança ens ha cridat.

Evangelí

Jesús comença d'enviar els dotze

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

6: En aquell temps, ⁷Jesús cridà els dotze i començà d'enviar-los de dos en dos. Els donà poder sobre els esperits malignes ⁸i els recomanà que, fora del bastó, no prenguessin res per al camí: ni pa, ni sarró, ni diners, ⁹ni un altre vestit, i només les sandàlies per calçar. ¹⁰I els deia: «A la primera casa on us allotgeu, quedeu-vos-hi fins que marxeu d'aquell lloc. ¹¹Si en un lloc no us volen rebre ni escoltar, a l'hora de sortir-ne, espelseu-vos la terra de sota els peus, com una acusació contra ells.» ¹²Els dotze se'n van anar i predicaven a la gent que es convertissin. ¹³Treien molts dimonis i ungien amb oli molts malalts, que es posaven bons.

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)

SETMANA 15 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 3a)

JULIOL:

10. Diumenge 15 durant l'any: *verd*. Lectures: Am 7:12-15 (Salm 84) / Ef 1:3-14 / Mc 6:7-13.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Cristòfor Cristòfor, màrtir (patró dels automobilistes); santa Verònica Giuliani, verge (caputxina); santa Amèlia (viuda); sant Ascani, màrtir; beats Carmel Boltà, prevere, i Francesc Pinazo, màrtirs (franciscans, a Damasc).

Festes majors: Campdevàrol, Cunit, Erill la Vall, Esparreguera, Lliçà de Vall, Molló (festa del Roser), Polinyà, Premià de Mar, Súria, Toses, Vallfogona de Riucorb i Viladecavalls.

11. Dilluns. Festa de sant Benet, abat (fundador de l'Orde Benedictí: OSB, i patró d'Europa): *blanc*. Lectures pròpies: Pr 2:1-9 (Salm 33) / Mt 19:27-29.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pius I, papa i màrtir; santa Olga (reina).

Festes majors: Lledó d'Empordà, Pallejà i Vilaverd.

12. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: Is 7:1-9 (Salm 47) / Mt 11:20-24.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Joan Gualbert, abat; sant Abundi, prevere i màrtir (a Còrdova); sant Ignasi Delgado, bisbe i màrtir; sant Josep Fernández, prevere i màrtir; santa Marciana, verge i màrtir.

Festes majors: Roquetes.

13. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: Is 10:5-7.13-16 (Salm 93) / Mt 11:25-27.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Enric (emperador germànic) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Eusebi de Cartago, bisbe; beata Teresa de Jesús dels Andes, verge (carmelitana xilena); santa Sara, verge.

14. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: Is 26:7-9.12.16-19 (Salm 101) / Mt 11:28-30.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Camil de Lel-lis, prevere (fundador dels Servents dels Malalts: MI) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Francesc Solano, prevere (franciscà, de Montilla, missioner al Perú); santa Adela (viuda); beat Gaspar Bono, prevere (mínim, de València).

15. Divendres. Memòria de sant Bonaventura, bisbe (d'Albano) i doctor de l'Església (cardenal, franciscà): *blanc*. Lectures del dia: Is 38:1-6.21-22.7-8 (Is 38) / Mt 12:1-8.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Dedicació de la basílica del sant Sepulcre de Jerusalem; sant Antíoc, màrtir (metge); sant Pompili-Maria Pirrotti, prevere (escolapi).

Festes majors: Torredembarra i Vinyoles d'Orís.

16. Dissabte. Memòria de la Mare de Déu del Carme (o del Carmel, patrona de la gent de mar): *blanc*. Lectures del dia: Mi 2:1-5 (Salm 9) / Mt 12:14-21.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Magdalena Albrici de Como, verge (agustina).

Festes majors: Albinyana, Alió, Calafell, Caldes d'Estrac, Carme, Llançà i Navata.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Am 7.12-15)

¿Professionals de Déu?

■ Josep M. Aragonès

La perícopa

Avui el leccionari de la missa dominical ens fa llegir un text del profeta Amós. És la primera vegada que la litúrgia eucarística selecciona una perícopa d'aquest profeta. El tornarem a trobar en el cicle C, els diumenges 25 i 26 de durant l'any. Amós, un dels dotze profetes anomenats menors, fou el primer profeta escriptor. Originari de Tecoa (1:1), a uns vuit km. al sud de Betlem, bouer i cultivador de sicòmors, no era profeta professional (7:14), però sentint-se cridat per Déu (v. 15), exercí el ministeri profètic al Regne del Nord cap els 750 a.C., en el regnat de Jeroboam II d'Israel i d'Ozies de Judà (1:1c). La seva veu es deixà sentir sobretot a Bet-El —«Casa de Déu», santuari estatal (v. 13). Materialment, els temps eren pròspers. Aprofitant la feblesa dels governants de Síria, Israel havia eixamplat les seves fronteres fins gairebé els límits territorials dels temps de David. El comerç era puixant i facilitava l'enriquiment d'alguns que, donant-se a un luxe desenfrenat, s'aprofitaven dels pobres que, passant tota mena de penalitats, eren objecte de tractaments inhumans. Aquesta situació s'havia emparat també del culte, que darrera una falsa façana d'esplendor, amagava la manca d'autèntica pietat del poble. Contra aquesta corrupció i fal·làcia, la veu d'Amós retruny amb força i denuncia la malvestat de la situació.

La nostra perícopa es troba al final del c. 7 del llibre, interrompent una sèrie de cinc visions sobre Israel (cc. 7-9:10). Amb els vv. 10-11, que la litúrgia no ens fa llegir avui, constitueix un incís biogràfic de gran valor per a la història del moment. En aquests dos versets se'ns presenta una manipulació maliciosa que fa Amassies de la predicació d'Amós, presentant-lo al rei com un vulgar conspirador que intenta minar la moral del poble. L'acusació era totalment calumniosa, puix tergiversava el vertader sentit d'avís d'urgència que el profeta donava a la seva predicació. No content amb això, Amassies agafa la justícia pel seu compte i s'encara al profeta de Judà. Aquí és on comença la nostra lectura d'avui.

Amassies

Amassies era el gran sacerdot del santuari cismàtic de Bet-El. Aquest santuari il·legítim —l'únic temple legítim era el de Jerusalem— comptava amb la protecció del rei, que l'havia declarat lloc oficial del culte d'Israel. Així Amassies es presenta com a portaveu del rei i amb la pretensió de tenir també la patent exclusiva del ministeri sacerdotal i profètic. L'antiquíssima temptació —tant de tots els temps— d'intentar manipular Déu i suplantar-lo davant del poble, apareix de nou aquí. La religió és polititzada

i es pren partit a favor dels poderosos. Així es diu al poble el que interessa al rei. La profecia —la paraula en nom de Déu— queda supeditada a les altíssimes raons d'estat, el poble queda dejú de la verdadera paraula de Déu i, és clar, també a les fosques del que passa i del que li cau al damunt. Content per unes paraules que respiren falses seguretats i enganyat, ja que aquells mots no són la paraula de Déu. El pecat dels dirigents, els mals dirigents del temple, fan de la religiositat l'opi del poble. Tot queda molt net, molt ordenat, molt solemne, molt com cal... als que manen, molt quiet. Déu tancat amb pany i clau dintre del santuari, revestit de grans luxes, el poble a fora i la comunicació Jahveh-poble adulterada. Per això quan es presenta Amós, que ve a turbar la calma del santuari, Amassies el foragita: *Vident, ves-te'n d'aquí... a Bet-El, guarda't de tornar-hi a fer de profeta, que això és un santuari del rei, un temple de l'estat* (vv. 12.13).

Amós, l'enviat

A l'intent descarcat de manipular Déu que Amassies ofereix, s'hi oposa la llibertat de Jahveh. Ell crida qui vol i on vol i l'envia allà on convé als interessos de la salvació del poble, que són els interessos de Déu. El pastor de Tecoa és enviat per Déu, sense títol oficial, sense experiència professional de la profecia, amb la sola força del mandat diví: *Vés a profetitzar a Israel, el meu poble* (v. 15b). I Amós marxa a obeir Jahveh. Per a segons qui és un intrús, un corremón que intenta guanyar-se el pa fent de profeta de calamitats a compte propi. Per a Jahveh és el seu enviat, que ha de desvetllar el poble ensopit per l'opi de la manipulació del sagrat. La missió no és fàcil. Però la lliçó és molt clara: a Déu, ningú no li posa barreres. Per més sagrada que es vulgui dir una institució, per més autoritat que es pensi tenir, l'únic que té la veritat i la sort dels homes i dels pobles és Déu. Cal tenir-la sempre present aquesta lliçó. Per estar atents a la seva crida. Per no entorpir els camins de la crida i la salvació de Déu amb exigències, títols i garanties, que en definitiva no deixen de ser humans.

La resposta d'Amós a Amassies ens diu que el seu ofici poc té a veure amb els professionals de Déu. Era simplement pastor i cultivador de productes per a la pobrissalla. El sicòmor té un fruit semblant a les figues, encara que més petit. Si es deixa madurar a l'arbre és amarg, però si abans se li practiquen unes punçons, arriba a ser dolcíssim. És tota una tècnica, la que cal per a ser un bon punxador de sicòmors. De punxador de figues, la seva experiència, Amós és «pres» i adreçat a «punxar» la bona consciència d'un poble embriac de riqueses i d'injustícia. Una tasca que ell no havia cercat, difícil, però que posava de manifest que el qui salva és Déu.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

«Posa'm com un segell sobre el teu cor» (Ct 8,6)

L'amor amb què Déu ens ha estimat ha desfet els llaços amb els quals la mort ens tenia presoners. Des d'ara, aquesta sols pot retenir un instant els qui se li permet tocar. Perquè *Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com ha primícia de tots els qui han mort* (1 C 15,20). Ens confirma en la certesa que nosaltres ressuscitem, pel misteri, l'exemple i el testimoni de la seva pròpia resurrecció, com per a la paraula de la seva promesa.

És forta la mort, capaç de treure'ns el do de la vida; és fort l'amor, que pot donar-nos una vida millor. És forta la mort: el seu poder pot despullar-nos del nostre cos; és fort l'amor: té poder per arrencar a la mort el seu botí i retornar-nos-el. És forta la mort: cap home no pot resistir-la; és fort l'amor, fins al punt que triomfa de la mort, trenca l'agulló, atura la seva ambició, i arruïna la seva victòria. Ella quedarà escamida cada vegada que se li digui: *Oh mort, on és la teva victòria? On és ara, oh mort, el teu fibló?* (1 C 15,55). *L'amor és fort com la mort* (Ct 8,6), perquè la mort

de la mort és l'amor de Crist, segons ho suggereixen aquestes paraules: *¿I jo els hauré de rescatar del país dels morts. ¿Hauré d'alliberar-los de la mort?* (Os 13,14).

L'amor amb què estimem Crist és també poderós com la mort, perquè és una mena de mort: l'extinció de la vida antiga, l'abolició dels vicis, l'abandonament de les obres de la mort. Aquest amor que tenim a Crist és com una resposta al que ell ens té; encara que desigual és la seva imatge. Ell ens estimà primer, i, amb l'exemple del seu amor a nosaltres, s'ha convertit en el nostre model i en el nostre segell. A nosaltres ens correspon deixar-nos imprimir amb la seva imatge, treure'ns la màscara terrestre i revestir la figura celestial; ens toca estimar Crist com ell ens estimà. Ens deixà el seu exemple perquè siguem els seus passos (cf. 1 Pe 2,21). Per això diu: *Posa'm com un segell sobre el teu cor* (Ct 8,6), això equival a dir: «Estimem com jo t'estimo. Porta'm en el teu esperit, en la teva memòria, en el teu desig, en els teus sospirs, en els teus

gemecs, en els teus plors. Recorda't, home, en quin estat et vaig crear, quan et vaig enaltir per damunt de totes les altres creatures, amb quina dignitat et vaig ennoblir, com et vaig coronar de glòria i d'honor, com et vaig col·locar gairebé a l'altura dels àngels i com tot ho vaig sotmetre als teus peus (cf. S 8). Recorda no sols tot el que he fet per tu, sinó també les proves i humiliacions que vaig sofrir per tu... I si m'estimes, demostra-m'ho; estima'm no de paraula i de llengua sinó amb fets, ent veritat... Posa'm com un segell sobre el teu cor i estima'm amb totes les teves forces...»

—Senyor, despulleu-me del meu cor de pedra, d'aquest cor dur i incircumscís. Doneu-me un cor nou, un cor de carn, un cor pur. Tu que purifiques els cors, tu que estimes els cors purs, pren possessió del meu cor, i vine a habitar-hi.

Balduí de Ford